

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

16'ncı Toplantı

16 Kasım 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Türkiye Varlık Fonu Yönetim Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonunun 2020 Yılı Mali Tabloları ve Faaliyetleriyle İlgili Denetim Raporlarına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresinin, TBMM Başkanlığına sunulmuş olduğuna ve bütçe görüşmelerinden sonra Komisyonunda görüşmelerinin yapılmasının planlandığına ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, İstanbul Milletvekili Erol Katurcioğlu, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün yaptığı açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ve Sayıştay tezkereleri

a) Millî Savunma Bakanlığı

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- *Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, parti grup toplantıları nedeniyle ayrılmak durumunda olduklarından, Başkanlık Divanından konuşmalara devam etme yönünde bir irade ortaya koyması talebine ilişkin açıklaması*

2.- *Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, ilk defa Komisyon sürecinin erken tamamlandığına şahit olduklarına ve zaman olsaydı sormak istedikleri konular olduğuna ilişkin açıklaması*

3.- *Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın yaptığı açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ve Komisyon Başkanının usulünü doğru bulduğuna ilişkin açıklaması*

4.- *İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu, Komisyondaki usulle ilgili hayal kırıklığını ifade etmek istediğine ve Komisyon Başkanını bu konuda protesto ettiğine ilişkin açıklaması*

5.- *Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

6.- *Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, söz taleplerinin bekletilmesi için siyasi nezaket ve Komisyonun teamülleri gereği yapılması gereken duruma ilişkin açıklaması*

7.- *Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde konuşulmamasının Meclise, Komisyona yakışmadığına; teamül ve meşru olması açısından muhalefet daha fazla konuşmuş olsaydı dediğine ilişkin açıklaması*

8.- *İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*



PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

16'ncı Toplantı

16 Kasım 2021 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.08'de açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz, Türkiye Varlık Fonu Yönetim Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonunun 2020 Yılı Mali Tabloları ve Faaliyetleriyle İlgili Denetim Raporlarına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresinin, TBMM Başkanlığına sunulmuş olduğuna ve bütçe görüşmelerinden sonra Komisyonunda görüşmelerinin yapılmasının planlandığına ilişkin açıklaması

İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün yaptığı açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, parti grup toplantıları nedeniyle ayrılmak durumunda olduklarından, Başkanlık Divanından konuşmalara devam etme yönünde bir irade ortaya koyması talebine ilişkin açıklama yaptı.

Antalya Milletvekili Cavit Arı, ilk defa Komisyon sürecinin erken tamamlandığına şahit olduklarına ve zaman olsaydı sormak istedikleri konular olduğuna ilişkin açıklama yaptı.

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın yaptığı açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ve Komisyon Başkanının usulünü doğru bulduğuna ilişkin açıklama yaptı.

İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu, Komisyondaki usulle ilgili hayal kırıklığını ifade etmek istediğine ve Komisyon Başkanını bu konuda protesto ettiğine ilişkin açıklama yaptı.

Ankara Milletvekili Orhan Yegin, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, söz taleplerinin bekletilmesi için siyasi nezaket ve Komisyonun teamülleri gereği yapılması gereken duruma ilişkin açıklama yaptı.

Batman Milletvekili Necdet İpekyüz, Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde konuşulmamasının Meclise, Komisyona yakışmadığına; teamül ve meşru olması açısından muhalefetin daha fazla konuşmuş olsaydı dediğine ilişkin açıklama yaptı.

İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ve Sayıştay tezkereleri görüşmelerine devam edilerek;

Millî Savunma Bakanlığının,

Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının görüşmeleri yapılarak,

Millî Savunma Bakanlığının 2022 yılı bütçesi ile 2020 yılı kesin hesabı kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 17 Kasım 2021 Çarşamba günü saat 10.00'da toplanmak üzere saat 16.21'de toplantıya son verildi.

16 Kasım 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.08

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, Değerli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 16’ncı Birleşimini açıyorum. (*)

Gündemimizde Millî Savunma Bakanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporu ile Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Sayın Bakanımıza söz vereceğim ama öncesinde Bakan Yardımcılarımızı ve bürokratlarımızı tanımak istiyoruz.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz’ın, Türkiye Varlık Fonu Yönetim Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonunun 2020 Yılı Mali Tabloları ve Faaliyetleriyle İlgili Denetim Raporlarına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresinin, TBMM Başkanlığına sunulmuş olduğuna ve bütçe görüşmelerinden sonra Komisyonunda görüşmelerinin yapılmasının planlandığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladık galiba, teşekkür ediyorum.

Sunuma geçmeden kısa bir anonsum var, onu da yapıp Sayın Bakana söz vereceğim.

Sayın milletvekilleri, 6741 sayılı Kanun uyarınca Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonunun 2020 yılı mali tabloları ve faaliyetleriyle ilgili denetim raporlarına ilişkin (3/1729) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi 11 Kasım 2021 günü Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olup 12 Kasım 2021 Cuma günü Komisyon Başkanlığımıza havale edilmiştir. İlgili denetim raporlarının çoğaltılarak Komisyon üyelerimize dağıtımı da dün itibarıyla başlamıştır. Bütçe görüşmelerinden sonra bütün gruplar için uygun olmasına gayret edeceğimiz bir zamanda, gündeme alınarak görüşmelerin yapılması planlanmaktadır.

Bilgilerinize sunarım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Gizli” ibaresi yok mu Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Hizmete özel” şeklinde bu sene.

Şimdi, sunumlarını yapmak üzere Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar’a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Akar.

Süreniz otuz dakikadır.

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ve Sayıştay tezkereleri(**)

a) Millî Savunma Bakanlığı

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun sayın üyeleri, sayın basın mensupları; Millî Savunma Bakanlığının 2022 yılı bütçe teklifini görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz, malumları olduğu üzere. İlginiz ve desteğiniz için şimdiden teşekkür ediyor, sizleri şahsım ve Bakanlık mensupları adına saygıyla selamlıyorum.

Bugün sizlere Bakanlığımızın faaliyetleri hakkında özet bilgi sunacak, memnuniyetle soru ve değerlendirmelerinizi alacağız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bilindiği üzere güvenlik ortamı yeniden şekilleniyor, güç dengeleri, aktörler ve roller sürekli değişiyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, uluslararası ilişkilerde özne hâline gelen, etki ve ilgi alanı her geçen gün genişleyen ülkemiz, tüm bu gelişmeleri yakından takip etmekte, köklü tarihi, dinamik nüfusu ve güçlü ordusuyla bu yeni dönemin şartlarına kendisini hazırlamaktadır. Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı, en yoğun faaliyetlerini sürdürdüğümüz bu dönemde, doğal olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin görev ve sorumlulukları da artmaktadır. Bu kapsamda Mehmetçik, egemenlik, bağımsızlık ve güvenliğimiz için yurt içi ve sınır ötesinde terörle mücadelede, mavi vatanımızda ve semalarımızdaki hak, alaka ve menfaatlerimizi korumaya azim ve kararlılıkla devam etmekte, aynı zamanda yedi iklim üç kıtaya barış, huzur ve adaleti götüren atalarımızdan aldığı ilhamla, bölge ve dünya barışına katkıda bulunmak için de her türlü gayreti göstermektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; terörle mücadele faaliyetlerimizi kısaca özetlemek gerekirse; FETÖ, PKK/PYD-YPG,DEAŞ başta olmak üzere tüm terör örgütlerine karşı mücadelemiz artan bir şiddet ve tempoda aralıksız devam etmektedir. 24 Temmuz 2015'ten bugüne kadar yurt içinde, Irak'ın ve Suriye'nin kuzeyinde toplam 32.901; bu yılın başından itibaren 2.426 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Özellikle ifade etmek isterim ki ülkemizin ve milletimizin güvenliği için icra edilen tüm operasyonlar uluslararası hukuka uygun, Irak ve Suriye'nin hak ve hukukuna saygılı, meşru müdafaa hakkı kapsamında ve sadece ve sadece bölgedeki terörist unsurlar hedef alınarak yapılmaktadır. Birilerinin sivillere zarar verildiği, bazı etnik ve dinî grupların hedef alındığı gibi asılsız iddialarla sis tabakası ve suni gündem oluşturmaya çalışması beyhude bir çabadır, doğru değildir. Zira biz, sadece ülkemizin ve milletimizin güvenliğine değil aynı zamanda bölgede yaşayan masum insanlar ile tüm dinî ve etnik grupların güvenliğine de büyük önem vermekteyiz. Operasyonlarımızda ayrıca tarihî ve kültürel dokular başta olmak üzere çevrenin korunmasına da azami dikkat ve hassasiyet göstermekteyiz.

Bir kez daha vurgulamak isterim ki binlerce yıldır bu coğrafyayı, ekmeği, suyu birlikte paylaştığımız Kürtler bizim kardeşimizdir, Türk-Kürt kardeşidir. Bunun en açık göstergesi, şanlı bayrağımız ve vatanımız için canını feda eden ve şehitliklerimizde bir arada yatan kahramanlarımızdır, hepsine Allah rahmet eylesin. Bizim için terörün ve teröristin etnik, dinsel, mezhepsel ayrımı asla söz konusu değildir, terörist teröristtir.

(**) (1/283) ile (1/282) esas numaralı Kanun Teklifleri 20/10/2021 tarihli 4'üncü Toplantı tutanağına ektir.

Bu kapsamda başta ABD olmak üzere, yabancı muhataplarımıza PKK'nın eşittir YPG olduğunu her seviyede dile getiriyor, anlatıyoruz ve teröristlere verilen her türlü desteğin kesilmesini de ısrarla kendilerinden talep ediyoruz. PKK'nın YPG'ye eşit olduğu hususunda hiçbir tereddüt bulunmamaktadır. Esasen, bizzat terörist elebaşları da Suriye'deki sözde komutanların daha önce PKK saflarında yer aldığını basında açıkça itiraf etmektedirler. Ayrıca, ABD Senatosunda düzenlenen oturumlarda bazı uzmanlar ABD'nin YPG'yle ilişkisinin sonlandırılması gerektiğini de tekrar tekrar vurgulamaktadırlar.

Sonuç olarak, asil milletimizi kırk yıldan beri başına musallat olan terör belasından kurtarmakta kararlıyız. Bizim tek hedefimiz teröristlerdir. Bizim için terörist neredeyse hedef orasıdır. Operasyonlarımız en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar azim ve kararlılıkla devam edecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Irak'ın kuzeyinde Pençe Harekâtlarıyla girilemez denilen yerlere girilmiş, bölgede yıllarca teröristler tarafından geniş bir alan içinde kullanılan barınak, sığınak, depo ve sözde karargâhlar tahrip edilmiştir. Mehmetçik'in nefesi teröristlerin ensesindedir. Öyle ki terör örgütü sözde elebaşları iki gece aynı yerde yatamamaktadır. Irak için de tehdit teşkil eden ve bölgedeki istikrara zarar veren terör örgütüyle mücadele, Irak'la koordineli ve yakın iş birliği içinde sürdürülmektedir. Suriye'deki gelişmelere bakıldığında 15 Temmuz hain darbe girişiminden kısa bir süre sonra hudutlarımızın ve vatandaşlarımızın güvenliğini sağlamak için, bilindiği üzere, Suriye'nin kuzeyinde PKK/PYD, YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerine karşı Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtları başarıyla icra edilmiştir. Bu harekâtlarda göğüs göğüse mücadeleyle 4 bin DEAŞ'lı terörist etkisiz hâle getirilirken ülkemizin güneyinde kurulmak istenen terör koridoru da engellenmiştir. Aynı şekilde, İdlib bölgesinde Bahar Kalkanı Harekâtı icra edilerek yeni bir göç dalgası ve başta kadınlar ile çocuklar olmak üzere insanlık dramının yaşanması da önlenmiştir. Unutulmamalıdır ki terör koridoru engellenmeseydi ülkemiz çok daha büyük ve kapsamlı tehdit ve tehlikelerle karşı karşıya kalacaktı. Bu operasyonlar sonucunda yaklaşık 470 bini İdlib'de olmak üzere 1 milyondan fazla Suriyeli evlerine ve topraklarına gönüllü, güvenli ve saygılı bir şekilde dönmüşlerdir. Suriye harekât alanında zaman zaman ateşkes ihlalleri ve saldırılar meydana gelmektedir. Yapılan her türlü taciz ve saldırıya misliyle karşılık verilmekte, her türlü tedbir alınmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Putin arasında Soçi'de yapılan 29 Eylüldeki görüşmeden sonra taciz ve saldırılarda bir azalma meydana gelmiştir. Bu çerçevede Suriye konusunda Rusya'yla sahada ve masada temas ve koordinasyonumuz devam etmektedir.

Güvenli hâle getirilen bölgelerde hayatın normalleşmesi için ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak çalışmalarımız devam etmektedir. Bu kapsamda 14 hastanede yaklaşık 3 milyon kişiye sağlık hizmeti verilmiş, terör örgütünün zarar vererek kapattığı ve Türkiye tarafından yeniden eğitim ve öğretime açılan 1.325 okulda 300 binden fazla öğrenciye eğitim desteği sağlanmış, 500'den fazla cami ve kilise onarılarak hizmete sunulmuştur. Suriye'de istikrarın bir an önce sağlanması, insani trajedilerin son bulması için de her türlü gayret gösterilmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ege ve Doğu Akdeniz'de ise Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin uluslararası hukuka uygun olmayan taleplerinden ve yayılmacı anlayışlarından kaynaklı bazı sorunlar yaşamaktayız. Tüm iyi niyetli diyalog çağrılarımıza rağmen Yunanistan'ın yaptığı her türlü haksız, hukuksuz eylemlere, mütekabiliyet kapsamında, diplomatik alanda ve sahada gerekli karşılık verilmektedir.

Yunanistan her türlü gerçeği çarpıtarak ve âdeta kuzu postuna bürünerek mağdur bir ülke olduğu imajını vermeye, AB üyeliğine sığınarak hukuk dışı ve saldırgan eylemlerini örtbas etmeye, suni bir tehdit algısı oluşturarak bazı ülkelerle ittifak kurmaya çalışmaktadır. Bu ittifak içinde ittifak girişimleri

hem NATO dayanışmasına hem de ikili ilişkilere gerçekten zarar vermektedir. Bütün bunlar bölgesel istikrar ve güvenliğe katkı sağlamayan, aksine gerginliği tırmandıran müttefiklik ruhuna aykırı eylemlerdir.

Yunanistan ayrıca bazı ülkelerin teşvik ve kışkırtmalarıyla provokatif bir silahlanma sevdasına kapılmış bulunmaktadır. Yunanistan'ın bu yaklaşımının beyhude bir çaba olduğunu, bizimle birlikte kendi akademisyenleri, bazı diplomatları ve komutanları da açık yüreklilikle ifade etmektedirler.

Tüm bunların yanı sıra Yunanistan göçmenlere karşı, Avrupa Birliği'nin savunduğunu iddia ettiği ortak değerlere ve evrensel ilkelere aykırı ve insanlık dışı uygulamalar sergilemektedir. Ege Denizi'nde kadın ve çocuklar da dâhil olmak üzere göçmenleri acımasız bir şekilde geri itmeye devam etmektedirler. Geri ittiği göçmenlerin görüntülerini sildirmekten, delilleri yok etmekten de çekinmemekte ve yaptığı hukuksuzluğu gizlemeye çalışmaktadır.

Tüm bunlara rağmen biz, aramızdaki sorunların, uluslararası hukuka uygun, barışçıl yöntemlerle, iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde ve diyalogla çözülmesini samimi olarak istemekteyiz. Bunun için de her türlü çabayı göstermekteyiz. Bu çerçevede güven artırıcı önlemlere ilişkin görüşmelerin 4'üncü turu için davet ettiğimiz Yunan heyetini Ankara'ya önümüzdeki günlerde bekliyoruz. Defalarca ifade ettiğimiz gibi, Türkiye, hiç kimse için tehdit değildir, aksine dost ve ortakları için güçlü, etkin ve güvenilir bir müttefikdir.

En samimi temennimiz, Türk ve Yunan halklarının bölge zenginliklerinden de adil bir şekilde istifade ederek barış, refah ve güven içinde yaşaması, Ege Denizi'nin Türkiye ve Yunanistan arasında bir dostluk denizi olmasıdır.

Kıbrıs konusunda ise bildiğiniz üzere bugüne kadar ortaya konulan çözüm yöntemlerinden maalesef bir sonuç alınamamıştır. Artık Kıbrıs halkının, Türk halkının egemen eşitliği ve eşit uluslararası statüsü tescil edilmeden müzakerelerin ilerleyemeyeceği açıkça görülmelidir. Artık Kıbrıs'ta egemen eşitliğe dayalı, bağımsız 2 devlet tek çözümdür. Bir kez daha vurgulamak isteriz ki Kıbrıs bizim millî meselemizdir. Garanti ve ittifak anlaşmaları doğrultusunda geçmişte olduğu gibi bugün de Kıbrıslı kardeşlerimizin yanındayız.

Sonuç olarak Ege'de ve Doğu Akdeniz'de hem kendimizin hem de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak, alaka ve menfaatlerini korumakta azimliyiz, kararlıyız ve çok şükür buna muktediriz.

Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; Libya'daki duruma gelince, bizim sadece kendi güvenliğimiz için değil dost ve kardeş ülkelerin barış, huzur ve güvenliği için de mücadele etmekteyiz. Bu kapsamda beş yüz yıllık kardeşlik bağlarımız olan Libya'da, ikili anlaşmalarımız Türkiye Büyük Millet Meclisinin yani sizlerin onayı doğrultusunda bulunuyor, askerî eğitim, yardım ve danışmanlık faaliyetlerini icra ediyoruz. Bir hususun iyi anlaşılması lazım, biz Libya'da kesinlikle yabancı güç değiliz. Şu anda Libya'da istikrar adına bir gelişme varsa ve siyasi süreç başlamışsa bu, Türkiye'nin katkılarıyla mümkün olmuştur. Libya makamları da bu gerçeği zaman zaman, her zaman ifade etmektedir. Amacımız, "Libya, Libyalılarındır." anlayışıyla toprak bütünlüğünü ve siyasi birliğini sağlamış, barış ve istikrar içerisinde yaşayan bir Libya'nın oluşumuna katkıda bulunmaktır. Bu kapsamda, Libyalı kardeşlerimizin haklı davasına desteğimiz devam edecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kafkasya Bölgesi'nin de istikrarına büyük önem veriyor; bu bölgede de barışın sağlanması için büyük gayret gösteriyoruz.

Malumları olduğu üzere, Azerbaycan, otuz yıldır işgal altındaki öz topraklarını, Karabağ'ı kırk dört gün süren Tek Vatan Harekâtı'yla Ermenistan işgalinden kurtarmıştır. Bu süreçte Türkiye de haklı davasında Azerbaycanlı kardeşlerimizin yanında yer almıştır. Harekâtın ardından imzalanan ateşkes kapsamında kurulan ortak merkezde Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ve Rus askerleri birlikte görev yapmakta, ateşkesin kalıcı olması ve istikrar için gayret sarf etmektedir.

Hâlihazırda Türk Silahlı Kuvvetleri, Azerbaycan ordusunun modernizasyon, tatbikat ve eğitim faaliyetlerine destek sağlamakta; işgalden kurtarılan bölgelerde müşterek mayın, el yapımı patlayıcı arama ve imha faaliyetlerini sürdürmektedir.

Artık, Türkiye ve Azerbaycan'ın güvenlik meseleleri birbirinden ayrı düşünülemez bir seviyeye gelmiştir. Başta güvenlik olmak üzere hemen her alanda iş birliğimizi öngören Şuşa Beyannamesi -15 Haziran 2021'de imzalanan beyanname- doğrultusunda bu yapılan tarihî bir adımdır. Bu beyanname sadece 2 ülkenin değil, tüm Kafkasya'nın kalkınması ve istikrarı için de büyük önem taşımaktadır. Ermenistan, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Sayın Aliyev'in uzattığı barış ve dostluk elini tutmalı, Altılı Platform önerimiz dâhil, bu fırsatı iyi değerlendirmelidir. "İki devlet, tek millet" anlayışıyla kederde ve kıvançta bir ve beraber olduğumuz Azerbaycanlı kardeşlerimizin, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da haklı davalarında yanlarında olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Afganistan'daki duruma da kısaca değinmek gerekirse; Türk Silahlı Kuvvetleri, tarihî ve köklü kardeşlik bağlarımız bulunan Afganistan'da bugüne kadar önemli görevler yapmıştır. Birleşmiş Milletler ve NATO kararlarına istinaden, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde Afganistan'da 2002'den itibaren yaklaşık 20 bin personel görev almıştır. ABD ve NATO'nun Afganistan'dan ayrılma kararını müteakip, beklenenden hızlı gelişen ve şartların daha da güçleştiği son süreçte tahliye kararı alınmış ve kırk sekiz saatten az bir süre içerisinde, planlandığı şekilde -daha önceden yaptığımız planlar çerçevesinde- tahliye işlemi başarıyla tamamlanmıştır.

Mehmetçik, bugüne kadar görev aldığı tüm coğrafyalarda olduğu gibi, Afganistan'da da atalarımıza ve şanlı tarihimize yaraşır şekilde görevlerini başarıyla icra ederek yerel halkın gönlünü kazanmış, dünya barışına hizmet etmenin gururuyla sağ salim ülkesine dönmüştür. Türkiye olarak, bundan sonra da bölgedeki gelişmeleri yakından takip etmeye devam edeceğiz. Bu kapsamda tüm Afgan halkı için önemli olan Kâbil Uluslararası Havaalanı'nın işletilmesine yönelik çalışmalara Katar'la birlikte devam etmekteyiz.

Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; barışı destekleme ve koruma faaliyetlerine gelince Türk Silahlı Kuvvetleri, NATO, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı görevleriyle ikili ilişkiler kapsamında Azerbaycan ve Libya'nın yanı sıra Katar'da, Somali'de, Bosna'da ve daha birçok coğrafyada üstün bir gayretle çalışarak tarihimize, kültürümüze ve atalarımıza yaraşır şekilde, vicdani ve evrensel ilkeler ile insan hakları çerçevesinde bölge ve dünya barışına önemli katkılar sunmaktadır.

Diğer taraftan, NATO'nun yetmiş yıllık etkin ve saygın bir üyesi ve ikinci büyük ordusuna sahip olan Türkiye NATO'daki önemini de korumaktadır, NATO müttefikliğine uygun olarak eğitim, tatbikat, harekât ve terörle mücadele konularında sorumluluklarını layıkıyla yerine getirmektedir. Türkiye, NATO misyon, operasyon ve karargâhlarına 3 bin personelle iştirak etmekte olup sıralamada ilk 5 ülke arasındadır.

2020 yılı kesinleşen savunma harcamalarımızın gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 1,86'dır. Bu oranı 2024 yılına kadar NATO'nun üzerinde önemle durduğu yüzde 2 hedefine yükseltmek için her türlü gayret gösterilmektedir malumları olduğu üzere.

Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin eğitimi ve harekâta hazırlığı konusunda önemli bir yeri olan yurt içi ve yurt dışı tatbikatlar kapsamında ise 2021 yılında toplam 84 tatbikata fiilî olarak katılım sağlanmıştır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; biraz önce bahsettiğimiz faaliyetlerimizi sürdürürken FETÖ'yle mücadelede de elde edilen yeni bilgi, belge ve verilerle bir bütün hâlinde kararlılıkla devam edilmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin şanlı üniformasını hiçbir hainin taşımaya asla müsaade etmedik, etmeyeceğiz. 15 Temmuz sonrası yurt içi ve sınır ötesinde düzenlenen harekâtlarda ve sayısı ve çapı giderek artan büyük tatbikatlarda elde edilen başarılar, FETÖ'den temizlendikçe daha da güçlendiğimiz en açık göstergesidir.

Kara Kuvvetlerimizin muharip imkân ve kabiliyetlerinin artırılması maksadıyla komando tugay sayımız 17'ye yükseltilmiştir. Deniz Kuvvetlerimizin ise deniz seyir süresi sadece 2020 yılı içerisinde tüm zamanların en yüksek seviyesine, iki yüz bin saate ulaşmıştır. Yine, hava Kuvvetlerimiz de bu dönemde görevlerinin artmış olmasına rağmen faaliyetlerini başarıyla yerine getirmektedir.

Netice itibarıyla bu süreçte Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkin, caydırıcı ve saygın niteliklerini artırmak için personel temininden eğitime, yeni askerlik sisteminden teşkilat ve lojistik yapısına kadar reform niteliğindeki birçok yenilik ve uygulama hayata geçirilmiş, böylece Türk Silahlı Kuvvetleri nitelik ve nicelik olarak sürekli bir gelişim kaydetmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bildiğiniz üzere, her alanda olduğu gibi savunma alanında da insan gücü olmaksızın teknoloji tek başına yeterli ve anlamlı değildir. Bu kapsamda, tüm personelimizi millî, manevî ve mesleki değerlerimiz doğrultusunda yetiştirmek ve donanımlı bir hâle getirmek suretiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkinliği, caydırıcılığı ve saygınlığı her geçen gün artmaktadır.

Silahlı Kuvvetler için subay, astsubay yetiştirmek üzere öğrenci alımları Anayasa, kanunlar ve ilgili mevzuata uygun olarak yargı denetimine açık, şeffaf ve denetlenebilir bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Diğer bir husus da sizlerin de yakından takip ettiği üzere ülkemiz, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği, teşviki ve desteğiyle savunma sanayisinde büyük atılımlar gerçekleştirmiş, bu alanda yerlilik ve millîlik oranı yüzde 80'ler seviyesine yaklaşmıştır. Modernizasyon çalışmalarımız da tüm hızıyla devam etmektedir.

Hatırlatmak gerekirse; geçmişte piyade tüfegimizi dahi yurt dışından tedarik ederken, çok şükür, artık millî piyade tüfeklerimizi, akıllı hassas mühimmatımızı, çok namlulu roketatarlarımızı, Fırtına obüslerimizi, İHA, SİHA ve TİHA'larımızı, ATAK helikopterlerimizi, firkateynlerimizi ve savaş gemilerimizi tasarlayıp inşa, imal ve ihraç seviyesine gelmiş bulunuyoruz. Silah sistemlerimizin harekât sahasında elde ettiği başarılar, tüm dünyanın da dikkatini çekmiş ve yerli, millî savunma sanayi ürünlerimize olan talep gerçekten artmıştır. Tüm dünyanın dikkatini çeken bir seviyeye ulaşmamıza rağmen katetmemiz gereken mesafeler olduğunun da bilincindeyiz. Şu anda devam eden projelerimizi yansıda görmektesiniz.

Modernizasyon faaliyetlerinden bahsetmişken gündemdeki S-400, F-35 ve F-16'yla ilgili gelişmelere de kısaca değinmek istiyorum. 1990'lı yılların başından itibaren uzun menzilli bölge hava ve füze savunma sistemi tedarik çalışmalarımız başlamış ve sürdürülmektedir. Bu çerçevede tedarik prensiplerimize uygun olan S-400 sisteminin tedarik sözleşmesi 11 Nisan 2017 tarihinde imzalanmıştır. S-400 bir savunma silah sistemi olup S-300 NATO ittifakı içinde nasıl kullanılıyorsa S-400 sistemi de bizde aynı şekilde kullanılacaktır, kullanılabilir olacaktır.

F-35 projesinde ise tüm sorumluluklarımızı yerine getirmemize rağmen S-400 gerekçe gösterilerek F-35 tedarikimiz engellenmiştir. Bu gelişmeler üzerine Türk ve ABD heyetleri 27 Ekim 2021'de Ankara'da bir araya gelmiş, bu görüşmede Türkiye'nin uğradığı zararın nasıl telafi edileceği de dâhil olmak üzere, F-35 için yaptığımız harcamaların geri ödenmesine yönelik görüş ve taleplerimiz iletilmiştir. Mali hususlarda ayrıntılı olarak müzakerelerde bulunmak üzere 2022 yılı başlarında ABD'de yeniden bir araya gelinmesi hususunda taraflar mutabık kalmışlardır.

Bunun yanı sıra F-16 tedariki ve mevcut F-16 savaş uçaklarımızdan bir kısmının modernize edilmesi için resmî talebimiz Yabancı Askerî Satışlar Çerçevesinde -bu bir süreç, bir mekanizma- ABD'ye Eylül 2021'de iletilmiştir. ABD yönetiminin konuya olumlu yaklaşabileceğini düşünüyoruz ancak süreç Kongre onayına tabi olacağından gelişmeleri yakından takip ediyoruz. ABD'nin tavrının olumsuz olması durumunda Türkiye -bizler- içinde bulunduğu tehdit ortamında güvenliğini sağlayabilmek için zorunlu ve tabii olarak başka alternatifleri değerlendirmek durumunda kalacaktır. Bu ve benzeri sorunları görüşmek üzere temaslarımız sürmekte olup şu anda da Bakanlığımızdan bir heyet Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunmaktadır.

Bir diğer önemli konu olan hudutlarımızın güvenliği ise kaçakçı, terörist ve yasa dışı girişler engellenerek, personel ve malzeme takviyesi yapılarak, her türlü hava ve arazi şartlarında ileri teknolojiye sahip gözetleme sistemleri kullanılarak sağlanmaktadır. Hudutlarımız gerçekten cumhuriyet tarihimizin en yoğun tedbirleriyle korunmaktadır. Bu kapsamda, Suriye hududunda Millî Savunma Bakanlığı tarafından, İran hududunda ise İçişleri Bakanlığı tarafından sınır fiziki güvenlik sistemi projeleri yürütülmektedir.

1 Ocak'tan itibaren hudutlarımızda 261.137 göçmenin geçişi engellenmiş, yakalanan 98.763 düzensiz göçmen ile 406 terörist, kolluk kuvvetlerine teslim edilmiştir.

Sonuç olarak "Hudut namustur" anlayışıyla, yüksek bir moral ve motivasyonla gerektiğinde canını ortaya koyarak görev yapan Mehmetçik'in tek beklentisi, kahramanlık ve fedakârlığına saygı gösterilmesidir.

Doğal afet ve acil durumlarda ilgili kurumlarla koordineli olarak uçak, helikopter, personel, araç gereç ve ekipman desteği ivedilikle sağlanmaktadır. Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetlerinde bulunan hava araçlarının çift maksatlı olarak kullanılması için Tarım ve Orman Bakanlığıyla gerekli koordinasyon yapılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri, güvenliğimizin sağlanmasında olduğu gibi doğal afetler ve acil durumlarda da tüm imkânlarıyla asil milletimizin yanındadır, emrindedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; askerî fabrikalar ve tersaneler Türk Silahlı Kuvvetlerinin harekâta hazırlık seviyesinin sürdürülmesinde ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynamakta, bu tesislerde kritik projeler başarıyla yürütülmektedir. Özellikle, Airbus iş birliğiyle yürütülen A-400M Projesi, Hava Kuvvetlerimizin ve askerî fabrikalarımızın ulaştırma uçaklarında sahip olduğu retrofit, bakım ve onarım yeteneğini mutlak surette ileri seviyelere taşıyacak ve önemli bir ekonomik kazanç kaynağı olacaktır.

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu ise yıllardır arzu edilen daha dinamik, daha etkin, güçlü ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulması için yüce Meclisimizin yani sizlerin iradesiyle Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketine dönüştürülmüştür. Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin sermayesinin tamamı Hazineye ait olup temsil, denetim gibi hak ve yetkileri Bakanlığımızın tasarrufundadır. Bu süreçte diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ve Bakanlığımıza bağlı birimlere geçmek isteyen işçilerimizin ve çalışanlarımızın hakları korunarak geçiş imkânı sağlanmış, hiçbir

çalışmamız mağdur edilmemiştir. Bu dönüşümle şirketimiz, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını karşılamının yanı sıra dost ve müttefiklerimizin de gelişen ve artan ihtiyaçlarına cevap verebilecektir. Bu şekilde şirketimizin uluslararası pazarda da etkin bir konuma ulaşacağına inanıyoruz.

Hâlihazırda, Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin acil ihtiyacı olan birçok kritik proje başarıyla sürdürülmektedir.

Savunma sanayimizin önemli bir ayağını da tersanelerimiz oluşturmaktadır. Burada, öncelikle şunu ifade etmeliyim ki ülkemizin, Deniz Kuvvetlerimizin ihtiyacı olan savaş gemilerini tasarlayıp inşa edebilen sayılı ülkelerden biri olması bizler için gerçekten bir gurur vesilesidir.

Bir taraftan ülkemiz için MİLGEM Projesi'nin 5'inci gemisi olan İstanbul Fırkateyni'mizi inşa ederken diğer taraftan da Bakanlığımız şirketi ASFAT kanalıyla dost ve kardeş Pakistan için 4 adet MİLGEM'in inşasına aynı anda devam ediyoruz. Ayrıca, Milli Denizaltı Projemizin kavramsal tasarımını da bu yıl içerisinde tamamlamayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teknolojinin ve dijitalleşmenin birey ve toplum hayatında vazgeçilmez bir unsur hâline geldiği bir dönemde siber güvenliğin sağlanmasına ve siber alanda üstünlük kurulmasına yönelik çalışmalarımızı da aralıksız sürdürmekteyiz. Vatan topraklarımızı, denizlerimizi ve semalarımızı nasıl koruyorsak aynı şekilde siber sahamızı da korumak için kararlı bir şekilde sorumluluk almaya ve siber gücümüzü artırmaya devam ediyoruz.

Askere alma faaliyetlerine gelince malumları olduğu üzere 1927 tarihli yasa yerine yeni Akseralma Kanunu 25 Haziran 2019 tarihinde sizlerin oylarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilmiştir. Reform niteliğindeki bu yeni askerlik sistemiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinin yükümlü personel ihtiyacı ile vatandaşlarımızın ihtiyaç ve beklentileri karşılanmış; modern, esnek, öngörülebilir ve e-devlet üzerinden sürdürülebilir bir sistem tesis edilmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sağlık hizmetlerinden de kısaca bahsetmek gerekirse sağlık hizmet desteği, sınır ötesi ve muharebe hattında askerî sağlık personeli; geri bölgede ise Sağlık Bakanlığı personeli tarafından sağlanmaktadır. Operasyon alanlarında ve yurt içindeki askerî sağlık hizmet desteğinin geliştirilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığıyla yakın koordinasyon içinde çalışmalarımız devam etmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – On beş dakika ek süre veriyorum Sayın Bakanım, devam edin lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; coronavirüsle mücadelemizi titizlikle ve yoğun bir şekilde sürdürüyoruz. Özellikle belirtmek isterim ki bu konuda dünyadaki en başarılı ordulardan biriyiz. İlk vakanın görüldüğü andan itibaren Bakanlık bünyesinde yedi gün yirmi dört saat esasıyla görev yapan Koronavirüs ile Mücadele Merkezi (KOMMER) vasıtasıyla hem bireysel hem de kurumsal önleyici, koruyucu tedbirler hayata geçirilmiştir. Başta operasyon bölgeleri olmak üzere, tüm birlik ve kurumlarımızdaki faaliyetler salgın şartlarına rağmen hiçbir aksaklığa meydan verilmeden planlandığı şekilde devam etmektedir. Aynı zamanda, Bakanlık olarak salgınla mücadeleye çeşitli sağlık malzemelerinin üretilmesiyle yurt içi ve yurt dışına ulaştırılması yönünde de katkı sağlanmaktadır. Yine, Covid-19 salgınının önlenmesi kapsamında 28 dost ve müttefik ülkeye de 37 adet askerî ulaştırma uçağı görevlendirilmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemizin ve asil milletimizin güvenliğinin sağlanmasındaki başarıda en büyük pay, her zaman rahmetle andığımız şehit ve gazilerimize aittir. Ne yaparsak yapalım, aziz şehitlerimize, kahraman gazilerimize ve onların kıymetli ailelerine olan minnet borcumuzu tam manasıyla ödeyemeyiz. Böyle olmakla birlikte, dünyada başka hiçbir millette emsali görülmemiş

bir vefa ve minnet duygusuyla şehitlerimizin aziz hatırasına, gazilerimize ve onların emaneti değerli ailelerine sahip çıkmakta, kederde ve kıvançta daima yanlarında olmaktayız. Bu bilinçle, Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı başta olmak üzere devletimizin tüm kurumları ve kuruluşları, şehitlerimizin değerli aileleri ve gazilerimize sağlanan hakların geliştirilmesi için azami gayret göstermektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şu ana kadar zikrettiğimiz tüm faaliyetleri ilgili mevzuat çerçevesinde şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri doğrultusunda izah ediyoruz. Bu kapsamda halkımızdan internet, telefon, mektup, dilekçe ve CİMER aracılığıyla Bakanlığımıza ulaşan her türlü şikâyet ve taleplere; ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca Bakanlığımıza iletilen sayın milletvekillerimizin yazılı soru önergelerine en kısa zamanda cevap verilmekte, konuların takibi titizlikle yapılmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2022 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'miz Bakanlığımıza tahsil edilecek kaynaklardan en yüksek faydayı sağlamayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda, harcama alanlarımız gözden geçirilerek verimsiz harcamalar tasfiye edilmiş ve bütçe teklifimiz, kaynakların öncelikli harcama alanlarına tahsil edilmesini sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Ayrıca, Bakanlığımızda icra edilen Sayıştay denetimleri sonucunda Sayıştay Başkanlığınca yüce Meclisimize sunulan Millî Savunma Bakanlığı 2022 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda ağırlıklı olarak muhasebe kayıtlarıyla ilgili olmak üzere 14 bulguya yer verilmiştir. Yine, Meclisimize sunulan bulgulara göre, gerekli tedbirler alınmakta olup süreç Sayıştay denetçileriyle koordineli olarak takip edilmektedir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun sayın üyeleri; savunma ve güvenlikle ilgili hususların, devletimizin ve milletimizin bekası açısından vazgeçilmez olduğu, günlük tartışmaların dışında tutulması gerektiği hepinizin yüksek malumlarıdır. Zira, bu coğrafyada var olabilmek, 84 milyon vatandaşımızın barış ve huzur içinde yaşayabilmesi için Türk Silahlı Kuvvetlerinin üstün niteliklerinin korunması ve geliştirilmesi bir mecburiyettir. Bu bilinçle hazırlanan Millî Savunma Bakanlığı 2022 yılı bütçesi 80 milyar 439 milyon 536 bin Türk lirası olarak huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Görüldüğü üzere, artan faaliyetlerimiz kapsamında bütçede yaklaşık olarak yüzde 31'lik bir artış sağlanmakta; bundan dolayı sizlere müteşekkirimiz. Millî Savunma Bakanlığı'nın 2020 yılı kanunlaşan başlangıç bütçesi ile mevzuat çerçevesinde eklenen tutarları da içeren 2020 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi Komisyonun takdirlerine sunulmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri binlerce yıllık şanlı tarihinden süzülüp gelen millî, manevî ve mesleki değerleri ile aklın ve bilimin ışığında, Anayasa çerçevesinde ve yasalar doğrultusunda Sayın Cumhurbaşkanımız ile sıralı amir ve komutanların emir ve komutasında, milletinin emrinde, görevinin başındadır; bundan kimsenin şüphesi olmasın. "Peygamber ocağı" olarak da bilinen kahraman ordumuz, asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasından aldığı ilhamla her türlü tehdit ve tehlikeye karşı "ölürsem şehit, kalırsam gazi" anlayışı içerisinde ciddiyet ve samimiyetle görevini yerine getirmekte azimli ve kararlıdır.

Millî Savunma Bakanlığı 2022 yılı bütçesi Türk Silahlı Kuvvetlerinin çağın gereklerine uygun, üstün teknoloji ürünü silah sistemleriyle donatılarak etkin, caydırıcı ve saygın niteliklerinin artırılması ve her türlü harekâta hazırlık seviyesinin yükseltilmesi amacıyla planlanmıştır. Bölgesel ve küresel barış ve istikrara katkı için daha etkin, daha caydırıcı ve daha saygın bir Silahlı Kuvvetleri düşüncesiyle Komisyonun Sayın Başkan ve üyelerinin Millî Savunma Bakanlığı 2022 yılı bütçesini uygun yaklaşımla mütalaa edeceklerine inanıyoruz.

Bu vesileyle, Sultan Alparslan'dan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e kadar bin yıldır bize vatan olan bu topraklarda bugünlere, bu seviyelere gelmemizde emeği geçen, katkı sağlayan bütün devlet büyüklerimize, komutanlarımıza ve asil milletimize şükranlarımızı sunuyor; aziz şehitlerimize, ebediyete intikal eden kahraman gazilerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Şu anda dahi karada, denizde ve havada, zorlu iklim ve arazi koşullarında kahramanlık ve fedakarlıkla görev yapan değerli silah ve mesai arkadaşlarıma da bu vesileyle kazasız, belasız, hayırlı, başarılı görevler diliyor, alınlarından öpüyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime son verirken Bakanlığımız bütçesine vereceğiniz destekten dolayı sizlere şimdiden teşekkür ediyor, hepinizi şahsım ve Bakanlık mensupları adına bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, bu kapsamlı sunumunuzdan dolayı çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, müzakerelere başlıyoruz.

Önce, her gruptan birer milletvekilimize, daha sonra da istemlerine göre sırasıyla Komisyon üyelerimiz öncelikli olmak üzere milletvekillerimize söz vermeye devam edeceğim. Daha önce belirlediğimiz usuller çerçevesinde gruplar adına konuşacak arkadaşlarımıza yirmişer dakika söz vereceğim. Komisyon üyesi olan arkadaşlarımızın on dakika konuşma süresi vardır. Komisyonumuza teşrif eden değerli milletvekillerinin ise konuşma süreleri beş dakikadır.

Şimdi söz vermeye başlayacağım. Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan Sayın Bülent Kuşoğlu, HDP'den Sayın Garo Paylan, İYİ Partiden Sayın Dursun Ataş, MHP'den Sayın İsmail Faruk Aksu, AK PARTİ'den Sayın Şirin Ünal söz alacaktır.

İlk sözü Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Bülent Kuşoğlu'na veriyorum.

Sayın Kuşoğlu, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcıları, değerli askerî ve sivil bürokratlar, hocalarım, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Millî Savunma Bakanlığı, geçen yıllarla kıyaslandığında benzeri sorunlara sahip bir bakanlığımız. “Benzeri sorunlar” derken benzeri sorunlar ama geçen yıllara göre de daha derinleşmiş sorunlar var, önemli sorunlar var maalesef. Bu sorunların sebebi de maalesef önemli ölçüde Cumhurbaşkanlığı yani kanuna göre, Anayasa'ya göre politikaları belirlemesi gereken yer Millî Savunma Bakanlığı icracı bir bakanlık mevcut Anayasa'ya göre. Bu durumda da mevcut politikaların belirlenmesi sorunlar çıkarmış durumda. O sorunların da çözümlerinin maalesef oluşturulamamasına da sebep olmuş.

Şunu söylemek istiyorum: Bugün ekonomide nasıl bir sıkıntı varsa benzeri bir durum Millî Savunma Bakanlığı'nda da var. Yani ekonomide... Biliyorsunuz, en son Hazine ve Maliye Bakanlığımı görmüştük burada cuma günü. Hazine ve Maliye Bakanlığını ve Merkez Bankasını, kamu mali kurumlarını, ekonomi kurumlarını hep beraber burada görüştüğümüzde şu ortaya çıkmıştı: Hazine ve Maliye Bakanı, Merkez Bankası'nın bu kur politikasını benimsemediğini açıkça belirtmişti. “İhracata yönelik, ihracatı artırmaya yönelik, kuru artırma politikamız yoktur.” demişti açıkça ve sorulduğunda

da çok net olarak “Faiz bir sonuçtur, sebep değildir.” demişti, bunları da net olarak ifade etmişti. Yani Cumhurbaşkanlığından ifade edilen politikalar ile Maliye ve Hazine Bakanlığının politikaları arasında bir farklılık olduğu net olarak ortaya çıkmıştı.

Benzeri bir durumu ben burada görüyorum maalesef. Burada da ilgili bakanlıklarımıza sorulmadan, devlet aklıyla iş yapılmadan ortaya konan bazı politikalar var. Bunlardan bir tanesi S-400. S-400 meselesi çok önemli Türkiye için, maalesef çok çok önemli oldu. S-400’e ihtiyacımız vardı, Türkiye’nin bir savunma füze ihtiyacı vardı, bununla ilgili olarak da uğraşıldı. Önce Çin’den alınacaktı; Sayın İsmet Yılmaz’dı Millî Savunma Bakanı, hatta ben burada kendisine sorduğumda “Muhakkak alacağız, her türlü görüşmeyi yaptık, hiçbir problem yoktur, alacağız.” demişti ancak gerçekleşmedi; biliyorsunuz, Ruslardan aldık S-400’ü. Ancak bu, bizim tarafımızdan da eleştirilmeyen bir adımdı, önemli bir adımdı çünkü sonuç olarak Amerika Birleşik Devletleri karşısında, NATO karşısında ihtiyacımız olan bir silah sistemini tedarik ediyorduk. Bizim de muhalefet olarak desteklememiz gerekiyordu ve destekledik de eleştirmedik en azından konuyu, eleştirmedik, siyasi malzeme konusu da yapmadık. Ancak gelinen noktada, bugün 2,5 milyar dolar ödediğimiz -ki parasının önemi yoktur, çok önemli görmüyorum parasını- bu silah sistemini birkaç yıldan beri henüz kuramadık, kurmadık, kurdurmadılar ve kullanamıyoruz. Peki, bunu yapamayacak idiysek neden yaptık? Biz bunu, bu S-400 alımını bir devlet aklıyla yapmadık mı? Devlet aklıyla olmadı mı bu? Bugün S-400 meselesi, dünya arenasında maalesef Türkiye için, bir anlamda, mahcubiyet projesi olmuştur, maalesef bir mahcubiyet projesi hâline gelmiştir S-400. Parasını -2,5 milyar dolar gibi çok büyük bir meblağ- ödüyorsunuz, alıyorsunuz, kurduramıyorsunuz, kullanamıyorsunuz. Bu, bir millî duruştu, biz de o nedenle desteklemiştik, yanında olmuştuk ama büyük sıkıntılar getirdi. Hatta sadece 2,5 milyar dolara mal olmadı, bir de F-35’ten olduk; F-35 gibi önemli bir silah sisteminden olduk; hatta sadece F-35’ten olmadık, F-35’lerin parasını -1,4 milyar- ödediğimiz kısmının haricinde, bir de F-35 üretim sistemine dâhildik, o sistemden olduk. Ne kadar doğrudur bilmiyorum Sayın Bakanım ama F-35 üretim sisteminin yıllar içerisinde bize getireceği ihracat rakamının 12 milyar dolar olduğu söyleniyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – 11.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – 11.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 11.

11 milyar dolar olduğu Sayın Bakan tarafından ifade edildi, 11 milyar dolarlık bir ihracattan da olmuş olduk. 2,5 milyar dolar S-400’ün maliyeti var, F-35 için 1,4 milyar dolar ödedik; bunların farklı maliyetleri de var yani çok önemli bir sıkıntı da getirmiş vaziyette. Ancak dediğim gibi, parasal boyutundan daha önemlisi de yani bu 15-16 milyar doların ötesinde bir de mahcubiyet söz konusu oldu Türkiye için; bu, üzüntü vericidir.

Sayın Bakanım, geçen yıl konuşmuştuk: F-4’ler envanterden çıktı, F-16’larla ilgili olarak da 2027’den itibaren çıkacağını biliyoruz, maalesef 300’ün altında F-16’mız var. Hava Kuvvetleri açısından, savaş uçağı açısından sıkıntılıyız, savaş uçakları çok önemli bir güçtür. Biliyorsunuz, bu Global Firepower Strength Ranking’de, 2021’de de geçen yıl olduğu gibi 11’nci sıradayız ancak -benim hatırladığım kadarıyla- 2017’de 8’inci sıradaydık, 2018’de 9, ondan sonra yine 9’uncu sıraya gelmiştik, şimdi 11’inci sıradayız iki seneden beri yani geriliyoruz. Bu durum devam ederse, uçak tedariki yapamazsak ki biz yirmi yıldan beri savaş uçağı alamadık yani AK PARTİ döneminde tek bir savaş uçağı alabilmiş değiliz. Tank da çok az miktarda aldık yani 15-20 tank aldığımızı hatırlıyorum bu dönemde, tankla ilgili de benzeri sıkıntılarımız var yani biraz önce siz ifade ettiniz Sayın Bakanım konuşmanızın başında; ne demiştiniz: “Dünyada yeni bir dönem başlıyor, güvenlik ortamı yeniden

şekilleniyor, güç dengeleri, aktörler ve roller sürekli değişiyor.” Şimdi, böyle kritik bir ortamda Türkiye'nin, Türkiye gibi bir ülkenin savaş uçağı ihtiyacı had safhada, tank ihtiyacı yine aynı şekilde yani bizim çok daha fazla güçlü olmamız lazım. Demek ki bu politikalarla ilgili olarak bazı yanlışlar yapılıyor, devlet akli kullanılmıyor. Böyle bir sıkıntımız var maalesef, bunu halletmemiz lazım.

Şimdi, Sayın Bakanım, biraz önce ifade ettiniz: 80 milyar liralık bir bütçeniz var, yüzde 30'luk da bir artış söz konusu. Gerçekten Türkiye, kaynakları kısıtlı bir ülke, bu şartlar altında çok büyük bir para ayırıyor, önemli bir meblağdır bu. Geçen yıla göre de yüzde 31'lik bir artış söz konusu ama “80 milyar lira” dediğimiz rakam şu andaki kurla 8 milyar dolar Sayın Bakanım yani çok önemli bir meblağ değil biliyorsunuz yani ilk sıralarda yer alanların savunma bütçelerini dikkate aldığımızda maalesef çok düşük bir rakam. Onun için, çok iyi bir şekilde kullanmamız lazım, çok bilinçli politikalar izlememiz lazım, S-400'de olduğu gibi hatalar yapmamamız lazım. S-400 derken Sayın Bakanım, bu FIRTINA obüsleriyle ilgili olarak da bilgi verirsiniz çok memnun oluruz son konuşmanızda. Tank Palet Fabrikasıyla ilgili bugün bilgi vermediniz. Tank Palette son durum nedir? Katarlılar ortak oldu, biliyoruz ancak bu FIRTINA obüsleri de buna dâhil mi, değil mi? Böyle tartışmalar vardı. Bununla ilgili de bilgi verebilirdiniz çok çok memnun oluruz.

Sayın Bakanım, sorun çok, konuşmak istediğimiz konu çok. Önce şu ödeneklere değineyim. Şimdi, son yıllardaki, son beş yıldaki ödenekleri çıkardım. 2016'da başlangıç ödeneğiniz 28 milyar ancak yıl sonu ödeneği 38 milyar olmuş, gider 26 milyarda kalmış. 2017'de 28 milyarlık bir başlangıç ödeneği var, 41 milyar yıl sonu ödeneği, 30 milyarlık bir gider var. 2018'de 40 milyarlık başlangıç ödeneği, 52 milyarlık yıl sonu ödeneği, 39 milyarlık bir harcama var. 2019'da 46 milyarlık başlangıç ödeneğiniz var, 65 milyarlık yıl sonu ödeneği, 50 milyar gider var. 2020'de de 53 milyarlık bir başlangıç ödeneği vardı, 61 milyarlık yıl sonu ödeneğiniz var, şimdiye kadar 61 milyar harcamışsınız. 2021'de de 61 milyarlık bir bütçemiz vardı. Bilmiyorum ne kadar harcama söz konusu ancak bunların biraz artması lazım; bu harcamalara, gerçekleştirmelere baktığımız zaman bir miktar artması gerektiğini düşünüyoruz, bu yıl yüzde 31'lik bir artış söz konusu olsa da.

Bedelli askerlikten bahsettiniz Sayın Bakanım. 2019'dan beri üç yılını doldurdu. Bununla ilgili olarak bir araştırma yaptırınız mı acaba? Yani bunun sonuçları nedir? Hem askerî cenahta sonuçları nedir hem toplumsal cenahta sonuçları nedir? Yani kimler askerlik yapıyor? Sosyolojik açıdan baktığımızda toplumda nasıl bir sorun yarattı ya da nasıl olumlu bir hava estirdi? Kimler, hangi kesimler askerlik yapıyor? Bunlarla ilgili bir araştırmamız var mı? Genellikle bu tür araştırmalar yaptırılıyor biliyorsunuz; çok da önemlidir yani daha önce askerlik kutsal bir görevdi, öyle gören bir toplumduk, şimdi bu hangi duruma geldi? Nereye oturuyor, toplumdaki karşılığı nedir? Bunları bilmemiz lazım.

Emekli edilen, kendi isteğiyle emekli olmayan yarbay ve albaylar yaş sınırı nedeniyle emekli maaşı alamıyor Sayın Bakan. Bunlar tabii, devletin ve milletin bekası için çalışan bu insanlar birdenbire emekli edildiklerinde, maaş alamama durumuna düştüklerinde sıkıntı da oluyor. Dolayısıyla da bununla ilgili bir düzenleme yapılması lazım. Bu konuyla ilgili bir çalışmamız var mı?

Yine, belirttiniz ama askerî yargı ve askerî hastaneler konusu çok önemli. Ben, siz de dâhil olmak üzere hiç kimsenin asker olup da bu yargı meselesini, hastane meselesini mevcut şekliyle kabul ettiğini düşünmüyorum; herkes, bütün ordu mensupları, Silahlı Kuvvetleri mensupları bundan şikâyetçi. İyi bir sistemimiz vardı özellikle sağlıkla ilgili olarak, maalesef onu terk ettik, sıkıntılar var. Bununla ilgili de bir düzenleme yapılması lazım.

Askeri yargıyla ilgili olarak da disiplin konusunda bazı zaaf lar getirdiğini biliyoruz. Geçenlerde astsubayların bir toplantısına katıldım Sayın Bakanım, onların da emeklilik konusunda, emekli maaşları konusunda -çok düşüyor- talepleri var; onları dile getirelim, tutanaklara girsin ve bir çalışmanız var mı yok mu onu da bilmek isteriz.

Bir de harp okullarında, özellikle kara harp okulunda eğitim önceki yıllara göre daha farklı bir şekilde olmaya başladı yani sizin döneminiz ile bu dönem arasında epey bir fark var. Subay kökenli hocalar yerine daha çok dışarıdan hocaların geldiğini biliyoruz. Onunla ilgili de bilgi verebilirseniz memnun oluruz. Nasıl bir durum söz konusu; teğmen yetişirken, teğmen çıkarken nasıl bir teğmen söz konusu geçmişe göre, bir araştırmamız var mı?

Yine, Sayıştay raporlarına değ indiniz Sayın Bakan, ben de müsaadenizle onlara değ ineyim. Şimdi, geçen yıllarda da bazı sorunlar vardı; bazılarını hallettik, izlemeye alınanlardan bazılarının halledildiğini görüyoruz ancak 6 kadarı da halledilmemiş vaziyette. NATO POL'le birlikte toplam 15 Sayıştay eleştirisi var Bakanlığınızla ilgili olarak; döner sermayeli işletmeler, kantinler, sosyal tesisler dâhil olmak üzere 15 eleştiri var. Bunlardan bazıları rutin, önemli değil ama bazılarını sormak istiyorum. Mesela "Yapılmakta olan yatırımlar hesabının fiili durumla uyumlu olmaması." Çok bilgi yok bu konuda, bu nedir? Yapılan yatırımlar ile fiili durum neden uyumlu olmasın? Hangi tür yatırımlar bunlar? Bir de "Geçici tahsisteki bazı malzemelerin takip işlemlerinin zamanında başlatılmaması." Şimdi, Millî Savunma Bakanlığında bazı yerlere, diğer kurumlara, bakanlıklara malzemeler veriliyor. Bunların takip işlemleri yapılamıyor. Neden dolayı veriliyor, neden dolayı takipleri yapılamıyor? Bu da müphem kaldı, anlaşılır değil, Sayıştay raporunda da değil ya da bize geldiği şekliyle de değil. Bunlarla ilgili bilgi alabilirsek çok memnun oluruz.

Şimdi, savunma sanayisinden de bahsettiniz, not aldım. Savunma sanayisiyle ilgili olarak -çok önemli bir konu- başarılı olduğumuz alanlar var ancak savunma sanayisiyle ilgili olarak yapılan projelerin bazıları -duble, hem özel sektör tarafından savunma sanayi projeleri yürütülüyor hem de kamu tarafından, kamu şirketleri tarafından- çakışan projeler olabiliyor. Kamu ve özelin birbirine daha fazla destek olması lazım bu projelerde. Tabii, teknoloji çok önemli; teknoloji desteği verebilmeleri lazım kamu ve özel şirketlerin birbirlerine, sonuçta millî bir alan. Onun haricinde, MKE'yi bir -özelleştirme diyemem tabii ona- anonim şirket hâline getirdiniz, daha aktif çalışması amaçlanıyor. Ancak personel açısından sıkıntılar yarattı, sürekli olarak -bizlere de sizlere de geliyordur- personelin talepleri geliyor. Anonim şirket, bir anonim şirket ile -özel şirketle, özel sektörle- kamu arasındaki en önemli fark anlayışındadır. Çalışanların anlayışı da çok önemli, şirketin anlayışı da çok önemli. Çalışanlar açısından, yıllardan beri kamuda çalışan, bir iş garantisi olanlar açısından birdenbire özel sektörde, bir anonim şirkette çalışır hâle gelmek önemli sıkıntılar yaratmıştır. Bunun giderilmesi lazım, bunun baştan da düşünülmesi lazımdı aslında. Tabii, MKE'nin bir anonim şirket hâline gelmesiyle birlikte mantalitesinin de değişmesi lazım, daha farklı bir mantaliteyle, o mantaliteye sahip kadroyla birlikte çalışabilmesi lazım ve yeni projelerinin olması lazım. MKE çok önemli işlevler görmüş geçmişte, önemli işler yapmış bir kurumumuz, bundan sonra da yapabilmesi lazım ama yeni bir vizyona ihtiyacı var, onunla beraber tüm bunları yapabiliyor olması lazım.

Sayın Bakanım -biraz vakit doldu herhâlde- şu ALTAY tankı meselesine de girmek istiyoruz. Şimdi, bu, bizim savunma sanayi tarihimizdeki en sıkıntılı projelerden bir tanesi oldu maalesef. "Gerçekleştireceğiz." dedik, üç seneden beri gerçekleşmedi. Şimdi, son durum nedir? Galiba yapabileceğiz. En son Uzak Doğu'yla görüşüldü, bazı izinler alındı, anlaşmalar yapıldı, önümüzdeki

yıllarda herhâlde tank yapabilecek duruma geleceğiz inşallah, onu göreceğiz. Ancak son durum nedir? Biraz daha detaylı bir bilgi verebilirseniz memnun olacağız. Bu FIRTINA obüsleri meselesini de sormuştum.

Sayın Bakanım, tamam, süre doldu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok teşekkür ederim.

Bütçelerinizin hayırlı olmasını diliyorum.

Başarılar diliyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – HDP Grubundan Sayın Garo Paylan.

Buyurun.

Süreniz yirmi dakikadır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR - Ben bir konuda hatırlatmada bulunmak istiyorum: Bu zaman kısıtı nedeniyle konuşmada bazı konuları hızlı geçtik fakat teferruatlı bir şekilde kitapçıkta var, birçok konunun cevabı kitapçıkta var, dikkatlerinize sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, sayın bürokratlar, basının değerli emekçileri ve bu salonda bize hizmet eden değerli emekçi kardeşlerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, sanıyorum artık 4'üncü bütçenizi sunuyorsunuz. İlk bütçenizden beri size bir çağrıda bulunmuştum Sayın Bakan, her konuşmamda “Artık üniforma giyen bir asker olmamanızı ümit ediyorum.” demiştim. Takım elbise giyiyorsunuz ve siyasete atıldınız ama maalesef 4'üncü bütçenizde de bence yalnızca bir asker olarak bir sunum yaptınız, bir siyasetçi olarak bir sunum yapmadınız.

Asker, biliyorsunuz, siyasetçinin verdiği görevleri yapar yani Türkiye tarihinde bazen askerin kendi başına da görev yaptığı oldu ama son dönemde siz hep şunu söylediniz: “Biz siyasetin emrindeyiz.” dediniz askerken şimdi de siyasetçisiniz ve ordu siyasetin emrinde olmalı, demokratik ülkelerde bu böyledir. Ama siyaset Sayın Bakan, askerden farklı olarak sorunların çözüm yeridir. Siz hep sorunlardan bahsettiniz, bakın. Ben şimdi bir doktora gitsem, doktor bana önce der ki “Ne hastalığın var? Neren ağrıyor? Karın mı ağrıyor, başın mı ağrıyor?” Bu sorunların tespiti burada var ama çözümüyle ilgili tek bir kelime etmediniz.

Bu sorunları, Sayın Bakan, biz dedelerimizden miras aldık, pek çok sorunu yani sonuçta Kıbrıs sorunu elli yıla yakın süredir sürüyor. Kürt meselesine baktığımızda, Ege sorununa baktığımızda... Yani bir imparatorluk dağılmış, biz bir imparatorluk bakiyesiyiz ve onlarca etnik grubu vardı bu imparatorluğun, pek çok dinî grubu vardı, hepsi dağıldı ve bir imparatorluktan geriye Türkiye'miz var ama Türkiye'mizin yüz yıla yakın süredir ne huzuru var ne refahı var. Bunun da sebebi, imparatorluk bakiyesinden bir ulus devlete dönüşürken bize miras kalan sorunları, demokratik bir Türkiye tahayyüllüyle çözememiş olmamız.

Vallahi, Sayın Bakan, sizin sunumunuzda bir cümle var, dediniz ki: “Operasyonlarımız en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar azim ve kararlılıkla devam edecektir.” Şimdi, bakın, ben bu cümleyi ilk ne zaman duydum biliyor musunuz? 12 yaşındaydım. “Anadolu’dan Görünüm” diye bir program vardı. Oraya paşa çıkmıştı -sizden önceki Genelkurmay Başkanı- aynı cümleyi etmişti: “Operasyonlarımız en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar azim ve kararlılıkla devam edecektir.” 12 yaşındaydım, şimdi 49 yaşındayım ve aynı cümleyi bir Millî Savunma Bakanı söylüyor. Sayın Bakan, bu akılla gidersek benim çocuklarım da bundan otuz yıl sonra o koltukta oturan Savunma Bakanının aynı cümlesiyle muhatap olacak.

Ama size net olarak şunu söyleyeyim: Son üç yılda Hükûmetiniz, 2 milyonun üzerinde yurttaşımıza terörle mücadele kapsamında soruşturma açtı yani terörü desteklemekten, efendim, terörle iş birliği yapmaktan, 2 milyonun üzerinde yurttaşımız, aileleriyle birlikte 10 milyonun üzerinde yurttaş yapar. Ya, bu da çeşitli gerekçelerle tabii ki olan bir konu. Bu devletin bir güvenlikçi anlayışı vardır ve doksan sekiz yıl boyunca baktığımızda, hep birilerini “öteki” “terörist” “hain” olarak görmüştür, onları bir tehdit olarak görmüştür. Biliyorsunuz -Millî Güvenlik Siyaset Belgesi’nde tanımlanan- bir zamanlar irticayı tehdit olarak görebildiniz, terörist olarak görebildi bu devlet anlayışı, ordunun anlayışı ve nelere yol açtığını biliyoruz; pek çok sosyolojik kesimde mağduriyete yol açtı.

Kürt sorunu, baktığımızda, Kürt’ün varlığı bile yakın zamana kadar inkâr edilirken şimdi, en azından Kürt sorunu belli kesimlerde bir sorun olarak görülebiliyor, iktidarınız da zamanında bunu bir sorun olarak görüyordu. Ama baktığımızda bütün bu sorunların çözümü, maalesef 2021 yılı Türkiye’sinde “Ben bu işi yalnızca şiddetle çözerim.” noktasına hapsedilmiş durumda. Bunu da açıkça söyleyeyim yani üniformasını çıkaran askerlerden bir İzak Rabin mesela Filistin’in İsrail barışı için büyük çaba göstererek bir yol almıştı ve Nobel Barış Ödülü’ne layık olmuştu. De Gaulle mesela Avrupa’nın kalıcı barışı için üniformasını çıkaran bir asker olarak... Düşünün, Fransa-Almanya yüzyıllar boyunca savaşmış, sonra De Gaulle Avrupa Birliğinin kurulması ve Avrupa’da bir daha savaşın olmaması için, bir daha yıkımın olmaması için üniformasını çıkarınca büyük sorumluluk almıştı ama sizde maalesef bu bakışın hiçbir esamesini görmedim. Tek bir cümle var yalnızca sunumunuzda, o da ilginç “...aynı zamanda yedi iklim, üç kıtaya barış, huzur ve adaleti götüren atalarımızdan aldığımız ilhamla, bölge ve dünya barışına katkıda bulunmak için her türlü gayreti göstermektedir.” diyorsunuz. Tek pozitif cümle bu, bu da açılıştadır. Ama geri kalan bölümde tank, top, silah, füze, “Onu aldık.” “Bunu yaptık.” “Orayı ezdik.” “Buraya girdik.” Bunun dışında bir şey yok. Yani sorunların başlıklarında çözümünüyle ilgili tek bir cümle yok.

Şimdi, Sayın Bakan, siyaset dediğim gibi sorunları çözmeye yeridir ve bu anlamda bir vizyona ihtiyaç var, iktidarınız anlamında söylüyorum, Hükûmet anlamında söylüyorum bunu. Elbette arkanızda duran askerler gelen emir neyse onu yapacaklar. Şimdi, bakın, agresif politikalar ortaya koydunuz Sayın Bakan, son altı yıldır özellikle, 2015 yılına kadar daha barışçı bir siyaset devredeyken agresif politikalar ortaya koydunuz, çatışmacı ve yayılmacı politikalar ortaya koydunuz, bunun sonuçlarını bir soğukkanlı değerlendirdiniz mi çok merak ediyorum. Yani bütün sahalarda bir şekilde “Orada da vardık.” “Burada da vardık.” dediniz ama sonuçta Türkiye olarak ne kazandık, ne kaybettik; bu konuda soğukkanlı bir değerlendirme yaptınız mı? Ben sizden kapanışta bunu rica ediyorum, bir soğukkanlı değerlendirme. Gerçekten bir siyasetçi olarak yani takım elbiseye girmiş bir siyasetçi olarak bu anlamda soğukkanlı bir değerlendirme rica ediyorum.

Bakın, ülkelerin bir sert gücü vardır ki bu olmalıdır yani caydırıcı bir güç olması anlamında bir sert gücünüz olmalı. Yani niye? Çünkü ben güçlüysem karşımdakine bakarım, tartarım; karşımdaki 120 kiloluk bir adamsa, diyelim ki bir yumrukla beni indirecekse ben ne yaparım? Elime başka bir

silah almam lazım çünkü o, yumrukla beni yer. Bu anlamda caydırıcı bir gücüm olması gerekir, buna katılırım ama bu caydırıcı gücü saldırmak için mi kullanıyorsunuz yoksa ülkenizi savunmak için mi kullanıyorsunuz? Son altı yıldır maalesef bu anlamda agresif ve saldırgan politikalar ortaya koydunuz ve bunların sonucunda ben ülkemizin her anlamda kaybettiğini düşünüyorum.

Mesela Yunanistan meselesine bakalım Sayın Bakan. Ya, vallahi pek çok harita gösterdiniz bu NAVTEX'ler, bilmem neler "Burasının tamamı bizim." dediniz, Yunanistan "Yok, hepsi bizim." dedi. Agresif, saldırgan politikalar Doğu Akdeniz'de çıktı NAVTEX'ler ilan edildi, Oruç Reisler çıktı, bazı emekli paşalar çıktı "Yunanistan'ın iki günde bütün adalarını alırsınız." dedi. Biliyorsunuz, açıklamalar yapıldı. Şimdi, Yunan basınında bunların nasıl görüldüğüne hiç dikkat ettiniz mi, Yunan halkında nasıl bir travma yarattığına? Türkiye güçlü bir ülke, evet, bir fil gücünde ama düşünün ki o fil gücünde olan ülkenin "Yunanistan'ın adalarını üç günde alırsınız." haberini duyduğunda onlar ne yapar? Evet, olabilir Türkiye, mümkündür. Ama böyle ifadelerin Yunanistan'da neye tekbül ettiğini düşünebiliyor musunuz? Ne oldu sonucu biliyor musunuz beş yıldır bunları söylediniz? Yunanistan bir savunma refleksiyle... Dediğim gibi, Türkiye'den askerî olarak daha zayıf olan bir ülke ne yaptı? Gitti Fransızlarla anlaşma yaptı. Ne alıyor? Mirage uçakları alıyor. Kaç milyar dolar verecek? Kim bilir, 10 milyar dolar verecek; Yunan köylüsünden aldığı vergilerle, Yunan işçisinden aldığı vergilerle gidip Fransız Mirage uçakları alacak.

Başka ne yaptı Yunanistan? Her yere Amerikan üsleri açılmasına yol verdi değil mi? "Amerikan üsleri gelsin." Niye? "Aman, Türkiye bana saldırırsa belki Amerika yanımda olur." diye. İşte bu agresif politikalar, Sayın Bakan, Yunanistan'da bu anlamda bir tepkiye yol açtı ve Yunanistan da aynı sizin savunduğunuz gibi... Şu anda bütçemizin -bakın, size söyleyeyim- en büyük kalemi nereye gidiyor? Siz vallahi iyi savunmuşsunuz bütçeyi, güvenlik bakanlığına gidiyor yani toplam güvenlik olarak söylüyorum: Millî Savunma, İçişleri, Savunma Sanayii Destekleme Fonu olarak 246 milyar TL. Bu yurttaşlarımızın vergisiyle 246 milyar lira harcayacaksınız tanka, topa, füzeyle, S-400'e, F-16'ya. Bu, altı yıl önce...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bunlar doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru, doğru. Bak, doğru, net olarak doğru, kalem kalem hatta fonksiyonlarına göre bütçelemeye bakın, 246 milyar TL "toplam güvenlik" olarak kalem var, Savunma Sanayii Destekleme Fonu dâhil; bütçenin 1'inci bakanlığı oluyor. Altı yıl önce her 10 lira verginin 1 lirası savunmaya giderken şu anda her 10 lira vergimizin 2 lirası savunmaya gidiyor. Yani siz ne yapıyorsunuz uyguladığınız politikalarla? Türkiye'nin köylüsünden, işçisinden, memurundan aldığınız vergileri –yani onların sofrasından eksilterek– tanka, topa, füzeyle yatırıyorsunuz; aynı şeyi Yunanistan da yapıyor, Yunanistan da savunma bütçesini artırıyor, Fransız uçakları alıyor, Amerikan uçakları alıyor, yabancı silah şirketlerini zenginleştiriyor. Yani ne oluyor Sayın Bakan? "Kaybet–kaybet" siyaseti. Bir coğrafyanın 2 halkı karşılıklı olarak silahlanıyor, kim kazanıyor? Amerikan silah şirketleri. Kim kaybediyor? Yunan köylüsü, Türkiye'nin köylüsü maalesef, kaybediyor.

Bakın, bu anlamda sert güç yarışına girebilirsiniz Sayın Bakan, evet, girebilirsiniz; ülkenin – Saddam da yaptı, Kaddafi de yaptı– bütün kaynaklarını tanka, topa, füzeyle yatırabilirsiniz ama Saddam iflah oldu mu? Olmadı, ülkesi de abat olmadı, yıkım yaşadı. Libya da bakın, bir yıkım yaşadı. O açıdan yalnızca sert güce yatırım yapmak... İsteddiğiniz kadar yatırım yapın, sizden daha fazla yatırım yapan da olacaktır ve emperyal güçler var yani bizim bütçemizin 50 katı silaha para yatan Rusya'sı var, Amerika'sı var, Fransa'sı var; onlar sizden daha fazla yatırım yapacaklar. Sonuçta sert güce yatırım yaparak, silahlanma yarışına girerek Türkiye'nin abat olma, iflah olma şansı yok ve aynı zamanda, dediğim gibi hem Türkiye hem Yunanistan bu anlamda kaybeden tarafta oluyor maalesef Sayın Bakan.

Bakın, Yunanistan F-35 uçağı alacak öyle değil mi? Şu anda F-35 uçağını alacak, siz de bunu bir tehdit olarak görüyorsunuz, ne yapıyorsunuz? Ben de F-35 alamıyorum, F-16'ları rehabilitasyon yapayım veya takviye edeyim diye yatırım yapacaksınız. Ne olacak Sayın Bakan? Bakın, sonucunu söyleyeyim size: Yunanistan bütçesinin daha fazlasını ayırmaya devam edecek ve Türkiye de bütçesinin daha fazlasını silaha yatırmaya devam edecek. Bakın, S-400'e 2,5 milyar dolar verdiniz Sayın Bakan, "Yapmayın." dedik, burada arkadaşların hepsi itiraz etmişti. "Ya, bizim savunmaya ihtiyacımız var arkadaş." bilmem ne, şu, bu. Üç yıl önce âlâyıvalayla S-400 füzesini aldınız Sayın Bakan.

SALİH CORA (Trabzon) – Yunanistan'da S-300 var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Müsaade eder misiniz Değerli Vekilim?

Âlâyıvalayla aldınız 2,5 milyar dolara S-400'ü, depoda çürütüyorsunuz Sayın Bakan, depoda çürütüyorsunuz. Nerede, S-400 nerede Sayın Bakan? Kurulu mu S-400? Kurdunuz mu S-400'ü? "Kurduk." diyebiliyor musunuz? Ben diyebileceğinizi zannetmiyorum, niye? Çünkü dolar 10 lira. Aman "Kurduk." dersiniz Amerika bir ambargo daha vurur, dolar 15 lira olur diye çekinirsiniz. Bakın, 2014 yılında dolar 2,5 liraydı, barışçı politikaları konuştuğumuz zaman; kaynaklarımız daha çok yumuşak gücümüze gidiyordu, demokrasimize gidiyordu, barışa gidiyordu, huzura gidiyordu ama siz ne yaptınız? "Onu asarım, onu keserim." diye çeşitli coğrafyalarda efendim, bayrak göstermeye kalktınız. Sonucu ne oldu Sayın Bakan? Hem kaynaklarımız silaha gitti yani huzurumuz yok oldu, yurttta huzurumuz yok oldu, bölgede huzurumuz yok oldu hem de refahımız yok oldu Sayın Bakan. Bakın, S-400'e 2,5 milyar dolar verdiniz, F-35 için de 1,4 milyar dolar ödediniz, Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan da oldunuz ve toplamda 3,9 milyar dolar çöpe gitti Sayın Bakan. Ne yapar? 40 milyar TL yapar Sayın Bakan, yalnızca bu kalemi diyorum bakın, 40 milyar TL.

40 milyar TL'yle ne çözüldü biliyor musunuz Sayın Bakan? Milyonlarca emeklilikte yaşa takılan var, yurttaşlarımızın talepleri var; diyorsunuz ki onlara: "Kaynak yok." Yalnızca bu S-400 ve F-35 parasıyla yani çöpe attığımız parayla milyonlarca yurttaşımızı emekli edebiliriz şu anda. Bakın, siz pek çok yerde gösteri yaptınız "Şu tank, bu top, bu füze..." O tank, top, füzelerin hepsi 3600 ek gösterge demek, emeklilikte yaşa takılan demek, atanamayan öğretmen demek Sayın Bakan. Bakın, bu açıdan bir barış vizyonunuz olsa yurttaşlarımızın talebini de çözebiliriz yani güvenlik bütçesini düşürebiliriz ve yurttaşların taleplerini yerine getirebiliriz Sayın Bakan.

Bakın, Yunanistan'la ilgili "Türkiye tehdit değildir." açıklaması yaptınız, bunu önemsiyorum. Yani ülkemiz hiç kimse için tehdit değildir. Bu aslında, bir geri adımdır yani "Yaptığımız politikalar yanlış, agresif politikalar yanlış." ifadesidir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Nitekim, Sayın Bakan, şu anda Oruç Reis, NAVTEX'ler ilanı gibi şeyler de duymuyoruz çünkü ortak bir değer varsa Doğu Akdeniz'de veya Kıbrıs meselesinde, diğerinde; bunlar müzakereyle çözülebilecek şeyler Sayın Bakan. Nitekim, siz Yunan Savunma Bakanıyla görüştünüz yakın zamanda, biliyorum. Bu görüşmelerin devam etmesi ve sorunların müzakereyle, diplomasiyle çözülmesi konusunda daha fazla sorumluluk almanız gerektiğini düşünüyorum Sayın Bakanım.

Bakın, Sayın Bakan, Libya meselesinde sonuç olarak oraya girdiniz, sonucu ne oldu? Şu anda bölünmüş bir Libya ve Türkiye'nin oradan çıkmasını isteyen bir Hükümet var, silahlı güçlerin oradan çıkmasını isteyen bir Hükümet var. Bir yıkıma sebebiyet verdiniz. Afganistan'da yirmi yıllık işgalin sonucunda ortada bir yıkım var ve maalesef, biz de bu işgalin bir parçası olduk. Afganistan yirmi yıl öncenin çok daha gerisi bir noktada, dünyanın en son ülkesi durumuna gelmiş durumda. O yıkımın da bir parçası olduk. Sayın Bakan, Suriye'de kim kazandı, kim kaybetti; buna bir bakmamız gerekir.

Bakın, Rusya'nın bir hayali vardı, sıcak denizlere inme hayali vardı -biz ortaokulda öyle okuduk, Rusya'nın sıcak denizlere inme hayali- sizin agresif politikalarımızın sonucunda Rusya sıcak denizlere indi Sayın Bakan ve aynı zamanda, Amerika Birleşik Devletleri de bölgede hâkim. Yani şu anda Suriye sınırımızda Amerika ve Rusya var. Bakın, Sayın Bakan, bizim agresif politikalarımızdan dolayı yani yalnızca “Türkçü” parantezi ve “Müslüman” parantezi çerçevesinde baktığımız için, çoğulcu bir bakışımız olmadığı için bu anlamda Suriye’de de yalnızca cihatçı güçlerle iş birliği yapıyorsunuz. Sonucuna baktığımızda yani Suriye haritasına baktığımızda; rejimin hâkim olduğu yerler, Suriye Demokratik Güçlerinin hâkim olduğu yerler ve sizin etkin olduğunuz yerlerde yalnızca cihatçı güçler var. Sayın Bakan, cihatçı bölgelerde çoğulculuk yok, tek kimlik var; başörtüsüz 1 kadın bulamazsınız...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Olaya hangi gözle bakıyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...bakın, farklı etnik kimlikleri bulamazsınız, barış içinde bir coğrafya bulamazsınız ve şu anda da Rusya bölgeden yavaş yavaş süpürmek istiyor. Ukrayna’ya sattığımız İHA’lar sonucunda ne oldu? Rusya, şimdi İdlib’deki güçleri bombalıyor. Bakın, agresif ve SİHA diplomasisi çerçevesinde olan politikalar, Suriye’de de bütün anlamda bizim politikalarımızı çökertmiş durumda. Ne masada varız, bu anlamda, masada herhangi bir şekilde... Suriye’nin barışıyla ilgili herhangi bir vizyonumuz yok. Bu açıdan, çoğulcu bir vizyonla ancak Suriye’de de var olabilirsiniz ama içeride tekçi bir anlayışa hapsolmuş bir iktidarın, Suriye’de de barış için bir vizyonu maalesef olamıyor. Sayın Bakan, bu açıdan, Suriye’nin barışı için neler yapabileceğinizi ortaya koyun. Suriye’de “asarım, keserim” diplomasisi politikası on yılın sonunda bir enkaza dönüşmüştür.

Sayın Bakan, dediniz ki: “Kafkasya’da Karabağ şu anda kurtulmuştur.” Bakın, mevcut son haritada, Karabağ şu anda Rusya ve oradaki Ermeni güçlerin kontrolünde olarak gözüküyor. Anlaşmaya göre de Karabağ’ın dışındaki alanlar Azerbaycan’ın kontrolüne geçti ama Karabağ hâlen oradaki Ermeni güçlerinin ve Rusya güçlerinin kontrolünde. Bakın, başka bir agresif politikamızın sonucunda ne oldu? Biz barışçı bir vizyonla o sahaya girebilecekken yani hem Ermenistan’a hem Azerbaycan’a barış elini uzatarak gelebilecekken, agresif politikalar sonucu Rusya sahaya indi, hem Bakü’de var hem Karabağ’a yerleşmiş durumda hem de Ermenistan siyasetinde daha fazla etkili ama bizim herhangi bir barış vizyonumuz olmadığı için sahada da yokuz, masada da yokuz, çözüm masasında da yokuz Sayın Bakanım.

Şu anda, bakın, yeni bir fırsat penceresi açılmış durumda. 92-93 savaşı sonrası, 94’te bu fırsat penceresi vardı; maalesef Süleyman Demirel o anlamda, o iktidar o vizyonu göremedi ve barış sağlamadı. 2008’de, biliyorsunuz, diplomasi sonucu bir fırsat penceresi vardı, o fırsat penceresi yeniden ortadan kaldırıldı, masa yıkıldı. Şimdi, yeniden, bölgesel barışta Türkiye’nin de rol oynaması için bir fırsat penceresi var ama bunu kaçırıyorsunuz. Rusya etkili. Kim görüşüyor Ermenistan Başbakanıyla, Azerbaycan Başbakanıyla? Rusya görüşüyor, onlar masaya oturtmuş durumda. Kim görüşüyor Dışişleri Bakanlarıyla? Fransa görüşüyor. Biz neden etkin rol alamıyoruz Sayın Bakan? Çünkü biz tek tarafı tutuyoruz, diyoruz ki: “Biz yalnızca Azerbaycan’a bakarız.” Oysa bölgesel barışın esası şudur... Bakın, burada bir “Zengezur Koridoru” meselesi var, “Laçın Koridoru” meselesi var; kim kontrol edecek bunları Sayın Bakan? Anlaşma burada, Rusya kontrol edecek öyle değil mi? Bakın, Rusya etkili bölgede, Rusya alana yerleşmiş durumda; Türkiye’nin esamesi okunmuyor. Türkiye yalnızca “İHA satarım, SİHA satarım.” başka bir şey yok. Yumuşak gücümüz nerede Sayın Bakan? Yumuşak gücümüz nerede? Yumuşak gücümüzle bölgede olma imkânı varken neden barışçı politikalarla bölgede Rusya’nın etkisini geriletmeye ve Azerbaycan’ın da Ermenistan’ın da bağımsız olmasını sağlama, ülkesinde başka bir yabancı gücün olmamasını sağlama gibi bir vizyonumuz olmasın? Otuz yıl önceye kadar Bakü’de Ermeniler yaşıyordu, Erivan’da Azeriler yaşıyordu.

SALİH CORA (Trabzon) – Ermenistan Karabağ’a niye saldırdı? Ermenistan Karabağ’a niye saldırdı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, tekrar çoğulcu bir Azerbaycan, barış içinde bir Azerbaycan, barış içinde bir Ermenistan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, size de söz vereceğim; o zaman fikirlerinizi ifade edersiniz.

SALİH CORA (Trabzon) – Niye Karabağ’a saldırdı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşma usulümüz yok, size söz verdiğimde fikirlerinizi ifade edersiniz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sıra sana geldiğinde konuşacaksın ya, sıra sana geldiğinde konuşacaksın, Bakan cevap versin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Devlete karşı bu kadar mı hıncın var ya?

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Ne hıncı ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, size söz verdiğimde fikirlerinizi ifade edersiniz, karşılıklı konuşma usulümüz yok, rica ediyorum.

Devam edin Sayın Paylan, iki dakika ek süre veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bakın, bu anlamda bütün bölgemizde sonuç olarak sorunlarımız var yani komşularla sorunlar var ve yurttaki sorunlar var. Ama sizin her şeyi bir güvenlikçi parantezde, bir terör parantezinde görmeniz sebebiyle, her şeyi bir tehdit görmeniz, kendiniz dışındaki her şeyi bir tehdit görmeniz, sebebiyle bu meseleleri çözme imkânımız yok Sayın Bakan. Biz, dedelerimizden bu meseleyi devraldık, maalesef, sizin bakışlarımız yüzünden çocuklarımıza devretme riskiyle karşı karşıyayız. Ama Sayın Bakan, bu böyle gitmeyecek yani Türkiye de şu anda sizin savaşçı, agresif politikalarımızın bedelini ödüyor, yurttaşlarımız bunu yoksullukla ödüyor, işsizlikle ödüyor. Hem içeride meselelerimizi çoğulcu bir bakışla, demokratik bir bakışla çözme vizyonuna Türkiye yurttaşları kavuşmalı -ama bu konuda siz de adım atarsanız ben memnun olurum- hem de bölgesel meselelerimiz yani Suriye’yle, Ege’de, Kıbrıs’ta, Ermenistan’la Kafkasya’da, İran’la, diğer ülkelerle, Irak’la sorunlarımızı demokratik yöntemlerle çözme gibi bir vizyona kavuşursak emin olun, Türkiye’imiz çok daha hızlı hem huzurunu bulur hem refahını bulur. Bundan altı yıl önceye kadar, efendim, PYD eş sözcüleri Dışişleri Bakanlığında idi, diplomasi görüşmeleri yapılıyordu, meselelerin çözülmesi konuşuluyordu, Kürt meselesinin demokratik çözümü konuşuluyordu, Ermenistan’la olan sorunların demokratik yolla çözümü konuşuluyordu, Ege’deki sorunlarımızın barışçı yöntemlerle çözülmesi konuşuluyordu. Emin olun, siz bunları yaparsanız Sayın Bakan, bu güvenlik bütçesi yani halkımızın sofrasından eksilttiğiniz bu güvenlik bütçesi buradan düşer, sonlara gelir ve halkın refahı için, huzuru için kaynaklarımızı harcarız diyorum ve bu yolda, umuyorum ki Sayın Bakan, -kapanışta- sizden bir şeyler duyarız, üç yıldır duymadık ama bu yıl duymayı bekliyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Kayıtlara geçmesi için bir hususu düzeltmek isterim Komisyon Başkanlığı olarak. “Türkiye Afganistan’da işgalin bir parçası oldu.” sözünü hiçbir şekilde tasvip etmiyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vallahi, Afganistan öyle görüyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye orada Afgan halkına karşı tarihî sorumluluğu içinde ve uluslararası hukuk çerçevesinde Afgan halkının huzuru için görev ifa etmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Afgan Hükûmeti mi davet etti oraya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiçbir şekilde işgalci bir güç olarak bulunmamıştır. Bunu kayıtlara geçirmiş olduk.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bunlar benim fikrimdir, siz düzeltemezsiniz ki. Afgan halkı mı davet etti oraya?

SALİH CORA (Trabzon) – Uluslararası hukuk...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi İYİ Partiden Sayın Dursun Ataş’a söz veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Afgan halkı mı davet etti?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Böyle şey mi var ya? BM karar aldı, uluslararası hukuk...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayın Çelebi; söz verdim.

Buyurun lütfen Sayın Ataş.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Komisyon Başkanı, Değerli Bakanım, çok kıymetli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, çok kıymetli komutanlarımız, bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları başta olmak üzere, vatan savunması ve terörle mücadelede şehit olan tüm kahramanlarımıza Allah’tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Millî Savunma Bakanlığının 2022 yılı bütçesinin ordumuza ve ülkemize hayırlı olmasını dileyerek başlamak istiyorum.

Tarihi şan ve şerefle dolu kahraman Türk ordusu, tarihte birçok devlet kurup Türk milletinin tam bağımsızlığının teminatı olmuştur. Anadolu’yu bizlere vatan olarak sunan “Size öyle bir vatan bıraktım ki ebediyen sizin olacaktır.” diyen Sultan Alparslan’ın ordularından, vatan edindiğimiz Anadolu’da dört bir yanımızı işgal eden ordulara “Biz, bu topraklardan gitmiyoruz, kıyamete kadar bu topraklardayız.” diyen Atatürk’ün ordusuna kadar Türk ordusu, her zaman bu milletin vatan mücadelesinin, istiklalinin ve istikbalinin adı olmuştur. Bu şerefli kurum, tarih boyunca ayak bastığı her karış toprağa Türk’ün yüksek karakterini ve şefkatli elini götürmüştür, zalime Yavuz, mazluma Yunus olmuştur. Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “Ordumuz, Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin, Türk vatanseverliğinin çelikleşmiş bir ifadesidir.” sözlerinde de belirttiği gibi Türk ordusu Türk milletinin yılmaz, yıkılmaz kalesidir. Pek çok uygarlığın kurulup yıkıldığı Anadolu topraklarında tüm zorluklara rağmen bin yıldır var olan Türk milleti, bunu güçlü ordusuna borçludur. Türk milleti, bu zorlu coğrafyada kalmaya devam etmek istiyorsa Türk ordusunu her yönüyle her zaman hazır tutmalı, millî bir dış politika anlayışı benimsemelidir.

Bu nedenle, İYİ Parti olarak millî savunmaya ilişkin konularda hep hassas davrandık, konuyu siyasetüstü gördük ve her bütçede “evet” oyu kullandık, ordumuzdan gelen tezkerelere de bugüne kadar hep “evet” oyu verdik. Bu tutumumuzu da bugün devam ettirip 2022 yılı Millî Savunma bütçesine “evet” oyu kullanacağımızı başta belirtmek isterim. Ancak ordumuzun çıkarları doğrultusunda eleştirilerimizi de mutlaka dile getireceğiz.

Millî Savunma Bakanlığının 2021 yılı bütçesi 61 milyar 484 milyon 839 bin lirayken yaklaşık yüzde 30-31 artışla 80 milyar 439 milyon 536 bin liraya çıkarıldı; yaklaşık 19 milyar artış görünüyor. Bu artış yıllık enflasyon oranının üzerinde olsa da TL’nin dolar karşısında 2020 yılındaki değer kaybı

dikkate alındığında dolar bazında aslında artış değil bir gerileme söz konusudur. Kaldı ki masabaşında hazırlanan enflasyon oranlarının aslında gerçeği yansıtmadığı da artık herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanarak Eylül 2021 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan, 2022-2024 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program’da 2021 yılı için ortalama dolar kuru 8,30; 2022 ortalaması 9,27; 2023’te 9,77 ve 2024 yılında ortalama 10,27 olarak varsayıldı ancak bugün geldiğimiz noktada dolar şu anda 10 lirayı bulmuş durumda. Yani Millî Savunma Bakanlığının bütçesi artmış gibi görünse de gerçekte ortada bir artış bulunmamaktadır.

Millî Savunma Bakanlığının genel bütçe içerisindeki yeri 5’inci sıradadır. Buna göre Millî Savunma Bakanlığının bütçesindeki oran 2003 yılından bu yana sürekli düşmektedir. 2003 yılında 6,9 olan Millî Savunma Bakanlığı bütçesi 2012 yılında 5,2’ye; 2019 ve 2020 yıllarında bu değer 4,9’a; 2021 yılında ise 4,5’e düşmüştür; 2022 yılı bütçesindeyse yaklaşık 1 katrilyon 751 milyarlık tutar içerisindeki yeri yaklaşık yüzde 4,65 olarak hesaplanmıştır. Diğer bakanlıklara baktığımızda Millî Savunmaya harcanan ve ayrılan bütçe 5’inci sırada; biraz önce de belirttim. 1’inci sırada 775 milyar lirayla Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2’nci sırada 189 milyar lirayla Millî Eğitim Bakanlığı, 3’üncü sırada 116 milyar lirayla Sağlık Bakanlığı, 4’üncü sırada 84 milyar lirayla Çalışma Bakanlığı, 80 milyar lirayla da 5’inci sırada Millî Savunma Bakanlığı bütçesi yer almaktadır.

Dünyanın en güçlü orduları sıralamasında ön sırada olan ordumuz, dünyadaki harcamalarda 15’inci sırada yer almaktadır. NATO üyesi ülkeler arasında 2’nci büyük ordu olarak söylediğimiz ve gördüğümüz ordumuz, maalesef ki NATO’da da 11’inci sırada yer almıştır savunma harcamaları yönünden. NATO, bu konuda -biraz önce Bakanım da belirtti- gayrisafî millî hasılanın yüzde 2’sini orduya, savunmaya harcamamızı tavsiye etmekteydi; maalesef ki buradan çok çok uzaktayız, geçen yıl da bunu dile getirmiştım. Sistematik olarak Millî Savunma Bakanlığının bütçesi gerilemeye devam etmektedir.

Savunma yatırımlarında olumlu adımlar atılmasına rağmen veriler de gösteriyor ki ülkemizin savunma yatırımları hâlâ arzu edilen seviyede değildir. Eğer ki “yerli ve millîlik”ten bahsediyorsak millî savunmaya ayırdığımız bütçenin daha da artırılması gerekiyor. Bugün baktığımızda S-400 ve F-35’lerde neler yaşadığımızı görüyoruz. Sayın Bakanımız biraz önce S-400’lerle, F-35’lerle ilgili konuları söyledi ama millî bir politikamız olmazsa, millî savunmayı geliştiremezsek işte bugün olduğu gibi, Rusya’dan S-400’ler aldık, akıbeti belirsiz; F-35 projesi için milyarlarca dolar harcadık, iktidarın hatalı politikaları nedeniyle projeden dışlandı ve F-35’lere yeniden alınmamız çok da mümkün görünmüyor. Rusya’ya verdiğimiz 2,5 milyar dolarlık harcama nasıl olacak, nasıl geri dönecek belli değil; F-35’ler yine aynı şekilde. Bu yüzden de Rusya’yla yaptığımız, Amerika’yla yaptığımız bu anlaşmalardan öyle bir dışlandı ki CAATSA kapsamında ülkemiz şu anda dışarıda kaldı.

Diğer taraftan, Tank Palet Fabrikası özelleştirildi. Hep yerlilikten, millîlikten bahsediyoruz; otuz beş ay önce Sayın Cumhurbaşkanı “On sekiz ay sonra Tank Palet Fabrikasında tank üretilecektir.” demişti, aradan otuz beş ay geçti hâlâ ortada tank üretimi veya başka bir üretim görünmüyor.

Biraz önce Bakanımın sunumunda, ben yerli ve millî üretimin yüzde 80’lere geldiğini gördüm. Şimdi, askerin içinden gelen biri olarak, Hava Kuvvetlerinde görev yapmış bir kişi olarak ben -bunu eleştiri olarak söyleyebilirim, gerçekten verileri bilmediğim için, öyle kabul edin- bir ülkede eğer ki muharip uçak üretmiyorsak, bu ülkede tank üretmiyorsak sadece diğer donanımları üreterek bu yüzde 80 seviyesine nasıl geldiğimizi merak ediyorum. Bu konuda bir açıklama yapılırsa daha da memnun oluruz çünkü eğer yerli ve millî olmaktan bahsediyorsak öncelikle bunları kendimiz üretiyor olmalıyız, ki bu konuda hâlâ yerli ve millî olmaktan... Birkaç SİHA, evet, çok önemli, şu anda çok önemli atılımlar yapıldı, biz de bu yerli, millî sanayimizi geziyoruz, görüyoruz, belirli atılımlar var

ancak yüzde 80'lerde olduğumuza ben çok kani değilim. Bu konuda biraz daha gayretli çalışmamız ve daha çok yatırım yapmamız gerektiğine inanıyorum, yüzde 80'e ulaştığımızı çok inanmıyorum Sayın Bakanım, onu belirtmek isterim.

Evet değerli arkadaşlar, biz 15 Temmuz 2016'da büyük bir darbeyle, darbe girişimiyle karşı karşıya kaldık. Bu darbe girişimini yine bu Türk Silahlı Kuvvetlerinin askerî okullarında yetişmiş, akademilerinde yetişmiş kurmay subaylarımız ve Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde görev alan bu personel engelledi. Elbette ki sokağa dökülen vatandaşlarımız da bu darbe girişimine karşı millî iradeyi ortaya koyarak savunmada yer aldı ama gerçek kahramanları Türk Silahlı Kuvvetleridir ve bu Silahlı Kuvvetler personelini yetiştiren de o askerî okullardı. Bu askerî okullar alelacele kapatıldı, askerî liseler, askerî akademiler kapatıldı ve şu anda da hâlâ geri dönülüyor. Dört yıldır bunu dile getiriyoruz; Türk Silahlı Kuvvetlerine subay yetiştiren, astsubay yetiştiren ve Türk Silahlı Kuvvetlerine iki yüz yıldır hizmet eden, Türk ordusunu bu kadar güçlü kılan bu okulların kapatılmasını doğru bulmuyoruz ve İYİ Parti olarak biz de, birçok askerî bilimciler de bu okulların yeniden açılması yönünde görüş beyan ettik. Dört yıldır da bunu tekrar ediyoruz her bütçede, her konuşmamızda; askerî okulların kapatılması bir hataydı. O darbeyi Silahlı Kuvvetler yapmadı. O darbe girişimini maalesef ki -geçen sene de söylediğimde burada bana bazı saldırılar da oldu- Türk Silahlı Kuvvetleri içerisine AKP'nin de göz yummasıyla yerleştirilen vatan hainleri yaptı. Bugün, o okulları kapatarak bunları engelleme mükün değil. Nasıl ki hâkimler, savcılar bu darbede yer aldı diye adliyeler kapatılmıyorsa, öğretmenler yer aldı diye okullar kapatılmıyorsa, bugün, askerî liselerin, astsubay hazırlama okullarının, akademilerin kapatılması bir hatadır ve bu hatadan bir an önce dönülmelidir. Gün gelecek, göreceksiniz; birkaç yıl sonra, o okullardan mezun olan subaylar, o okullarda eğitim gören kurmay subaylar gittiğinde ordumuzun hâlini hep birlikte göreceğiz. Biz görmek istemiyoruz, inşallah, bu hatadan bir an önce dönülmesini bekliyoruz.

Yine, ikinci konuya, askerî hastanelerin kapatılması. Bugün hiç ordusu olmayan ve bizim gibi hiçbir sorunu olmayan, çok rahat bir coğrafyada yaşayan İsviçre'nin bile askerî hastaneleri varken dünyanın en büyük ordularından birine sahip olan Türk ordusunun, NATO'da 2'nci büyük ordu olan Türk ordusunun askerî hastanelerden mahrum bırakılması bizim içimize sinmiyor ve askerî hastanelerin, içinde birkaç kişi FETÖ'cü çıktı diye kapatılması yine doğru değil; askerî okullar gibi bu hastanelerin de yeniden açılması gerekiyor. Türkiye'ye modern tıbbı getiren, benim bildiğim -hatalıysam düzeltin ama hatalı olmadığını biliyorum- askerî hastanelerdir, askerî tıptır. Bugün, ordumuz sınır içinde, sınır ötesinde birçok harekâta katılıyor ve birçok şehit veriyoruz, gazimiz oluyor, bunlara müdahalelerde son zamanlarda görüyoruz ki yetersiz kalınıyor; bu sizlere de yansıyor, bizlere de geliyor, çeşitli yerlerden geliyor. Daha önce bazı kanunlarla doktor sayısı fazlalaşsın diye belirli düzenlemeler yaptık ama görüyoruz ki şu anda sorun çözülemiyor ve çözümleri de mümkün değil. Bu sivil doktorları siz hiçbir zaman sınır ötesine veya cepheye süremezsiniz ve bunlar, askerî harekâtlarda yaralanmış askerlerimize direkt müdahalelerde branşlaşmış bir doktor kadar başarılı olamıyor, maalesef ki burada da zafiyetler var. Bundan da bir an önce dönülmeli, askerî hastaneler yeniden hayata geçirilmelidir diye düşünüyoruz ve bunu da tekrar, dört yıldır olduğu gibi bir kez daha dillendiriyoruz. Sayın Bakanım, darbe girişiminin üzerinden altı yıl geçti; ilk hamlede bunlar doğru gibi görülebilir, buralar kapatılabilir veya kontrol altına alınabilirdi ama bu darbe girişimlerini yapan kişiler altı yıldır hâlâ temizlenemediyse, hâlâ geri dönemiyorsak burada bizde bir hata var demektir. Buraların, hayati önem taşıyan bu kurumlarımızın, asırlık bu çınarların yeniden açılması, yeniden hayata geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Süremiz çok fazla değil.

Değerli Bakanım, dört yıldır hep gündeme getiriyoruz, Türk Silahlı Kuvvetleri içerisindeki personele -bize yansıyan, bizim de bildiğimiz- yıllarca söz verilen konular var, biraz da onlara değinmek istiyorum. Özellikle, Türk Silahlı Kuvvetlerinde şu anda topyekûn bir personel kanununa ihtiyaç var. Bunu sizlerle çeşitli zamanlarda da görüştük, defalarca da söyledik. Bunların en başında emekli binbaşlarımız var, bu emekli binbaşlarımız çok sayıda değiller, çok az sayıda olan emekli binbaşımız şu anda hayat mücadelesi vermeye çalışıyor. Aslında orduda görev yaparken yarbay rütbesini haiz olan komutanlarıyla aynı görevlere tayin oldukları ve görevlerini yaptıkları hâlde, bunlar, emekli olduklarında şu anda kendilerinden çok daha düşük rütbedeki kişilerden daha az maaş almakta; bunların durumlarının bir an önce düzeltilmesi gerekiyor.

Yine, sözleşmeli subay ve astsubayların sorunları... Bu sorunlar: Diğer muvazzaf subay ve astsubaylar arasında çok farklılık var ve bunların düzeltilmesini, bunların bu sözleşmeleri bittiğinde devlet memurluklarına atamalarını, sınava tabii tutulmadan bir hak tanınmasını istiyorlar; bunu da burada tekrar dile getirmek istiyorum.

Yine astsubaylarımızın -bunu her seferinde bütün arkadaşlar dile getiriyor, Sayın Cumhurbaşkanımız da benim memleketim, sizin memleketiniz Kayseri’de seçimler öncesinde söz verdi ve hatta müjde verdi “Bunları düzeltereğim.” diye- temel sorunları var ama bunların en başında iki sorun gelmekte. Birincisi: Astsubaylarımız meslek yüksek okulu mezunu, ön lisans mezunu oldukları hâlde uzun zamandır 9’uncu derecenin 2’nci kademesinden göreve başlıyorlar hâlbuki aynı eğitimi alan devletin bütün kademesindeki memurlar 9’un 1’inden başlıyor. Bu, büyük bir adaletsizlik, bunun bir an önce düzeltilmesi gerekiyor. İkinci bir konu da, en önemli konu da görev tazminatı veya buna başka bir isim verebilirsiniz, maaşlarına emekli olduklarında yansıyan herhangi bir tazminat bulunmaması. Astsubaylar emekli olduktan sonra ek iş yapmak zorunda kaldıklarını defalarca dile getirdi, dernekler dile getirdi; bu konuda bir çözüm bekliyorlar ve bu, yine Cumhurbaşkanımızın ve seçimlerde AK PARTİ iktidarının yirmi yıldır verdiği sözler arasındaki bir konu, bunu da tekrar, buradan dile getirmek istiyorum.

Diğer bir konuya -bunları tek tek sıralamak ne kadar doğru, toplu olarak aslında siz de biliyorsunuz, bizler de biliyoruz, bütün Meclis de biliyor, bunlar defalarca gündeme geldi- uzman çavuşlarımızın şu andaki özlük haklarında yine ufak da olsa düzenlemeler yapıldı, 6000 sayılı Kanun’da düzenlemeler yapıldı ama bu tamamını kapsamadı -sadece bedelsiz silah verme ve oradaki mağduriyet- kendilerinden para kesilerek uygulanan sistemde de yarısı yararlandı, yarısı yararlanamadı; uzman çavuşlarımız da sizlerden, kendilerinin özlük haklarında ve sosyal haklarında, lojman haklarında, orduvelelerinde belirli düzenlemeler bekliyor. Güneydoğu’ya gittiğimizde, diğer terör bölgelerine gittiğimizde, terörle daha fazla haşır neşir olunan bölgelere gittiğimizde uzman çavuşlarımızın kalabilecekleri lojmanlarda ve orduvelelerinde sıkıntılar olduğunu ben de görüyorum, bizler de yaşıyoruz, bizlere de iletiliyor; bunlarla alakalı da bir düzenleme yapılması bekleniyor ve bunu da inşallah, kısa zamanda gerçekleştirirsiniz.

Şimdi, askerî yapıya biraz değinmek istiyorum Sayın Bakanım. Biraz önce bahsettim, evet, 15 Temmuz hain darbe girişimini yaşadık ama sonrasında, ilk aşamada belirli tedbirler alındı. Kuvvet Komutanlıkları başka bir yerlere, Genelkurmay Başkanı başka yerlere bağlandı ama geldiğimiz noktada Türk Silahlı Kuvvetleri içerisindeki emir komuta zincirinin çok aşırı şekilde yıprandığını ve koptuğunu görmekteyiz. Bugün Genelkurmay Başkanımızı tanıyan dahi yoktur. Kuvvet Komutanları Genelkurmay Başkanlığından ayrı düşünülemez. Harp okullarının veya askerî okulların kendi kuvvetlerine bağlı olarak görev yapmak veya yetiştirilmek zorunda olduğunu biliyoruz, bunlar bir bir koparıldı. Genelkurmay Başkanlığından Kuvvet Komutanlarının ayrılması, emir komuta zincirini ciddi bir şekilde zedeledi. Bunların bir an önce tekrar düzeltilmesinden -bu süreç içerisinde gerekli tedbirler

zaten alındı- emir komuta zinciri içerisinde Kuvvet Komutanlıklarının Genelkurmay'a, Genelkurmayın da Millî Savunma Bakanlığına bağlı olmasından hiçbir bahis yok, bunun da bir an önce düzeltilmesi gerekiyor.

Yine, başka bir konu, biraz önce siz değindiniz fakat biz şunları görmeye başladık: Jandarma Genel Komutanlığı, evet, İçişleri Bakanlığına bağlandı; bunu isim vermeden söylemek istiyorum, valiliklerden Jandarma komutanlıklarına giden mesajları biliyoruz. Bugün, herhangi bir parti ziyaret veya randevu istediğinde bile “Randevu vermeyin.” diyen Jandarma komutanlarını siyasete bulaştırın valiler görüyoruz, bunlar bize de şikâyet olarak geliyor. Bizim en çok korktuğumuz Türk Silahlı Kuvvetlerine siyasetin karışmasıydı. Önümüzdeki süreçte iktidar kim olursa olsun, bir kurmay subayın veya bir generalimizin terfi olabilmesi için, tayin olması için herhangi bir siyasetçinin kapısında olmasını ben Türk Silahlı Kuvvetlerine yakıştırmıyorum, yakıştıramıyorum. Türk ordusu her zaman siyasetten uzak kalmalı, Türk ordusunun içerisine siyaset sokulmamalıdır ama geldiğimiz noktada, şu anki görüntü, Türk Silahlı Kuvvetlerinin içerisine siyaset girmiş durumda.

Diğer bir konuya, 15 Temmuz hain darbe girişiminde FETÖ başımıza bombalar yağdırdı ama şu anda başka cemaat...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Vekilim, ek süre verdik, tamamlayın lütfen.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkür ederim Başkanım.

Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde aynı yapılanmaların diğer tarikat ve cemaatler tarafından yapıldığı sızıntıları ve dedikoduları dolaşiyor. Bunlara çok daha hassas davranmamız gerekiyor. Türk Silahlı Kuvvetleri hiçbir cemaatle, tarikatla anılamaz, içinde de yer alamaz. Daha önce, 2004'te, bu kararlar Millî Güvenlik Kurulu tarafından alındı, daha önce irticayla mücadele konusunda bu kararlar alındı; maalesef ki bu kararlar uygulanmadı. Sonuçta, 15 Temmuzda, Türk Silahlı Kuvvetlerinden değil, hainler, FETÖ'cüler tarafından başımıza bombayı yedik. Aynı yapılanmalar devam ederse, aynı şeylere izin verilirse çok geçmeden yine aynı şeyleri yaşamak muhtemeldir diyorum ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin siyasete alet edilmemesini ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin siyasetten uzak durmasını tavsiye ediyoruz.

Bu vesileyle, sözlerime son verirken 2022 yılı bütçesinin ordumuza, Türk Silahlı Kuvvetlerimize, vatanımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Biz, İYİ Parti olarak, millî duruşumuzu her zaman sergileyeceğiz ve bu bütçeye de eksiğiyle fazlasıyla “evet” oyu vereceğimizi belirtmek istiyorum.

Tekrar hayırlı olsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Ataş.

Şimdi de Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın İsmail Faruk Aksu'ya söz veriyorum.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Değerli Bakan Yardımcıları, bürokratlar, basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, kapsamlı sunumunuz için teşekkür ediyorum.

Konuşmamın başında, Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu şehitlerimize ve hayatını kaybeden gazilerimize Allah'tan rahmet, hayatta bulunan gazilerimize şifa ve sağlıklı ömür diliyorum.

Silahlı Kuvvetlerimiz göz bebeğimiz, aziz milletimizin ifadesiyle Peygamber ocağıdır. Türk Silahlı Kuvvetleri, hudut korumasında, terör mücadelesinde, millî hak ve çıkarlarımızı savunmada tevdi edilen her görevi başarıma azim ve kararlılığıyla devletimizin ve milletimizin kudretini, aynı zamanda da müşfik elini her yerde ve her zaman hissettirmektedir. Bundan gurur duyuyoruz.

Bu vesileyle, Sayın Bakanım, şahsınızda Türk Silahlı Kuvvetlerinin tüm mensuplarını ve Bakanlık çalışanlarını üstün gayret ve başarılarından dolayı tebrik ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; 2021 yılında 61,4 milyar lira olan Millî Savunma Bakanlığı bütçesi, yaklaşık yüzde 30,8 oranında artırılarak, 2022 yılında, merkezî yönetim bütçesinin yüzde 4,6'sına tekabül eden 80,4 milyar lira olarak öngörülmüştür. Türkiye'nin savunma ve güvenlik harcamalarının tamamı için bütçeden ayrılan pay 2022 yılında yüzde 29,6 oranında artırılarak 180 milyar 962 milyon lira olarak planlanmıştır. Bu rakam, bütçenin yüzde 10,3'üne, gayrisafî yurt içi hasılabın yüzde 2,3'üne tekabül etmektedir. 2020 yılında gayrisafî yurt içi hasılabın yüzde 2,6'sı, 2021'de yüzde 2,5'i olan bu oranın gerilemesi, savunma sanayisindeki yerli ve millî imkânların kullanılmasına bağlı verimlilik artışı ve maliyet düşüşleriyle doğru orantılı bir gelişmedir.

Toplumsal ihtiyaçların başında hiç kuşkusuz huzur ve güvenlik gelmektedir. Güvenliğin olmadığı bir yerde özgürlükten, demokrasiden ve insan haklarından söz etmek mümkün değildir. Şartlar ne olursa olsun her devlet var olma mücadelesini sürdürebilmek için millî bütünlüğünü ve güvenliğini sağlamak zorundadır. Soğuk savaş sonrasında değişen güvenlik kavramlarıyla birlikte, Türkiye'nin güvenliğine yönelik tehdit ve riskler de farklılık göstermiştir. Daha önce belirgin ve kitlesel olan tehditler çok yönlü, çok boyutlu, belirsiz ve değişken hâle gelmiştir. Türkiye, bölgesel ve uluslararası alanda artan güvenlik riskleri ve tehditleriyle de karşı karşıyadır. Binlerce kilometre uzaktan bölgemize gelen güçler, terör unsurlarını kullanarak bölgedeki istikrarsızlığı körüklemekte, ülkemize yönelik tehditleri artırmaktadır.

Sınırlarımızdaki terör tehdidinin yanı sıra çatışma ve istikrarsızlık kaynaklı düzensiz göç riski, Doğu Akdeniz'de egemenlik haklarımızı ihlal girişimleri, çatışma potansiyeli taşıyan diğer bölgesel gelişmeler, Türkiye'nin millî savunması ve güvenliği için teyakkuz hâlinde olunmasını gerekli kılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri, Türk milletinden aldığı destekle, başta FETÖ, PKK, PYD, YPG ve DEAŞ gibi terör örgütleri olmak üzere, ülkemizin ve milletimizin huzur ve güvenliğine, egemenlik haklarına yönelen her türlü tehdit ve tehlikeye karşı mücadelesini sürdürmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, hangi düşünce ve amaç uğruna olursa olsun terörü ve şiddeti bir yöntem olarak benimseyen ve amacına ulaşmak için bunları meşru gören anlayışı, Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasına, milletimizin huzur ve güvenliğine, aynı zamanda insanlığa karşı bir tehdit olarak görüyoruz. Türkiye'nin uzun yıllardan bu yana terörle mücadele ettiği, bu süreçte yüzlerce vatandaşımızın hain terör eylemleri yüzünden hayatını kaybettiği tüm dünyanın malumudur. Belki de hiçbir ülke Türkiye kadar terörden zarar görmemiş, bu derece uzun süre terörle yaşamamıştır. Terörizm, bir taraftan Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasını ve Türk milletinin birliğini tehdit ederken diğer yandan da Türkiye'ye yönelik düşmanlığın en etkili aracı hâline gelmiştir. Terör yoluyla istikrarsızlaştırılmak ve hedeflerinden uzaklaştırılmak istenen ülkemiz, nerede ve kim tarafından yapılırsa yapılsın terör karşısında ilkeli bir tavır almasına ve bu konuda küresel mücadeleye destek vermesine rağmen, karşı karşıya kaldığı terör tehdidi konusunda küresel güçlerin desteğini alamamıştır.

ABD'nin PKK/YPG'ye silah desteği, terörle mücadele konusundaki samimiyetsizliğini ve içinde bulunan ittifakların tek başına bir anlam ifade etmediğini gösterdiği gibi, evrensel düzeyde ikiyezül olmayan adaletli bir yaklaşıma olan ihtiyacı da gözler önüne sermektedir. Bugün hem terörle hem de terörü besleyen unsurlarla yapılan etkili mücadele sonucu çok şükür ülkemizin her yerinde

huzur ve güven iklimi hâkim olmuş, ekonomik ve sosyal hayat canlanmıştır. Bununla birlikte, yakın coğrafyamızda farklı dinamiklerden kaynaklı çatışmalar istikrarsızlığı artırmakta, bölgemizde yaşanan bu gelişmeler Türkiye'nin birçok cephede bulunmasını gerekli hâle getirmektedir.

Jeostratejik önemi yüksek olan bu coğrafyada var olabilmek için, etkin, caydırıcı ve saygın bir orduya sahip olmak zorunlu bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri güçlü yapısıyla yurt savunması yanında, Birleşmiş Milletler, NATO, AGİT ve ikili anlaşmalar kapsamında Libya'dan Kosova'ya, Afganistan'dan Bosna Hersek'e, Katar'dan Somali'ye ve Sudan'a kadar birçok coğrafyada bölgesel istikrara ve dünya barışına katkı sunmak için üstün bir gayret göstermektedir. Türkiye, güney sınırımızda bir terör koridoru oluşturma gayretini Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtlarıyla önlemiş, başta çukur eylemleri olmak üzere PKK terör örgütünün Türkiye'yi Suriye'ye çevirmeye yönelik hain planını da bozmuştur. Bahar Kalkanı Harekâtı'yla İdlib'de yaşanan trajedi durdurulmuş, Türkiye'ye yönelik göç akınının önüne geçilmiştir. 5 Mart mutabakatıyla sağlanan ateşkes sonrası bölge emniyete alınmış ve yaşanan insanlık dramlarına son verilmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin yirmi sekiz yıldır Ermenistan işgali altında olan öz yurdu Karabağ'ı özgürleştirmek için kararlılıkla yürüttüğü mücadelesinde Azerbaycan'ın yanında olması ve destek vermesi dostu güven, düşmana korku salmış ve zafer elde edilmesinde önemli bir etki yapmıştır. Bu vesileyle, 10 Kasım'da 1'inci yılı idrak edilen Azerbaycan'ın Karabağ Zaferi'ni bir kez daha kutluyorum.

Türkiye'nin, meşru Millî Mutabakat Hükûmetinin daveti üzerine sürdürülebilir ateşkes, kalıcı barış ve istikrarı sağlama ve toprak bütünlüğünü koruma hedefleri doğrultusunda Libya'ya destek vermesi ve Libya'da bulunması bölgedeki oyunları bozmuş, dengeleri altüst etmiş, Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi yok sayarak oyun kurma çabalarını boşa çıkarmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri, Ege'de ve Doğu Akdeniz'de ülkemizin de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin de hak ve menfaatlerini korumaya, Orta Doğu'da, Karadeniz'de ve Kafkaslarda egemenlik haklarımıza yönelik saldırıları durdurmaya, barış ve güvenliğin teminatı olmaya kararlılıkla devam etmektedir. Irak'ın istikrara kavuşması ve Türkiye'ye sınırdan bir güvenlik tehdidi oluşturmaması hayati önemdedir ve sınır ötesi operasyonlarıyla ülkemiz bu yönde etkili bir mücadele yürütmektedir. DEAŞ'la göğüs göğüse savaşan tek NATO ülkesi Türkiye olmuştur. Elde edilen başarılarından da anlaşıldığı gibi, Türk Silahlı Kuvvetlerinin FETÖ'den temizlendikçe her geçen gün daha da güçlenmekte olduğu görülmektedir.

Devletimiz, yaptığı bütün sınır ötesi müdahalelerde, attığı tüm adımlarda, sadece uluslararası hukukun sağladığı meşruiyet çerçevesinde ve komşularımızın toprak bütünlüğünü esas alarak insanlık suçu olan terörü ve egemenlik haklarımıza yönelik saldırıları bertaraf etmek için çaba sarf etmektedir. O sebeple, Türkiye'ye "işgalci" iftirası büyük bir bühtan ve terör ağzıdır. Esasen Irak'ın ve Suriye'nin asli sahibi olan toplumun hak ve menfaatleri de Türkiye'nin hayati çıkarları da PKK/YPG, DEAŞ gibi terör yapılanmalarının bertaraf edilmesini ve bölgedeki tüm terörist yapıların faaliyetlerinin sonlandırılmasını gerektirmektedir. Mücadelenin siyasi, askerî ve diplomatik bir bütünlük içerisinde yapılması gerekmele birlikte, Türk Silahlı Kuvvetleri bu süreçte kuşkusuz caydırıcı gücüyle hayati bir fonksiyon ifa etmektedir. Yapılmakta olan etkili ve sonuç alıcı terörle mücadele sonucunda PKK'nın yurt içindeki militan sayısı en düşük seviyeye inmiş, çok sayıda terörist güvenlik güçlerine teslim olmuş, örgüte katılım azalmış, aynı zamanda da PKK/YPG terör örgütünün finans kaynaklarından olan kaçakçılık ve uyuşturucuyla mücadelede imkânlar ve kabiliyetler sürekli geliştirilerek sınır güvenliğinde etkinlik sağlanmıştır. Yurt içinde ve sınır ötesinde icra edilen operasyonların başarıyla sonuçlanmasında Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin fedakârlığı ve kahramanlığının yanı sıra sahip olduğumuz yerli ve millî teknolojilerle güçlü bir savunma sanayisi, kapasitesine sahip olmamızın önemli rolü olmuştur.

Savunma sanayisi Türkiye'nin son yıllarda âdeta destan yazdığı sektörler arasındadır. Savunma sanayisinde sağlanan yenilikçi teknolojik üstünlük, güçlü bir ordunun devamlılığını, aynı zamanda da ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayisinin gelişmesini mümkün kılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetleri içinde subay, astsubay, uzman çavuş, uzman jandarma ve sivil memurların mali ve sosyal haklarında ve çalışma şartlarında iyileştirme yapılması yönünde talep ve beklentileri bulunmaktadır. Silahlı Kuvvetlerimizin yetişmiş insan gücü ve teknoloji kapasitesiyle birlikte, güçlü olması ve başarısının altındaki temel motivasyon hiç kuşku yok ki Türk devletinin ve Türk milletinin bekası her şeyin üstünde tutan anlayış; ölüsem şehit, kalırsam gazi düsturudur. Biz, kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının ve emeklilerinin, şehit ve gazilerimizin vatan, millet ve mukaddesat uğruna verdikleri mücadelede üstlendikleri rolün, verdikleri emeğin maddi karşılığının olamayacağını, bununla birlikte hayatlarını kolaylaştıracak adımların atılmasının, uygun çalışma şartlarına, yeterli mali ve sosyal haklara kavuşturulmasının gerekli olduğuna inanıyoruz. Bu amaçla parti olarak gerekli çalışmaları yapıyor, teklifleri sunuyoruz. Bu yönde Bakanlığımızın çalışmalarını, sizlerin gösterdiği gayreti ve alınan mesafeleri de biliyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın, son olarak 3600 ek gösterge çalışmasının tamamlanacağına ilişkin açıklaması da bu kapsamda hepimizi memnun etmiştir. 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, millî savunma ve güvenliğin sağlanması amacıyla etkin, caydırıcı, saygın bir savunma gücünün oluşturulması, idame ettirilmesi ve geliştirilmesi yönündeki program ve projelerle ilgili çalışmalara yer verilmiştir. Bu amaca uygun personel yetiştirilmesine yönelik faaliyetlerin ise Millî Savunma Üniversitesi; kara, deniz, hava, harp enstitüleri; üç kuvvetin harp okulları; astsubay meslek yüksekokulları ve araştırma enstitülerinin faaliyetlerini kapsamakta olduğuna işaret edilmiştir. Bu çerçevede, Millî Savunma Üniversitesi, millî savunma ve millî güvenliğimizin sağlanması amacıyla caydırıcı bir savunma gücünün oluşturulması, geliştirilmesi ve sürdürülmesi noktasında yetiştireceği insan gücüyle önemli bir sorumluluk taşımaktadır. Yeni yapısıyla Millî Savunma Üniversitesi akademik camiada Türkiye'nin parlayan yıldızıdır. Millî Savunma Üniversitesi, güçlü akademik kadrosuyla çağdaş gelişmeleri müdrük, millî hassasiyetlere sahip bir müfredat oluşturma anlayışıyla Türk Silahlı Kuvvetlerine subay yetiştirmek için bilimsel esaslara göre gayret göstermektedir. Üniversitenin, Türkiye düşmanlarının hazırladıkları raporlarda eleştiri konusu olmasını, esasen üniversitenin mutlak önceliğinin millî menfaat ve hassasiyetlerimiz olduğunun ve bu yönde ne kadar doğru işler yaptığının da göstergesi olarak değerlendiriyoruz. RAND raporunda ve ona paralel yurt içinde üniversitenin müfredatı ve çalışma düzenine yönelik gösterilen eleştirilere, Sayın Rektör Profesör Erhan Afyoncu'nun "Millî Savunma Üniversitesinin yolu, Metehan'dan Alparlan'a, Fatih Sultan Mehmet'ten Mustafa Kemal'e uzanan ve iki bin iki yüz yıllık Türk devlet geleneklerine dayanan millî yoldur. Dış kaynaklı bazı faaliyet merkezlerinin tuhaf yorumları ve amatör kışkırtma çabaları bizi haklı çabamızdan ve yolumuzdan hiçbir şekilde döndüremez." açıklaması bizleri gururlandırmıştır. Türkiye, tehditlere aldırmandan, egemenlik haklarını ve millî çıkarlarını korumak için, her alanda olduğu gibi, savunma ve güvenlik alanında da etkin bir politika yürütmektedir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve Cumhuriyet İttifakı'yla demokrasisi güçlenen, etkin bir icra kabiliyeti kazanan Türkiye, terörle mücadelede daha emin adımlarla ilerlemekte, güvenlik güçlerimiz elde ettikleri başarılarla destan yazmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve tüm güvenlik güçlerimizin yürüttüğü çalışmaları desteklediğimizi, atılan adımları yerinde bulduğumuzu, terörle mücadelenin aynı kararlılık ve inançla devam etmesi gerektiğini, devletimizin, Türk milletinin başına musallat edilen terör belasından milletimizi kurtarmaya muktedir olduğuna inandığımızı bu vesileyle bir kez daha ifade etmek istiyorum. Türkiye ne pahasına olursa olsun kanlı terör sayfasını açılmamak üzere

kapatmak zorundadır. Millet olarak cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümü olan 2023'e terörü bitirmiş, bölücülüğü yenmiş, millî birlik ve kardeşlik bağlarını güçlendirmiş şekilde ulaşmak durumundayız.

Bu düşüncelerle, desteklediğimiz Millî Savunma Bakanlığı ve kurum bütçelerinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Cenab-ı Allah'tan, hâlen vatan savunmasında ve terör mücadelesinde görevi başında bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızın yâr ve yardımcısı olmasını niyaz ediyorum. Her zaman Mehmetçik'imizle birlikte olduğumuzu ifade ederek hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum Sayın Aksu.

Gruplar adına son konuşmacı, AK PARTİ Grubundan Sayın Şirin Ünal.

Sayın Ünal, süreniz yirmi dakikadır, buyurun lütfen.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) - Sağ ol Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Bakan Yardımcılarımız, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli bürokratları, basınımızın kıymetli mensupları; Millî Savunma Bakanlığımızın 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu ile 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ni görüşmek üzere bir aradayız. Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken bin yıldır vatanımızın bekası için gözlerini kırpmadan canlarını feda eden tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle yâd ediyorum. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete intikalinin 83'üncü yılında saygı ve rahmetle anıyorum. Ülkemizin ve milletimizin istiklali ve istikbali, güvenliği, huzuru için vazife icra eden Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman personeline teşekkür ediyorum.

Milletimizin ülkesine olan güveninin artmasında ordumuzun gösterdiği başarıların büyük payı vardır. Türk milleti, askerliğe ve teşkilatçılığa olan yatkınlığı sayesinde, sürekli kendini yenilemeyi, geliştirmeyi, büyütmeyi başarmıştır. Türkiye'nin güçlü duruşunun en önemli ayaklarından biri de askerî alanda verdiği teknolojik mücadeleler ve kazandığı zaferleridir. Türk Silahlı Kuvvetleri bu mücadelelerin ve kazanılan zaferlerin vücuda gelmiş hâlidir. Bu noktada özellikle şunu vurgulamak isterim ki Irak ve Suriye'de icra edilen harekâtlar Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 51'inci maddesinde belirtilen meşru müdafaa hakkı çerçevesinde, komşularımızın sınırlarına ve egemenlik haklarına saygılı bir şekilde ve sadece millî güvenliğimize tehdit teşkil eden teröristlere yönelik yürütülmektedir. Sınırlarımızın yanı başında ülkemize yönelik terör tehdidinde müsaade etmemiz de beklenmemelidir.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri; Suriye sınırımız üzerinden ülkemizi bölmek için harekete geçen PKK, PYD, YPG'li ve DEAŞ'lı canilerin 40 binden fazla sivil vatandaşa zarar vermesinden sonra tepelerine binilerek 27 Mayıs 2019'da Hakurk'a başlatılan Pençe-1 Operasyonu, 12 Temmuz 2019'da Pençe-2'yle kuzeydoğuya doğru genişletilmiş, sağlanan alan hâkimiyetinin daha da artırılması amacıyla Haftanın'e 23 Ağustos 2019'da Pençe-3 ve 16 Haziran 2020'de de Pençe-Kaplan Operasyonları icra edilmiştir.

Terör örgütünün, diğer bölgelerde oluşturulan baskıdan kurtulmak amacıyla Gara'ya yerleşmesini ve bu bölgede yeniden yapılanmasını engellemek, kaçırılan vatandaşlarımızla ilgili istihbaratı teyit etmek ve müdahalede bulunmak amacıyla 10-14 Şubat 2021'de Gara'ya Pençe-Kartal-2 Operasyonu icra edilmiş, 23 Nisan 2021'de de Avasın-Basyan ve Metina bölgelerine yönelik eş zamanlı olarak başlatılan Pençe-Şimşek ve Pençe-Yıldırım harekâtlarıyla terör örgütü üzerindeki baskı daha da artırılmıştır.

Ortaya koyduğumuz kararlılık ve elde ettiğimiz başarı, oyunu tümünden değiştirmiştir. Libya'da hem diplomatik hem askerî alanda gösterdiğimiz başarı sadece Akdeniz'de değil tüm dünyada kartların yeniden karılmasına yol açmıştır.

Karabağ'ın azatlık mücadelesinde Azerbaycanlı kardeşlerimize verdiğimiz hasbi destek ve sadece kırk dört günde kazanılan zafer, bir kez daha tüm gözleri üzerimize çevirmiştir. Bizim hiç kimsenin toprağında, egemenliğinde, birlik ve beraberliğinde gözümüz yoktur. Biz sadece emperyalistlerin ve onların oyuncağı hâline dönüşmüş kifayetsiz rejimler ile terör örgütlerinin zulmü altında inleyen kardeşlerimizin çağrılarına kulak veriyor, onlara karşı tarihî sorumluluğumuzu yerine getiriyoruz. Binlerce, on binlerce kilometre öteden özellikle ses verip gelen, sırf kendi siyasi ve ekonomik çıkarları, güvenlik ve refah kaygıları için oluk oluk kan akıtanların tersine biz yaşatmak için gidiyoruz. Türk'ün olduğu yerde zulüm olmaz, Türk'ün olduğu yerde masum kanı akmaz, Türk'ün olduğu yerde mazlum gözyaşı dökmez, Türk'ün olduğu yerde ancak güven olur, huzur olur, refah olur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; belirtmek isterim ki, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, ülkemizi savunma sanayisinde dışa bağımlılıktan tamamen kurtarıncaya kadar millî teknolojilere yatırımlarımızı artırarak devam ettireceğiz. Çünkü biz geçmişte silah, mühimmat ve askerî teçhizat bakımından dışa bağımlılığın bedelini çok ağır ödemiş bir ülkeyiz. Kıbrıs Barış Harekâtı sebebiyle maruz kaldığımız ambargoları, keyfilikleri, baskıları, hatta tehditleri asla unutmadık, unutmayacağız. Kıbrıs Türkü'ne sahip çıktığımız için, üç yıl boyunca, bırakın parasını peşin ödediğimiz uçakların verilmesini, bakım ve onarımları için gönderdiğimiz uçaklar dahi bize teslim edilmedi. Hatta bu uçaklar için Türkiye, bizzat müttefikleri tarafından, hangarda saklama ücreti ödemek mecburiyetinde bırakıldı.

Ülkemiz talep ettiğinde kırk dereden su getirilen silahlar, DEAŞ'la mücadele kisvesi altında, Suriye'deki teröristlere binlerce tır ve uçak seferiyle teslim edildi. Vatandaşlarımızın can güvenliğini sağlamak amacıyla gerçekleştirdiğimiz sınır ötesi harekâtlarda sözde dostlarımız bizi zaafa düşürmek için ellerinden gelen her şeyi yaptı. Terör örgütünün elebaşları, meşru bir siyasetçi gibi, kırmızı halı serilerek en üst düzeyde ağırlandı. Ülkemize yönelik sergilenen bu ikiyezülülükleri esefle takip ederken kendi hazırlıklarımıza da hız verdik.

Ülkemiz, savunma sanayisinde, şu anda dünyanın ilk 100 savunma şirketi listesinde 7 firmayla temsil ediliyor. İnsansız hava aracı, silahlı insansız hava aracı ve taarruz insansız hava aracı üretiminde artık dünyanın ilk üç dört ülkesinden biriyiz Allah'a şükür.

Savunma sanayisindeki tek icraatları fabrika kapatmak olanların, diğer vizyon projelerimiz gibi, elbette bunları da anlamasını beklemiyoruz. Bunun için biz işimize bakıyor, hedeflerimize odaklanıyoruz.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; ordusu işgal edilemeyen, devşirilemeyen, çöktürilemeyen bir ülkenin topraklarının da işgal edilemeyeceği inancıyla, askerimizle, eğitimiyle, donanımıyla, teknolojiyle, vizyonuyla daha çok güçleneceğiz. Başka bir vatanımızın, başka bir devletimizin, başka bir sığınağımızın olmadığı bilinciyle hedeflerimize ulaşana kadar durmayacağız, duraksamayacağız, her engeli aşıp geçeceğiz inşallah. Mevlâna'nın dediği gibi, bir ayağımızı Anadolu'ya sıkı sıkıya basacak, diğeriyle siyasi ve ekonomik vizyonumuzun gerektirdiği her yeri dolaşacak, her gönle dokunacağız.

Son on dokuz yılda yaptığımız hamleler sonucunda yerlilik ve millilik oranı yüzde 20'lerden -hamdolsun- yüzde 80'lere çıkmış durumdadır. Suriye'de, Libya'da karşılaştığımız durum, füze savunma sistemlerine daha çok önem vermemiz gerektiğini göstermiştir. Bu çerçevede, ASELSAN ve ROKETSAN tarafından tamamen millî ve yerli olarak geliştirilen HİSAR-A alçak irtifa hava savunma füze sistemi önemlidir. Bu sistem, yapılan nihai sistem testlerinde hedefi yüzde 100 başarıyla imha etmiştir. İlk yerli ve millî havadan havaya füzemizin üretilmesi amacıyla yürüttüğümüz proje

kapsamında geliştirilen BOZDOĞAN görüş içi ve GÖKDOĞAN görüş ötesi füzelerin testleri de başarıyla gerçekleştirilmiştir. BOZDOĞAN füzemizi inşallah en kısa sürede envantere alacağız. Bu başarı sayesinde, uzun menzilli hava savunma sistemimiz SİPER'in çalışmalarında da önemli ilerlemeler kaydedildi.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Afganistan'da yeni bir siyasi ve jeopolitik hakikatle karşı karşıyayız. Ülkede güvenlik ve istikrarın bir an önce sağlanması sadece bölgesel düzeyde değil, uluslararası ölçekte de kritik önemdedir. Diyalog kanallarını açık tutarak, stratejik sabırla ve kademeli olarak yaklaşmalıyız. Bugün Afgan halkı, siyasi belirsizlik yanında, kırk seneyi aşan istikrarsızlık, çatışma ve terörün yıkıcı sonuçlarıyla da mücadele ediyor. Böyle bir dönemde uluslararası toplumun Afgan halkına sırtını dönme, bu ülkeyi kendi kaderine terk etme lüksü yoktur. Siyasi süreçten bağımsız olarak, ülkede giderek derinleşen insani kriz nedeniyle Afgan halkıyla güçlü bir dayanışma sergilememiz gerekiyor. Bu zor günlerinde Afgan halkına karşı kardeşlik görevimizi yerine getirmeyi sürdüreceğiz inşallah.

Suriye'de, tüm dünyanın gözlerinin önünde, yüz binlerce kişinin ölümüne, milyonlarca kişinin yerlerinden edilmesine neden olan insani dram 10'uncu yılını geride bıraktı. Ülkemiz bir yandan 4 milyona yakın Suriyeliye kucak açarken, bölgeyi kana ve gözyaşına boğan terör örgütlerine karşı da sahada mücadele etmektedir. DEAŞ'la göğüs göğüse çarpışan ve bu terör örgütünü hezimete uğratan tek NATO ülkesiyiz.

Yine, sahadaki varlığımızla, PKK terör örgütünün Suriye'deki uzantılarının işlediği katliam ve etnik temizlik faaliyetlerinin önüne biz geçtik. Şehitler verme pahasına yürüttüğümüz çabalar sonucunda güvenli hâle getirdiğimiz bölgelere şu ana kadar 500 binin üzerinde Suriyelinin gönüllü olarak geri dönüşünü sağladık. Aynı şekilde, İdlib'deki varlığımız sayesinde milyonlarca insanın hem canını kurtardık hem yerinden edilmelerini önledik.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Doğu Akdeniz'deki sükûnet ortamının devamı ortak çıkarımızdır. Deniz yetki alanlarının paylaşımına ilişkin sorunların uluslararası hukuk ve iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde çözülmesini temenni ediyoruz. Bunun için, öncelikle, Doğu Akdeniz'de en uzun kıyıya sahip Türkiye'yi bölgede yok sayan anlayıştan vazgeçilmesi şarttır. Kıbrıs meselesinde adil, kalıcı ve sürdürülebilir çözüm ancak sonuç odaklı gerçekçi bir yaklaşımla mümkündür. Birleşmiş Milletlerin "eşit" olarak kabul ettiği adadaki 2 halktan birinin lideri sizlere hitap edebilirken diğer liderin bu platformlarda sesini duyuramaması adil değildir; bunu kabul etmiyoruz. Çözüm için, adanın asli unsuru olan Kıbrıs Türk halkının egemen eşitliğinin ve eşit uluslararası statüsünün tescil edilmesi gerekiyor. Kıbrıs Türk halkının ortaya koyduğu yeni çözüm vizyonunu destekliyoruz. Buradan, uluslararası topluma Kıbrıs Türklerinin görüşlerini açık fikirlilikle ve ön yargısız bir şekilde değerlendirme çağrısında bulunuyoruz.

Kafkasya'daki istikrar bakımından yakın dönemde önemli adımlar atılmıştır. Azerbaycan, meşru müdafaa hakkını kullanarak Güvenlik Konseyinin yıllardır uygulanamayan kararlarına konu olan öz topraklarındaki işgali sona erdirmiştir. Bu gelişme, bölgede kalıcı bir barış adına yeni fırsat pencerelerinin açılmasına da imkân sağlamıştır. Tarafların atacağı her olumlu adımı destekleme kararındayız.

Libya'da uluslararası meşruiyete verdiğimiz güçlü destek sayesinde ateşkes tesis edilmiş, ardından da Başkanlık Konseyi ve Millî Birlik Hükûmeti kurulmuştur. Millî Birlik Hükûmetinin, kamu hizmetlerinin sağlanması, tüm kurumların birleştirilmesi ve seçimlerinin zamanlıca düzenlenmesi çabalarına destek vermeye devam edeceğiz inşallah. Uluslararası topluma, Libya'nın tüm bölgelerini temsil eden meşru Hükûmetinin yanında durulması çağrımızı tekrarlıyoruz.

Askeri olarak ayak bastığımız her yerde farkımızı gösteriyor, dengeleri değiştiriyor, hayır dualarıyla anıldığımız bir iklim oluşturuyoruz. Bu manzara karşısında yarınlara çok daha güvenli şekilde bakabiliriz.

Türkiye'nin bu konuma gelmesinde katkısı olan herkese, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, şükran borçluyuz. Hiç şüphesiz, en büyük şükranı da aziz milletimize, kahraman gazilerimize borçluyuz.

Teröristler karşısında kahramanca çarpışan askerlerimize, polislerimize, jandarmamıza, korucularımıza teşekkür ediyoruz; kendilerini dev aynasında görenlere meydanı bırakmayan kahraman ordumuza şükranlarımızı sunuyoruz. 15 Temmuzda canı pahasına istiklaline ve istikbaline sahip çıkan aziz milletimize teşekkür ediyoruz.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; biraz önce ifade ettiğim hususlara ilave olarak, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından ülkemize yönelik terör tehdidine karşı icra edilen tüm operasyonlar, başta Irak ve Suriye olmak üzere tüm komşularımızın sınırlarına ve toprak bütünlüğüne saygılı, uluslararası hukuka uygun, meşru müdafaa hakkı kapsamında ve sadece terörist unsurlar hedef alınarak yapılmaktadır.

Hudutlarımızda kaçakçılığın yanı sıra yasa dışı ve düzensiz göçmen akınının engellenmesi, teröristle mücadelede etkinliğin artırılması için gerekli tedbirler alınmaktadır, bu faaliyetler de ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordineli olarak yürütülmektedir. Aynı şekilde, Ege'de, Akdeniz'de ülkemizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak, alaka ve menfaatlerini korumaya, Kıbrıs Adası'nda Uluslararası Garanti ve İttifak Anlaşmaları doğrultusunda barış ve güvenliğin teminatı olmaya devam edilecektir.

Değerli hazırun, aynı anda birden fazla harekât alanında mücadele eden, dünyanın birçok bölgesinde barışın ve istikrarın sağlanmasında görev alan Milli Savunma Bakanlığımızın bütün personeli millî, manevî ve meslekî değerlerinden aldığı ilhamla ve yüksek görev bilinciyle üstüne düşen görev ve sorumlulukları azim ve kararlılıkla yerine getirmektedir, getirmeye de devam edecektir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün söylemiyle "Ordumuz, Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin, Türk vatanseverliğinin çelikleşmiş bir ifadesidir. Ordumuz Türk topraklarının ve Türkiye idealini tahakkuk ettirmek için sarf etmekte olduğumuz sistemli çalışmaların yenilmesi imkânsiz teminatıdır." Allah her bir ferdi korusun ve gözetsin.

Sözlerime burada son verirken terörle mücadelede vatan toprakları uğrana canını veren aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve kahraman gazilerimize de acil şifalar dilemek istiyorum.

Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin Bakanlığımıza, milletimize, ülkemize ve gönül coğrafyamıza hayırlı olmasını temenni ediyor, hepimize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Ünal.

Şimdi değerli üyelerimizin de anlayışıyla, Komisyonumuzu teşrif etmiş olan, üyemiz olmayan arkadaşlarımıza bir öncelik vermeyi düşünüyorum yemekten önce. Bu arada, yemek molası da aşağıda olacak, herkesi davet ediyoruz. Kışla ve Kayseri karışımı bir mönümüz var, tavsiye ederim.

5 kişilik bir liste okuyacağım hazırlık yapmanız bakımından, sonra sırasıyla söz vereceğim. 1'inci sırada Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Özgür Ceylan, 2'nci sırada Halkların Demokratik Partisinden Sayın Tulay Hatimoğulları, 3'üncü sırada İYİ Parti'den Sayın Ahat Andıcan, 4'üncü sırada Memleket Partisinden Sayın Mehmet Ali Çelebi, 5'inci sırada yine, Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Uğur Bayraktutan'a söz vereceğim.

Sayın Ceylan, sizden başlıyoruz.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, kıymetli hazırım; öncelikle, hepimize saygılarımı iletiyorum. Bakanlığımızın 2022 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, ALTAY tankı konusuna değinmek istiyorum. 9 Kasım 2018’de bu fabrika BMC’ye verildi, sözleşme imzalandı. Buna göre, ilk tankın on sekiz ay sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilmesi gerekiyordu, tam otuz altı ay geçti ancak tank ortada yok. Tank Palet Fabrikasını beş kuruş bedelsiz Katar’ın büyük ortağı olduğu bir şirkete peşkeş çektiniz; üç yıl geçti, elimizde ne ALTAY tankı var ne de Tank Palet Fabrikası var. Fabrikamızı neden verdiniz?

Yetmedi, BMC’ye Karasu’da 2 milyon metrekare hazine arazisini, üstelik kamulaştırmasını da yaparak tahsis ettiniz; bu da yetmedi, değeri 1,5 milyar lirayı bulan süper teşvik verdiniz; ortada hâlâ fabrika yok. Fabrikanın temelini Erdoğan attı Ocak 2019’da, temeli atarken “Tesisin ilk bölümü 2020 başında devreye girecek; istihdam olacak, ihracat olacak.” dedi; 2020 geçti, 2021 geçti, fabrika yok. Halkın malı, hazinemizin değeri nerede? Fabrika neden yapılmadı? Ülkemizin kaybettiği zamanın, paranın hesabını kim verecek?

Sayın Bakan, bir Ethem Sancak vardı, Türkiye’de haksız zenginleşmenin en açık örneklerinden bir tanesiydi. 2014’te BMC fabrikasını, arazi değerinin yarısına, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’ndan aldı, dönemin parasıyla 360 milyon dolar tuttu. Bir ay sonra yarısını 300 milyon dolara Katar ordusuna sattı, ilk bir ayda 120 milyon dolar net para kazandı. Kendi, kalan hissesinin yarısını Erdoğan’ın köylüsü Talip Öztürk’e sattı, geçtiğimiz haziran ayında da şirketin yarısını 480 milyon dolara Tosyalıya sattı; buradan 300 milyon dolar net para kazandı. Ethem Sancak’ın havadan 420 milyon dolar net kazancı var, parayı cebine koydu ve ortadan kayboldu. Kendisine “Tank nerede?” diye soran yok “İnşaatı niye bitirmedin?” diyen yok. Kendisini “Ordunun fabrikası 5 kuruş bedelsiz sana tahsis edildi. Ne yaptın, bir çivi çaktın mı?” diye hesaba çeken yok. Para cebinde yok oldu gitti, hiçbir hesap sorulmayacak mı Sayın Bakan?

ALTAY tankının motor ve güç grubuyla ilgili... Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, iki üç hafta önce, ALTAY tankının güç grubu için Güney Kore’yle niyet beyanının imzalandığını duyurdu. Geçtiğimiz günlerde basına yansıyan haberlerde, güç grubu için, başta, ortak üretim konuşulurken Güney Kore’den hazır ürün tedarikine geçildiği ileri sürülüyor; bu, doğru mu? Niyet beyanının esası nedir, hangi aşamadır? Bu tank ne zaman üretilecektir?

Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir, sözleşmeden sonra ilk “tweet”i attı “9 Kasım 2018’de, on sekiz ay sonra, ilk tank Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilecek.” dedi. Sürenin dolduğu 2020’den bu yana defalarca tarih verildi, veriliyor. AKP Milletvekili, Genel Başkan Yardımcısı Ali İhsan Yavuz “2020 yılı sonunda banttan inecek.” dedi. Savunma Sanayii Başkanı Demir, Mayıs 2020’de “Bir ülkeyle anlaştık, imza atılmak üzere.” dedi, üzerinden bir buçuk yıl geçti. Demir, daha sonra “Yedek motorlarla üretimi başlatıyoruz.” dedi, üzerinden aylar geçti, yine bir şey çıkmadı. En son Erdoğan temmuzda Tank Palet Fabrikasına gitti ve orada “ALTAY tankı 2023 başında orduya teslim edilecek.” dedi. Neye göre tarih veriyorsunuz? Bir süreç bu kadar mı kötü yönetilir? Bu tank ne zaman teslim edilecek?

Sayın Bakan, Doğu Akdeniz’deki sismik araştırma ve sondaj gemilerimizin Karadeniz’e gönderildiği yazılıp çiziliyor; burada son durum nedir? Ege Denizi’nde bulunan ada ve kayalıklar Yunanistan tarafından işgal girişimlerine maruz kalıyor; bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Sayın Bakan, bildiğiniz gibi, Kanal İstanbul ve Montrö konusunda endişelerini dile getiren emekli amiraller tarafınızca darbeci ilan edilmişlerdi. Konuyla ilgili, Türkiye Emekli Subaylar Derneği TESUD'un ve Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği TEMAD'ın sizi destekledikleri, Bakanlığın destekledikleri yönünde bir açıklama yaptıklarını sosyal medyadan paylaştınız ancak TESUD bunu yalanladı. TESUD'un bu yalanlamasından sonra İçişleri Bakanlığının oluruyla derneğe denetim gitti ve denetim sonucunda derneğe kayyum atadınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Bakın, Sayın Bakan, daha önce de Balyoz sonrasında yaptığı açıklamalarını beğenmediğiniz için Hüsnü Şimşek isimli dayanışma derneği Başkanının da ordu evlerine girmesi yasaklanmıştı, aynen 104 generalimizde olduğu gibi. Kendisi dava açtı AYİM'e; ifade hakkının zedelendiğine karar verildi ve hakları geri verildi. Bu 104...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur, teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Bir dakika daha verin, tamamlayayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir uygulamamız yok, sadece grup sözcülerine ekstra süre veriyoruz.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – 104 amiralle ilgili, bu olayla ilgili...

CAVİT ARI (Antalya) – Bizden alın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, Cavit Bey'in iki dakikasını ilave ediyorum.

Buyurun.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Bu 104 emekli amiralin durumuyla ilgili ne düşünüyorsunuz? Aynı konuda sizlerin de... Bu davanın açılması durumunda -aynı o yaşandığı gibi- bir tazminat verilmesi gerekebilir, tekrar haklarının geri verilmesi gerekebilir. Bunun sorumlusu kimdir? Bununla ilgili kim sorumluluk alacaktır?

Emekli binbaşılar asgari ücretin biraz üzerinde emekli maaşı alıyor ve mağdurlar; bu mağduriyet çözülecek mi?

Kamuyuna "sarıklı amiral" olarak da yansıyan amiralin emekliye sevk edildiği yönünde bir bilgi bize ulaştı. Bu, doğru mudur? Kendisi hakkında hiçbir cezai işlem yapılmayacak mıdır? Emekli edilmesi hâlinde bütün haklarını aynen kullanmaya devam edecektir. Bu konularla ilgili bilgi verirseniz çok memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, HDP Grubundan Sayın Tulay Hatimoğulları.

Sayın Erol Katırcıoğlu iki dakikasından feragat etmiştir, Sayın Necdet İpekyüz de üç dakikasından, dolayısıyla size on dakika süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın hazırun; ben de birkaç husustan bahsetmek istiyorum, özellikle son zamanlarda federe Kürdistan bölgesinde kimyasal silah ve göz yaşartıcı gazların kullanıldığına dair iddialar var. Bu iddiada bulunanlar Avrupalı, Iraklı gazeteciler, aydınlar, yazarlar ve kimi sivil insanların bazı beyanları söz konusu. Bu konuyla ilgili özellikle şunu hatırlatmak istiyorum: Türkiye, 1997 yılında Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü tarafından yönetilen Kimyasal Silahlar Sözleşmesi'ne imza atmış

bir ülkedir, dolayısıyla bu konuyla ilgili hassasiyeti yüksek olması gereken bir ülkedir. Bu konuyla ilgili daha önce yine Dışişleri Bakanlığında yaptığım konuşmada da ifade etmişim, Genel Kurulda da, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konunun araştırılmasıyla ilgili ve kamuoyuna raporlu bir şekilde bir beyanda bulunulmasıyla ilgili bir çağrıda bulunmuştum, aynı çağrını buradan yenilemek istiyorum. Aynı şekilde, Birleşmiş Milletlerin ve Lahey Adalet Divanının, Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü Yürütme Komitesinin de görev başına gelmesi gerekiyor. Zira, bunların somut bir şekilde açığa çıkarılmaması durumunda, varsa öyle bir şey bundan zaten hızla vazgeçilmesi ve telafisine bakılması; aksi takdirde de bunun üzerine gidilmemesi hâlinde Türkiye'nin imza attığı sözleşme dolayısıyla uluslararası mahkemelerde yargılanmasına ön açılmış olur bu konuda gerekli duyarlılık sağlanmazsa.

Benim değinmek istediğim diğer konulardan birisi, özellikle Türkiye'nin dış siyasetinin askeriye de belirleyici bir pozisyon alması. Özellikle, ABD ve Rusya arasında sıkışan bir siyaset söz konusu. Buna dair tabii çok konuşmalar yapıldı, çok değerlendirmeler yapıldı bugüne kadar fakat mevcut olan iktidarın sürekli AB ve ABD arasında, hatta daha da genel ifade edecek olursak, NATO ile "Avrasya Paktı" arasında bir git gel yaşamasından kaynaklı Türkiye dış siyasette çok büyük kayıplar yaşıyor. "Sahada var olmak" diye bir kavramdan sizler özellikle bahsediyorsunuz ama görünen o ki sahada da ciddi anlamda kayıplar verilmeye başlanmış durumdadır. Burada belirleyici olan şey -ısrarla üzerinde durduğumuz noktalardan biri- Neosmanlıcı yayılmacı politika, ikincisi ise Kürt nefreti üzerine kurulmuş bir dış siyaset. Bunlar Türkiye'yi başta Suriye olmak üzere sahada ciddi bir biçimde zayıflatan meselelerdir. Biz her zaman şunu ifade ettik: Kürt sorununu barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözümlenmiş bir ülkenin bölgesel güç bağlamında, bölgeye barış taşıyacak bir güç bağlamında elinin daha fazla güçlü olabileceği kanaatindeyiz, bu vurguyu burada bir kere daha yapmak isteriz.

S-400 ve F-35'le ilgili, grubumuz adına konuşma yapan Sayın Garo Paylan ifade etti, ben bir kez daha buradan sormak istiyorum: Siz sunumunuzda da ifade ettiniz "Öncelikli harcamalar ve acil harcamalar, bütçeyi buna göre planlıyoruz." dediniz, oysa Türkiye'nin, gerçekten bütçesinin iyice delik deşik edildiği bir dönemde, hangarda bekletileceği gayet net ve belli olan S-400 alımı az önce bahsettiğimiz bu dış siyasetin bir parçasıydı. Bir silah ihtiyacıydıysa şayet neden kullanılmıyor? Bütün bunlar önümüzde duran soru işaretleri. Yine bu alışveriş bağlamında biz hep ifade ettik -ne S-400 ne de F-35- bunu basitçe bir silah ya da bir hava savunma sistemi edinme olarak ele alamayız; bu, mevcut olan iktidarın siyasi tercihlerinin yansımasıdır, bunun da bedelini Türkiye'nin bütün halkları hep beraber ödüyor.

Ben buradan CAATSA yaptırımlarını da hatırlatmak istiyorum. Bu konuyla ilgili nasıl bir yol alınmıştır? Hangi seviyededir bu yaptırımlar ve bunun akabinde, yeni yaptırımlar bekleniyor mu? Bunları da sormak isterim.

Sayın Bakan, ben Suriye tezkeresinden de biraz bahsetmek istiyorum. Suriye tezkeresi, bütün kamuoyunun bildiği üzere iki sene uzatıldı, normal şartlarda bir yıl uzatılan bir tezkereydi ve bu tezker uzatılmadan önce, başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, sizlerin ve Dışişleri Bakanının çeşitli beyanları vardı. Neydi bu beyanlar? İşte, özetle ifade edecek olursak, Suriye'den ülkemize dönük terör saldırılarının kaynağının kurutulmasına dönük genel mesajlar verdiniz ve bu, özellikle yasama yılının yeni açıldığı dönemde bu mesajlar özel olarak verildi ve Suriye tezkeresinden hemen önce verildi. Bunlar tabii bize şunları düşündürüyor: Gerekçe neydi mesela bu konuda? İşte, özellikle son zamanlarda, 11 Eylül'den itibaren Türkiye'nin Suriye'de bulunan askerî unsurlarına dönük yapılmış saldırılar. Şimdi, bu saldırıları Seriyet Ensar Ebu Bekir es-Siddık Vakfı üstlendi, bu saldırıların özellikle birini çok açık üstlendi ve Suriye topraklarında olan müdahaleydi bu müdahaleler; biri Azez'de gerçekleşmişti. Bize bu yaklaşım şunu hatırlatmaktadır: MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın daha

önce basına sızan telefon görüşmeleri vardı; “Gerekirse Suriye’ye 4 adam gönderirim, 8 füze attırırım ve bu bir savaş gerekesidir.” Şimdi, bütün bunlar bu kadar açık ve ayyuka çıkmış durumdayken Suriye tezkeresinin üzerinden bir siyaset yürütmenin, yeni döneme dair bir siyaset yürütmenin bizlerde ve bütün toplumda büyük bir kaygı yarattığının altını çizmek istiyorum. Sınır ötesi operasyonlar zaten uzunca bir süredir sizler tarafından, TSK güçleri tarafından yapılıyor. Şimdi bunların da hiçbirinin doğru olmadığı, hiçbirinin bölge barışına hizmet etmediğinin de altını çizmek isterim. Fakat Suriye tezkeresinin uzatılmasıyla birlikte özellikle mevcut olan iktidarın içeride yaşamış olduğu sıkışmışlık, yaşanan ekonomik kriz, AKP iktidarının ortağıyla birlikte yaşadığı ciddi biçimdeki oy kaybının telafisi amacıyla bir savaş ve şiddet ortamının geliştirilmesi ve bunun, iç siyaseti dizayn etmek, hatta ve hatta muhalefeti dizayn etmek için bir araç olarak kullanılma ihtimali kanısı kamuoyunda güçlüdür, bundan dolayı da bizler bu tezkereye “hayır” dedik. Bu konuyla ilgili de sizden açıklama talebinde bulunuyorum “Kamuoyuna yansıyan bu haberlerle ilgili yorumlarınız nelerdir?” acaba diye.

Şimdi, siz sunumunuzda yine ifade etmişsiniz, cumhuriyet tarihinin en yoğun hudut tedbirlerini aldığımızı ifade ettiniz. Şimdi, neden cumhuriyet tarihi boyunca bu kadar hudut tedbiri almıyor? Suriye savaşı başladığı günden itibaren doğru bir siyaset izlenseydi -ve tekrar ediyorum- Kürt sorunu nefret, çatışma ve siyaset bağlamında değerlendirilmeseydi bugün 9-10 kilometrelik Suriye sınırımızda çok daha barışçıl bir şekilde yaşıyor olacaktık ve şu an ne Türkiye’nin içinde ne Türkiye’nin dışında IŞİD, ÖSO, HTŞ gibi örgütler yani ezcümle, IŞİD, El Nusra, El Kaide uzantısı örgütler ne Türkiye’de ne de sınırımızda olacaktı; onların ne kadar büyük bir tehlike olduğunun mevcut olan iktidar tarafından ne yazık ki hâlâ yeterince yorumlanmadığını belirtmek isterim.

Yine burada Libya Temsilciler Meclisinin yaptığı açıklamalar var. Siz sunumunuzda ifade etmişsiniz “Biz Libya’da yabancı bir güç değiliz.” ama Libya Temsilciler Meclisi yapılan anlaşmaları da kabul etmediğini ve yabancı unsur olarak hem Rusya güçlerini hem de Türk, TSK güçlerini kabul etmediğini ve bir an önce oradan çıkmaları gerektiğini savunmaktadır.

Sürem çok azaldı ama biraz kadınlardan bahsetmek istiyorum, özellikle Birleşmiş Milletler ve Suriye İnsan Hakları İzleme Örgütünün raporlarına göre, Türkiye’nin sınırına yakın olan ve az önce bahsettiğim örgütlerin bulunduğu bölgelerde ve aynı zamanda TSK güçlerinin bulunduğu bölgelerde kadınlara yönelik çok yoğun olarak -elimde rapor da var, sürem yetmediği için burada hepsini sunamayacağım ama- cinayetler, kadın kaçırmaları, kadınları neredeyse pazarlarda satan bir anlayışa karşı sert bir şekilde durulmalıyken, bununla ilgili, ne yazık ki mevcut olan iklimin bunun önünü fazlasıyla açtığını ifade etmek isterim. Kadınlar savaşın en mağdurlarıdır; tacize, tecavüze en çok uğrayan kesimdir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım, süreniz bitmek üzeredir.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Son olarak da şunu ifade etmek istiyorum: SADAT... SADAT, orduya neredeyse alternatif bir savaş şirketine dönüşmüş durumdadır. Ordu artık eski ordu olmaktan yavaş yavaş çıkıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur, son cümlelerinizi alayım.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Tamam Başkan.

SADAT ve SADAT gibi örgütlenmeler ciddi bir biçimde bunun yerini alıyor. Bu konuda SADAT’la ilgili, SADAT’a dönük iddialar hakkında sizlerin değerlendirmesini de almak isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Bir konuda daha önceki tutumumuzu tekrarlamak durumundayım: Türkiye, hiçbir ülkeyle savaşta değildir, Meclisimizin demokratik iradesiyle ve uluslararası hukuk çerçevesinde sınır ötesi operasyonlar yapmaktadır. Hiçbir ülkenin toprağında da gözümüz yoktur. Biz, terörle mücadele için, milyonlarca insanın göç etmesini engellemek için, sınır güvenliği için, halkımızın güvenliği için ve mazlumların can güvenliği için sınır ötesinde operasyonlar yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, buradan böyle bir değerlendirmede bulunamazsınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Niye rahatsız oluyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konularda bulunabilirim.

SALİH CORA (Trabzon) – Garo Bey, niye rahatsız oluyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Buradan bulunamazsınız.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, buyurun.

Sayın Bakan da bir cümle...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Bir cümle, sadece bir cümle: Türkiye’de ve Türkiye’nin dışında “Kürdistan” diye herhangi bir coğrafi bölge yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye? Irak Kürdistanı yok mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, nasıl yok? Irak Kürdistanı yok mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSÎ AKAR – Yok, yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Ahat Andican Bey, İYİ Partiden.

Sayın Durmuş Yılmaz süresinden beş dakika feragat etti, onu da sizin sürenize ekliyorum ve on dakika süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlarım, sayın milletvekilleri; vakit kısıtlı olduğu için -aslında üç alanda konuşmak istiyordum yani ALTAY tankı, S-400’ler ve Millî Muharip Uçak ama- doğrudan doğruya ALTAY tankına biraz daha teknik bir boyutta değinmek ve bazı soruları gündeme getirmek istiyorum, o da şudur: Bildiğiniz gibi ALTAY tankı 2007 yılında ihaleye çıkmıştır; tasarım, prototip geliştirme ve kalifikasyondan oluşan birinci dönem ihalesini de 495 milyon dolar bedelle OTOKAR firması aldı. OTOKAR firması Alman MTU firmasıyla ve onun motorunu, RENK’in transmisyonunu kullanarak beş altı yıllık bir çabadan sonra 5 adet prototip üretti ve denemelerden sonra bunu Savunma Sanayii Başkanlığı başarılı buldu, kabul etmiş oldu. Fakat ilginç bir gelişme oldu, Savunma Sanayii Başkanlığı yeni tank ihalesine çıktı; OTOKAR firmasının teklifini kabul etmeyerek ihaleye çıkmaya karar verdi. 2017 Kasım ayında OTOKAR, FNSS ve BMC olmak üzere 3 firma ihaleye katıldı, 2018 Nisanında 250 ALTAY tankı ve bu tanklar için güç grupları üretim işi için BMC tercih edildi, BMC’yle anlaşma imzalandı daha sonra.

Şimdi, ilginç olan iki şey var: Biri, BMC'nin o güne kadar tank üretimi konusunda hiçbir deneyimi yok, sadece taşıt... OTOKAR Almanlarla ortak. Şimdi, buradaki önemli olan şey şu: BMC ise yine kendisi gibi hiçbir "know-how"a sahip olmayan, tank üretimi konusunda becerisi olmayan kiminle ortak? Katar'la ortak. Şimdi, bunu iyi ayırmamız lazım. FNSS de Rolls-Royce'la -Amerikan şeyiyle- ortak. Dolayısıyla onlar güç grubunu ve motoru temin edebilecek durumdadır. Nitekim, OTOKAR temin etmiş durumda ve 5 tane prototipi üretmiş durumda. Şimdi, burada, BMC'ye 3,5 milyar değerinde bu ALTAY tankı seri üretimi veriliyor. O zamanki Başkan Sayın İsmail Demir "İlk ALTAY tankı on sekiz ay sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilecek, hayırlı olsun." diyor ve yine, Cumhurbaşkanlığı 2020 Programı'nda da ALTAY tanklarının teslim edileceği söyleniyor fakat iki yıl geçiyor, bir ses yok, daha önce de söylendiği gibi. Şimdi, orada "BMC Power" diye bir motor üretim şeyi kurulmuş vaziyette ve bu, bir taraftan tank motoru üretimi için uğraşırken bir taraftan da -ilginç bir şekilde- Sayın Cumhurbaşkanının İngiltere gezisi sırasında veya ziyareti sırasında Millî Muharip Uçak meselesi için BMC Power gündeme geliyor. Neden? Aslında, Türkiye'de Kale firması Rolls-Royce'la ortak vaziyette savunma sanayisinin açtığı ihaleye giriyor ve "Millî Muharip Uçak'ın motorunu üretmeye talibiz." diyor fakat kabul edilmiyor. Daha sonra, Sayın Cumhurbaşkanı BMC Power'ın İngiltere'yle veya Rolls-Royce ile BMC Power'ın birlikte bu işi yapması gerektiği noktasında bir teklif götürüyor ama İngiltere tarafı bunu kabul etmiyor.

Şimdi, burada enteresan bir şey var; bir BMC firması deneyimi olmadığı hâlde, birikimi olmadığı hâlde ve bu konuda uzman bir grupla ortak olmadığı hâlde ciddi bir şekilde siyaset tarafından, siyasi liderlik tarafından bir şeye çıkarılıyor ve ALTAY tankı gibi çok önemli bir savunma sanayisi aracını, Millî Muharip Uçak gibi Türkiye'nin savunma sanayisi açısından en önemli iki konusunu BMC Power'a verme yönünde bir çaba içerisine giriyor. Tabii, BMC ortakları, işte, biraz önce de söylendi, 2021 Mayıs ayında hisselerini devrediyorlar, hisselerini devrettikleri şey de yine "Tosyalı Holding" diye demir çelik sektöründe faaliyet gösteren ama bu alanlarda uzman olmayan bir kuruluş.

Yirmi beş gün önce de ilginç bir haber alıyoruz, Sayın Mevlüt Çavuşoğlu Güney Kore'de bir anlaşma imzalamış ALTAY tankıyla ilgili, ALTAY tankına motor ve transmisyon grubu yani şanzıman grubu. Şanzıman çok önemli bir şey, dünyada iki üç firma tarafından yapılıyor ve eğer tanka ciddi bir, tutarlı bir şanzıman konulamıyorsa başarılı olunamıyor. Bunu nereden anlıyoruz? Güney Kore, 2011'den itibaren kendi tankını üretebilmek için bir çaba içerisine giriyor Türkiye gibi fakat motorunu bir gruba veriyor, şanzımanı da bir gruba veriyor. Şanzımanı verdiği grup, ST Dynamics ve bu grup -ilginçtir- bir süre sonra şanzımanı ürettiğini yani transmisyon grubunu ürettiğini söylüyor ama başarılı olamıyor denemelerde ve bunun üzerine Güney Kore Hükümeti kendi firmasının ürettiği şanzımanı veya transmisyon grubunu almıyor, OTOKAR'ın kullandığı, Alman RENK'in, MTU'nun bir alt grubu olan RENK'in şanzımanını alıyor ve onları yerleştiriyor. Şimdi, ilginç olan nokta şu: Sayın Dışişleri Bakanı orada... Yani bir Dışişleri Bakanının bu tip bir konuda imzalama veya anlaşma yapabilme kapasitesi var mıdır onu bilmiyorum ama bu konuda motorda yine, Güney Kore'nin tanklarında kullanacağı motor firmasıyla anlaşıldığı görülüyor, teklif verildiği anlaşılıyor; şanzımanı için ise ST Dynamics. Böyle bir olay var yani Güney Kore'nin kendi tanklarında kullanmayacağı, kullanmadığı bir şeyi biz ALTAY tanklarında kullanacakmışız gibi bir izlenim doğuyor.

Şimdi, bunların gerçekliği konusunda tabii, bilgilendirmemiz lazım ama burada asıl sorulması gereken şey şu: BMC'ye özellikle bir destek verilerek uzmanı olmadığı bir alanda büyük bir savunma sanayisi şirketi hâline dönüştürebilmek adına... ALTAY tankı 2015'lerde eğer o OTOKAR firmasına verilmiş olsaydı belki de şu anda yüzlerce veya 50-100 ALTAY tankı şeyde olacaktı. Niye böyle bir tercih yapıldı? Çok enteresan! Savunma Bakanlığı olarak bunda sizin etkiniz ne kadar oldu acaba? Bunun siyasi bir karar olduğu anlaşılıyor ve tabii, önemli olan konu, biraz önce konuştuğumuz şey,

ALTAY tankında kullanılacak olan şanzımanın ya da transmisyon aparatının Güney Kore'nin kendi tanklarında kullanmadığı veya kullanmak istemediği, yetersiz bulunduğu şeyler olması. Bu ciddi, önemli bir şey ve 2024'te BMC Power'ın tanklar için geçerli olan 1500 bg'lik motorları üretebileceği söyleniyor. Motor sorunu hallolabilir ama şanzıman sorununu, transmisyon meselesini halletmek herhâlde mümkün değil. Eğer bu konuda Almanlar, Güney Kore üzerinden Range firmasının ürettiği transmisyonun Türkiye'ye verilmesi noktasında engel olurlarsa -ki engel olma şansları çok yüksek- demek ki o zaman, tank projemiz gelecek bahara, ne zaman olacağı, ne zaman hallolacağı bilinmeyen bir zamana ertelenmiş olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Bütün bunların, maalesef siyasetin bu işe karışması, teknolojiyi, gerçek yapılması gereken, desteklenmesi gereken teknolojiyi desteklememesinden ve siyasi tercihlerden ortaya çıktığını anlıyoruz.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi Memleket Partisinden Sayın Mehmet Ali Çelebi'ye söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır Sayın Çelebi.

Buyurun lütfen.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan, kıymetli heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milli Savunma Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, Sayın Bakan; hoş geldiniz.

Sözleşmeli erlerimiz, uzman çavuşlarımız, astsubaylarımız, binbaşılarımız, sivil memurlarımız; onlarla ilgili özlük haklarını hep söyledim. Bu konularda da en çok kanun teklifi, soru önergesi, araştırma önergesi veren benim. Her şeyin en güzelini hak ediyorlar. Diğer vekillerimiz de sorunları tekrar dile getirdi. Bu konuya hâkimsiniz. Sorunlarını ve isteklerini takip etmeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye kuşatılıyor. Sorularım var, hep beraber düşünelim: Türk Silahlı Kuvvetlerinin en seçkin personeli kumpas davalarla neden FETÖ'cüler eliyle hedef alındı? 15 Temmuz darbesi başarılı olsa ne yaşardık? S-400 alınca neden bu kadar kıyamet koptu? F-35'ler neden verilmiyor? Suriye'de PKK/PYD'ye 40 bin tir silah neden verildi? Avrupa'nın tek nükleer gücü Fransa neden açıktan "Yunanistan'ı destekliyorum." dedi? 12 mil neden gündemde? Gayriaskerî statüdeki adaları neden silahlandırıyorlar? EGEEAYDAK durumundaki egemenliği devredilmemiş 153 ada, adacık, kayalıklar konusunda neden oldubitti yapmak istiyorlar?

Türkiye, maalesef, ne pahasına olursa olsun iktidarda kalmak isteyenler veya ne pahasına olursa olsun iktidara gelmek isteyenler arasında sıkışmış durumda. Biz Memleket Partisi olarak burada, makuliyeti soğuk kanlı bir şekilde temsil ediyoruz ve 10 önerimiz var:

1) Atatürk yola çıkınca "Vatan bir bütündür, parçalanamaz." demişti. Biz bunu bugün şöyle okuyoruz: "Ana vatan, yavru vatan, mavi vatan, gök vatan bir bütündür; parçalanamaz." diyoruz. Terminolojide denizlerimiz için "mavi vatan" kullanılıyor, semalarımız için de "gök vatan" kullanılmasını öneriyoruz. Bu, uzay egemenlik hakları dâhil hepsini kapsamaktadır. Mavi vatanda geç kaldık, gök vatanda geç kalmayalım diyoruz.

2) Ege Ordusunun adını "Ege-Akdeniz Ordusu" olarak değiştirip mavi vatana verilen önemin gösterilmesini istiyoruz. Akdeniz Bölgesi'nde sahil şeridindeki illerde buna uygun birlik yapılanmasını kuralım, Kıbrıs Deniz Üssü inşaatını da hızlandıralım diyoruz.

3) Anıtkabir’de Ata’nın mezarı etrafında toprak dolu kaplar var. Burada mavi vatan deniz sularını içeren kaplar da 81 vilayet kabı yanına konulmalı ki dünya şunu bilmeli: “Türkler denizcileşiyor. Artık vatanları için kara toprağın yanında mavi denize de gömülmeyi göze aldılar.” Bunu önemsiyoruz.

4) Askerî hastaneleri açalım, Millî Savunma Bakanlığına bağlayalım, bu konuda direnmeyelim. Asker yaralanırsa “Emin ellerdeyim.” diye hissetsin.

5) Askerî liseleri açalım, harp okullarını Silahlı Kuvvetlere bağlayalım.

6) Ordu siyasetin emrinde olmalıdır, evet ama siyasetin oyuncağı olmamalıdır diyoruz. İlgisiz sivillerle doldurulan Yüksek Askerî Şûra yapısını değiştirmeyi teklif ediyoruz.

7) Türk Silahlı Kuvvetlerini afetlerde daha etkin kullanmak için tedbir alalım. Özellikle orman yangınları konusunda Hava Kuvvetlerinin bir filo kurmasını talep ediyoruz, öneriyoruz.

8) Kumpas davalardaki tahribatı giderelim, FETÖ’yle mücadelede kararlılık gösterelim istiyoruz. Bu davalarda hayatlarını kaybedenler niye hâlâ şehit sayılmadı? Merak ediyoruz. Yani biz orada terör saldırısı altında değil miydik? Bunu sormak istiyorum. Hukuku silah olarak kullanmadılar mı? Kullandılar.

9) Aynı şekilde, 15 Temmuz gecesi hiçbir eyleme karışmayan, erinden subayına kadar, fark etmez, askerî personele müebbet verilmesi FETÖ’nün ekmeğine yağ sürüyor. Orada mağdurlar oluştu. FETÖ buradan mağduriyet devşiriyor. Bunu engellemek gerekir. “Suçlu için ceza, masum için özgürlük” demek olan adaleti istiyoruz.

10) Askerî yargı sistemi tekrar kurulmalıdır diyoruz.

Bizim önerilerimiz bunlar.

Tezkere konusuna gelmek istiyorum. Biz açıktan, net olarak “evet” dedik. Memleket Partisi, Atatürk’ün izinde antiemperyalist bir partidir. Millî konularda emperyalistlerin ekmeğine yağ sürmeyeceğiz. Teröriste 40 bin tır silah verilmesine ses çıkarmayıp savunma bütçesine laf edenlerden olmayacağız. “Mavi vatan yayılmacıdır.” demeyeceğiz. Tezkereye “evet” dediğimizde ben iki cümle kurdum. Bir: “Atatürk cumhuriyeti ilelebet yaşayacaktır.” Burada “Kürdistan” lafı filan edildi, vatan içinde vatan asla aratmayız. İki: “Kuvayımillîye dimdik ayaktadır.” dedim. Kuvayımillîye nedir? Atatürk’ün tanımıyla: “Kuvayımillîye, namuslu bir insanın yastığının altındaki tabancaya benzer. Namusunu koruması için herhangi bir ümidi kalmadığında hiç olmazsa intihar etmeye yarar.” demiştir Mustafa Kemal Atatürk.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Namusumuzu, topraklarımızı, denizlerimizi, birlik beraberliğimizi, kardeşliğimizi koruyacağız. Kuvayımillîye ruhuyla görevlerinin başında olan kahraman Türk ordusuna sonsuz selam olsun diyorum.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılarımla...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

Yemek arası öncesi son konuşmacı olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan Sayın Uğur Bayraktutan’a söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz lütfen.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanın sunumunu dikkatle dinledik. Sayın Bakanın sunumuna bakınca 19'uncu sayfada aynen şöyle bir ibare var, diyor ki: "TSK'nin şanlı üniformasını hiçbir hainin taşımamasına asla müsaade etmedik, etmeyeceğiz." Bu temenniye katılmak isterim yani bu temenninin altına imza atmak isteriz. Değerli Bakan, hemen altında da -rakamları aslında soracaktım size ama- rakamlardan bahsetmişsiniz: 15 Temmuz 2016 tarihinden itibaren FETÖ paralel devlet yapılanması bağlantısı nedeniyle TSK'den bugüne kadar 9.185'i Bakan onaylı olmak üzere 24.126 kişi ihraç edilmiş ve bunların 150'si general, 10.486'sı subay, 11.795'i astsubay, 1.272'si uzman erbaş, sözleşmeli er, 423'ü devlet memuru ve işçi. Bana göre bu alttaki ibare üstteki şeyle çelişiyor Sayın Bakan. Niye çelişiyor? O da şundan ibaret: Bu kişiler uzun yıllar FETÖ kimliklerini gizleyerek Türk Silahlı Kuvvetlerinin üniformasını taşımışlar ne yazık ki. Sürelere baktım, Türk Silahlı Kuvvetlerinde general olabilmek için yirmi altı yirmi yedi yıllık bir süre geçiyor yani general rütbesine gelebilmek için, ortalama bir subay için de on beş yirmi yıllık bir süre çünkü bunların hepsinin tek tek skalası yok, yüzbaşı, teğmen ve üsteğmen olarak ayırt edemiyoruz. Bu konuda bir problem var, bu konuda sorumlu olanlar var. Mustafa Kemal'in ordusunu bir avuç bu şekildeki FETÖ'cüye nasıl teslim ettik, niye teslim ettik?

30 Ekim 2014 tarihli Millî Güvenlik Kurulunda alınmış olan, FETÖ'nün silahlı bir terör örgütü olduğu ve Türkiye Cumhuriyeti için bir tehlike olduğu kararını görmeyenler, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki bu yapılanmaya izin verenler bu konuda sorumlu değil miydiler? Bunu size soruyorum.

Biz o akşam, o 15 Temmuz akşamı bu Parlamente'ye gelen ilk milletvekillerindeniz yani o darbe girişimi olduğu zaman ilk 3 milletvekilinden biriyim bu Parlamente'ye gelen. Bu ordu Mustafa Kemal'in ordusudur, bunu herkes böyle bilmelidir, Atatürk'ün ordusu bu ordu, Mustafa Kemal'in ordusu bu ordu ama ne yazık ki bu ordunun içerisindeki birtakım yapılar ve 150 general... 30 Ağustos tarihi itibarıyla ordunun yapısına bakıyoruz, ordunun içerisinde -rakamlar yanlış olabilir, siz daha iyi bilirsiniz- 266 general ve amiral olduğu söyleniyor. Bu ne demektir? Demek ki neredeyse ordunun yüzde 60'ıyla, yüzde 70'yle alakalı, komuta kontrol merkezini ele geçiren bir yapı var. Bununla alakalı bir sorumluluk mevkisi yok mudur? Bu anlamda, sizleri düşünmeye davet ediyorum ve sorumlulukları olanlarla da alakalı uyarılarımı yapmak istiyorum.

Bunun dışında, bu açıdan, hâlihazırda görevde olanlardan soruşturması, kovuşturması devam eden veya mahkemesi devam edenler kaç kişidir bununla alakalı, ihraçların dışında? Bunları öğrenmek istiyorum yani Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde bu şekilde devam eden, FETÖ'yle iltisaklı olan, soruşturması, kovuşturması devam eden personel var mıdır, yok mudur? Şu anda yoksa bilmiyoruz veya siz açıklarsınız Sayın Bakan.

YAŞ kararıyla "kadrosuzluk" denilerek -Sayın Kuşoğlu da biraz önce ifade etti- emekli edilen ve âdeta EYT'li duruma düşen, emekli ikramiyesi ve en az ikiüç sene maaş dahi alamayan albayların durumuyla alakalı bir çalışma var mıdır? Bu konuda gerçekten ciddi bir talep vardır, bu konuda tatmin edici bir yanıt bekliyoruz Sayın Bakan.

Kadrosuzluktan emekli ettiğiniz esnada TSK'de kaç albay kadrosu vardı, mevcut albay sayısı neydi, albayların mevcudu fazla olduğu için mi yoksa başka saiklerle mi bu albayları emekli ettiniz? Bu konuda Sayın Bakanım, sizlerden somut bir yanıt bekliyorum.

Şimdi, biz geçen hafta içerisinde, Millî Savunma Komisyonu olarak TEI tesislerini gezdik, Eskişehir'de TEI'nin tesislerini gezdik ve çok memnun olduk; onu da ifade edeyim yani onları bu ülkenin milletvekilleri olarak gerçekten takdirle izledik. Şimdi, orada şöyle bir kaygı var: F-35 programından çıkma nedeniyle dedik ki: "F-35'le alakalı bir hazırlık yaptınız mı?" F-16'nın bakım ve onarımıyla alakalı ayrı bir birimleri var "Hazırız." dediler F-16 modernizasyonu konusunda ama F-35

konusunda “Eğer F-35 programına girersek buna ilişkin bir hazırlığımız var mı?” dedik. Dediler ki: “Bunu yapacak olan program ne yazık ki Amerika’da sadece, bunun başka bir yerde yapılması mümkün değil.” Sayın Bakan, size bunu direkt soruyorum: Yani bu doğru mudur, değil midir? Yani bu konudaki modernizasyonla alakalı F-35 programına girersek bu ne olacaktır?

Bir de, görüyoruz ki, bir tarafta çöpe attığımız, depoda bekleyen bir 2,5 milyar dolarla alakalı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım Sayın Bayraktutan.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – İki dakika ilave edelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, iki dakika Sayın Süleyman Girgin Bey’in vaktinden ilave ediyoruz.

Buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum.

Hava savunma sistemiyle alakalı, S-400’lerle alakalı, görüyoruz ki -bir bekleme süresi olan- 2,5 milyar dolarla alakalı depolarda bekleyen bir durum var ama Amerika da F-35’lerle alakalı bize bir direnç gösteriyor. Bu konuda bir alternatifiniz var mıdır? Örneğin, Ruslarla Su-57’ler konusunda görüşmeleriniz var mıdır? Türkiye, beşinci nesil savaş uçağı konusunda, bu konudaki rekabette bir sıkıntı içerisinde midir?

Bir de ayrıca Sayın Bakan, geçenlerde Sayın Cumhurbaşkanı, Macaristan Başbakanı’yla yaptığı görüşmede Yunanistan’la alakalı kaygılarını belirtti, aynen şöyle dedi: “ABD üslerini saya saya bitiremiyoruz Yunanistan’da, âdeta Yunanistan bir ABD üssü hâline geldi.” Bu konuşmanın ilk bağlamına baktığınız zaman, evet, bir antiemperyalist duruştur, ne güzel, böyle bir tavır koydu ama hemen arkasından da dedi ki: “Siz de yanlış bir ülke seçtiniz, yanlış bir komşu seçtiniz.” Yani Sayın Erdoğan şunu ifade etti: “Amerikan üslerini orada kurmayın, gelin, Türkiye’de kurun.” diye dedi. Merak ediyorum, bu konudaki düşünceniz nedir? Yani bu konuda bir kaygı var mıdır?

Bunun haricinde de, Makine Kimyayla alakalı görüşmelerde de kaygılarımızı ileri sürmüştük. Sizin vermiş olduğunuz raporun içerisinde -bu sunumda var- diyorsunuz ki: “Diğer kurumlara Makine Kimyadan geçenler vardır, geçenler olmuştur.” Sayın Bakan Yardımcısıyla o konuda biz de karşılıklı konuşmuştuk. Bu konudaki rakamsal şey nedir Sayın Bakan? Yani Makine Kimyadan diğer kurumlara veya Bakanlığın diğer bölümlerine kaç kişi geçmiştir veya siz bu konudaki anonim şirketle ilişkili yasal düzenlemeden sonra bizim Makine Kimya olarak bu şekilde dışarıdan almış olduğumuz eleman sayısı kaçtır?

Bir de son olarak, bu özellikle hastaneler konusunda Sayın Bakan, merak ettiğim için -siz profesyonel bir askersiniz aynı zamanda- hastanesi olmayan ordu olur mu? Merak ediyorum, içtenlikle söylüyorum yani terörle mücadele eden bir ülkede eğer bir ülkenin askerlerinin hastanesi yoksa bunu nasıl açıklayabiliriz? Bu konudaki kamuoyunda yükselen tepkilerle alakalı tavrınız nedir diyor, Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi yemek arası veriyoruz. Müzakerelere kaldığımız yerden devam etmek üzere saat 13.45’e kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.09

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 13.48****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDETYILMAZ – Değerli arkadaşlar, 16'ncı Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum. Üyelerimizin söz talebi vardır.

Sayın Mehmet Bekaroğlu, buyurun.

Süreniz on dakikadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, geçenlerde, sanıyorum Azerbaycan'dan gelirken önemli cümleler ettiniz Yunanistan'la ilgili. “Yalnızca tatbikatları durdurursak milyonlarca dolar tasarruf olur; yazık değil mi?” dediniz ve daha sonra devam ettiniz “Gelin, Savunma Bakanları değil, Turizm Bakanları da oturup konuşsun.” diye; tabii, bunlar çok güzel cümleler. Yunanistan farklı bir ülke tabii, Türkiye düşmanlığıyla kimlik bulmuş bir toplum yani bunu küçümseme amacıyla söylemiyorum, Osmanlı'dan ayrılan bir ülke olduğu için söylüyorum ama sizin söylediğiniz “Bir dış politika yaklaşımı olarak yumuşak gücün kullanılması önceliklidir.” anlamındaki cümleleri çok önemsedığimi, altını çizdiğimi ifade etmek isterim “Yumuşak güçle -“soft power”la- sorunlarımızı çözelim.” anlamında. Yalnız, son yıllarda Türk dış politikasının böyle çok yürümediğine dair şahsen benim tespitlerim var. Yani Türkiye dış politikadan ziyade bir savunma ve güvenlik politikası sanki uyguluyor, böyle bir izlenim var; işte, Türkiye'nin dışarıda asker bulundurduğu ülkeler daha da artıyor, ilişkilerdeki şeyler daha da artıyor. Örneğin, Doğu Akdeniz'deki sorunlarda hemen sert cümlelerle askerî güvenlik tedbirlerine yöneldi, bir sürü tartışmalar oldu ama günün sonunda baktık, ne oldu yani Akdeniz'de ne oldu, çok fazla bir şey bilmiyorum mesela, ben bilmiyorum, yurttaşlarımız da bilmiyor. Ne oldu şimdi, gemilerimiz nerede? Ne oldu Yunanistan'la, bizim tarihî, kültürel bağlarımız olan Mısır'la, Birleşik Arap Emirlikleri'yle, diğerleriyle ilişkilerde ne durumdayız? Çok fazla bilmiyoruz.

Sayın Bakanım, oysa diplomasi önemli bir şey. Tabii, Savunma Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz, “Savunma Bakanlığı önemsizdir.” anlamında söylemiyorum ama diplomasi, her tür maliyeti, hem parasal olarak maliyeti düşürüyor hem de... Allah korusun, netice itibarıyla “savunma” dediğimiz zaman sahada olmanın başka maliyeti, insan maliyeti var ki insan maliyetiyle ilgili çok ciddi kayıplar, bedeller ödemiş bir ülkeyiz, şehitler vermiş bir ülkeyiz ve tabii, insan maliyeti hiçbir şekilde telafisi mümkün olmayan bir maliyettir, bu konuda şeyiz.

Türkiye'nin askerî güç bulundurma, sanki böyle bir şeyi var, giderek dışarıdaki asker sayısı artıyor. Suriye'dekini pek fazla bilmiyoruz; Kıbrıs'takini çok dışarıda kabul etmiyoruz; Somali'de 2 bin asker; Irak'ta 2.500; Arnavutluk'ta, Lübnan'da, Katar'da, Bosna Hersek'te, Kosova'da, Afganistan'da, Azerbaycan'da, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde, Libya'da -ki Libya'daki asker sayısını da bilmiyoruz- giderek daha fazla asker bulundurma eğilimindedir. Oysa Türkiye, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin ilk dönemlerinde “sıfır sorun, yumuşak güç” anlamında müthiş bir

şeyi vardı, hem ekonomi konusunda önemli ilerlemeler katediyordu hem de askerî ilişkilerden çok diplomatik ilişkilerle sorunlarımızı çözüyorduk, ara bulucu pozisyondaydık, çok iyiydi ama şimdi gerilere düştü.

Sayın Bakanım, 3 kişiydi, sonra 5 kişi olduğuna dair şeyler okuduk. Tümgeneral Hakan Öztekin, Tuğgeneral Mustafa Enis Koç, Tuğgeneral Orhan Akkurt istifa değil de sanıyorum, erken emekliliklerini talep ettiler; daha sonra bu generallerin 5 kişi olduğu söylendi. Bunlar Suriye’de görev almış generallerdi. Bunlar şu şekilde yorumlandı: Yani “Hükümetin Suriye politikası artık operasyonel gerçeklikle uyuşmuyor, generallerin bu konuda ciddi endişeleri var. Maliyetler, riskler artıyor Suriye’de. Suriye’de asker yoruldu. Buna karşı bir tepki olarak bu istifalar ya da erken emeklilik talepleri oldu.” gibi -yorulur tabii, asker de yorulur- şeyler oldu. Gerçekten, Suriye’deki askerî varlığımızın sebebini siz de bugünkü sunumunuzda anlattınız. Diyorsunuz ki: “Terör koridorunun ortadan kaldırılması, kurulmasının engellenmesi ve göç.” Şimdi, daha fazla göç gelmesin, İdlib... Tabii, bunlardan ibaret değildir, daha başka şeyler de var, oralara girmiyorum, yanlış politikaları ama Suriye’de, İdlib’de bulunan bu askerlerimizin güvenliğiyle ilgili hâlâ çok ciddi problemler var ve bu problemler giderek artıyor. Yani Suriye onarılmış MİG-29 -kaçtır, 29 mudur- savaş uçaklarını artık kullanıyor, işte orada bulunan savaşçılar -neyse, kimse onlar- halkın arasına kaçıyor, bizim kontrol noktalarımıza geliyor, oralarda hem Ruslar tarafından hem Suriyeliler tarafından bombalanıyor; askerlerimizle ilgili çok ciddi problem var.

Sayın Bakanım, Sayın Kuşoğlu ifade etti; biz S-400’leri aldık, hava savunmasına aldık. Şimdi “Orada askerlerimiz uçaklarla vuruluyor, bizim 2,5 milyar verdiğimiz S-400’ler de Ankara’da yatıyor, niye Reyhanlı’ya gitmiyor?” diye soru soruluyor. Gerçekten niye Reyhanlı’ya gitmiyoruz? Niye Suriye’de, artık orada ısrar ediyoruz? Niye geri çekilmiyoruz? Ne var yani geri adım mıdır? Hayır, yani askeriyede geri adım... Şartlar değişmiştir. Dolayısıyla önemli olan bizim çıkarlarımızdır ve en önemlisi de insanlarımızın, çocuklarımızın sağlığıdır. O nedenle yani geri çekilmeye de bir şey yok. 33 şehit yani bunun da şeyi verilmedi. İşte “1.700 rejim unsurunu etkisiz hâle getirdik.” ifadesiyle oradaki acılar şey yapılmıyor. Sonra “Tezkereye destek vermiyorsunuz, ‘Hayır’ dediniz.” diye neredeyse hain ilan edilme noktasına kadar gidildi. Hayır, 14 tane soru sorduk, hiçbirine cevap vermediniz.

“Sayın Bakanım, niçin bu tezkereler iki yıllık oldu?” diye sorduk. “Suriye’deki maliyet nereye gidiyor?” “Başta, oraya giriş sebebimiz ile şu andaki orada kalış sebebimiz arasında neler değişti, neler oldu?” diye dünya kadar soru sorduk, bu sorulardan hiçbirine cevap verilmedi.

Sayın Bakanım, bu konuyla ilgili başka bir şey var. Gara’da alıkonulan askerlerimizi kurtarmak için geçen şubat ayında bir operasyon yapıldı; bu operasyonla ilgili geldiniz, Genel Başkanlarımıza bilgi verdiniz. Sonra, siz değil ama diğer Bakanlar Meclis Genel Kurulunda bağırıyorlar, çağırıyorlar, gittiler. Ama hâlâ biz 13 askerimiz nasıl öldürüldü, nasıl şehit edildi, ne oldu, bu operasyon niye yapıldı, bu operasyon gerçekten kurtarma operasyonu muydu... Beş seneden, altı seneden beri birtakım sivil toplum örgütleri -ben de zaman zaman bu çalışmalar içinde bulundum- değişik şekillerde Hükümetle temas etmeye çalıştı ama maalesef Hükümet duvar oldu, hiçbir şekilde cevap vermedi. Oysa, daha evvel Türkiye’de de başka ülkelerde de bu tip durumlarda böyle sivil toplum örgütleri, insan hakları örgütleri aracılığıyla insanlar kurtarılmıştır. Bu 13 çocuğumuz gitti ve konuşmuyoruz; konuşunca, sorunca da neredeyse hain filan... Yani Sayın Cumhurbaşkanı, Genel Başkanımıza saldırdı “Terbiyesiz!” gibi laflar etti. Bu şekilde bu işler çözülüyor. Bizim muhalefet olarak görevimizdir, bu soruları biz sormak mecburiyetindeyiz, bu çocukların hesabını bilmek durumundayız.

Başka bir konuya gireceğim. Bugün de Sayın Bakanım FETÖ'yle ilgili -size bağlı değil ama- jandarmada 76 kişi, gözaltı kararı... Bakın, bazı generaller yakalandı, 3 general arka arkaya, tuğgeneraller bunlar, işte sorgulandı 1'i itirafçı oldu, laflar filan söyledi. Onlar tartışılırken -bu çok önemli yani- rakamlar vermişsiniz, işte 150 general, şu kadar asker, şu kadar asker... Neredeydi bu ordu? Yani "Bütün bunlar olurken TSK ne yapıyordu?" sorusu duruyor ve başka bir soru var. Burada bir eski tümgeneral, emekli tümgeneral Ahmet Yavuz bir soru sormuş "FETÖ'yle mücadelede eksik olan, ideolojik mücadele perspektifi..." diyor. Gerçekten nasıl bir perspektif vardı da FETÖ Türk Silahlı Kuvvetlerinde bu kadar yuvalandı? Şimdi ne oluyor da bu mücadelede başarılı olunamıyor? Arka arkaya yeni yeni şeyler geliyor. Nasıl bir şey yani? Kimse demesin ki "Bunlar çok güçlü." Türk Silahlı Kuvvetlerinden, Türkiye Cumhuriyeti devletinden güçlü olmaları mümkün değil. Tabii böyle bir şey düşünmek mümkün değil ama bu konuda da maalesef yol alınmıyor.

Son bir konuyla ilgili de birkaç cümle söyleyeyim. SADAT'la ilgili geçen sene, geçen bütçede size soru sordum Sayın Bakanım, "Bizimle ilgisi yok." falan dediniz. Yani bir sürü spekülasyon var, ben bu spekülasyona girmeyeceğim; işte, SADAT'ın askerî okullara öğrenci alınmasındaki jüriye girmesinden operasyonlarına kadar, Suriye'ye silah kaçırmasına kadar, onlara girmiyorum. Ama "SADAT'ın sitesinden çıkardığım şeyler var." diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Orada ilanlar vermiş, diyor ki: "Biz, şu şu özellikleri olan eleman arıyoruz." Mesela "Hummer jeep ve Rus yapımı tank bakım onarımında çalışacak teknisyen arıyorum." diyor. "Yabancı devlet silahlı kuvvetlerin güvenliğine şu şu eğitimi verecek insanlar arıyoruz." diyor. Bu eğitimi verecek insanlar kimdir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur. Son cümlelerinizi alalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Gayrinizami harp kursları filan... Bizim Türk Silahlı Kuvvetlerimizde bu bilgileri olan insanlar mı oraya gidiyor? Burada almış oldukları eğitimleri dış ülkelere mi götürüyorlar? Burada casusluk anlamına gelmiyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ve son cümlemi söylüyorum.

Bu özel askerî şirketlerle ilgili Türkiye Cumhuriyeti devleti, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Millî Savunma Bakanlığı ne düşünüyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Bu şirketlerle ilgili bütün dünyada gelişmeler var; "Blackwater" dan "Ranger"lara kadar. Bu konuyla ilgili bizim mevzuatımız nedir ve siz ne düşünüyorsunuz? Bu son derece önemli diye düşünüyorum...

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi 3 arkadaşımızın ismini okuyacağım, onlara sırasıyla söz vereceğim.

Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Ahmet Önal, HDP Grubundan Sayın Kemal Bülbül, ardından yine Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Bayram Yılmazkaya şeklinde.

Sayın Ahmet Önal, süreniz beş dakikadır.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Bakanım, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, Türk savunma sanayimizin temelini oluşturan, Mehmetçik'imizin yurt içi ve yurt dışında kullandığı mühimmatı üreten Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, geçtiğimiz günlerde kabul edilen bir kanunla anonim şirkete dönüştürüldü. Bu tarihten itibaren de yaklaşık 1.400 kurum çalışanı, kadro güvenceleri kalmadığından, kanunda belirtilen kapsamda dilekçe vererek kurumdan ayrıldı. Binlerce Kurum çalışanının aileleriyle birlikte Kırıkkale'den ayrılmasıyla en büyük zararı yine esnafıyla, çiftçisiyle, sanayicisiyle, kısacası yediden yetmişe Kırıkkale gördü.

Şehrimizin kurulmasından bugünlere gelmesinde en önemli faktör olan MKE fabrikalarında yapılan bu değişikliğin şehrimize verdiği zarar ve tahribat her geçen gün artarken iktidar partisi ve destekçilerinin, kanunun görüşüldüğü Komisyon toplantılarında ve Genel Kurul çalışmalarında verdiği sözler yine tutulmadı. İktidar partisi ve ortaklarının Kurumdan ayrılan personelin yerine işçi alımı yapılırken ikamet şartı aranacağı ve işe alımlarda Kırıkkale'de ikamet eden vatandaşlarımıza öncelik tanınacağına dair verdiği sözler maalesef yine tutulmadı.

Geçtiğimiz günlerde Kurum tarafından yayımlanan işe alım ilanında Kırıkkale'de ikamet etme koşulu aranmadığı için 70 binin üzerinde müracaat olmuş, işe alım ilanına Kırıkkale'den müracaat edebilenlerin sayısı birkaç bini geçmemiştir. Daha işe alım ilanının yayımlandığı gün AK PARTİ il binasına üye standı kurulmuş, işe alım ilanına müracaat edenlere “Önce bize üye ol, daha sonra başvuru yap.” dayatması yapılmıştır. İş bulma ümidiyle başvuru yapan ancak hayalleri suya düşen binlerce işsiz gencimiz, yapılan bu haksızlık ve saygısızlığın hesabını sormaya hazırlanıyor.

Sayın Bakanım, işe alımlarda MKE tarafından yaptırılan yazılı sınavın sonuçları neden hâlâ açıklanmamıştır? Yazılı sınav sonuçları bile açıklanmamışken mülakata kimler, hangi kriterlere göre çağırılmıştır? Mülakata çağrılan, hatta işbaşı yaptırılan işçilerimizden siyasi nüfuzu ve gücü olanlar kimlerdir? Yazılı sınava giren ancak hâlen mülakata çağrılmayan adaylar sınavdan kaç puan almıştır? Mülakata çağrılmayan aday işçilerimiz arasında mülakata çağrılan aday işçilerden daha yüksek puan alanlar var mıdır? Varsa hem kul hakkı yiyen hem de suç işleyenler vicdanen rahat mıdır?

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; bir başka konu: Kabul ettiğiniz kanun teklifinde âdetâ görmezden geldiğiniz, haklarında hiçbir yasal düzenleme yapmadığınız, yok saydığınız, Kurumda yıllardır çalışan ve sayıları 1.300'ü bulan taşeron işçiler var. Bu işçilerimizin iş sözleşmeleri 31/12/2021 tarihinden itibaren sona erecek. Bu tarihten sonra, MKE'de taşeron olarak çalışan işçilerimizin iş akitleri ne olacak? Yıl sonu itibarıyla, Kurum, taşeron işçilerimizle çalışmak istemezse, kış günü, her birisi anne baba olan bu işçi kardeşlerimizi, üstelik ekonomik krizin olduğu bugünlerde işsiz, açsız mı bırakacaksınız? Yüz yıla yakın bir süredir Kırıkkale'de faaliyet gösteren, önce dedelerin, sonra çocuklarının, şimdi de torunlarının çalıştığı bu fabrikaları bir siyasi partinin arka bahçesine çevirmeye çalışanlar, bu devranın böyle gitmeyeceğini, Kırıkkalelilerin sandığı beklediğini unutmasınlar.

Kırıkkale'de iş bulma ümidiyle bekleyen on binlerce gencimizin umutlarıyla oynayanlar sizlere sesleniyorum: Siz değil, Kırıkkale'nin çocukları kazanacak. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu yeniden kamuya ait olacak, tüm çalışanları istisnasız, ayrımsız kamu güvencesine kavuşacak, taşeron işçilere yıllardır bekledikleri kadroları verilecektir. İşe alımlarda amcası, dayısı, siyasi desteği olanlar değil, önceliği Kırıkkale'de ikamet edenler olmak üzere hak edenler alınacaktır. Bizim iktidarımızda, yerinden yurdundan edilen, doğup büyüdüğü topraklardan ayrılmak zorunda kalan Kurum çalışanları, istemeleri hâlinde tekrar Kırıkkale'ye dönebilecek, geri dönüş hakları yasalarla güvence altına alınacaktır. Yine bizim iktidarımızda, her biri birbirinden

kıymetli, çalışanlarıyla, fabrikalarıyla, entegre tesisleriyle, idari binalarıyla, arazileriyle, sosyal tesisleriyle Kurum yeniden milletimize ait olacaktır. Üstelik, tüm bunları çok değil, ilk seçimden hemen sonra yapmayı vadediyoruz.

Buradan Kırıkkale'mizin yiğit evlatlarına bir kez daha selam ve saygılarımı iletiyorum. Her şeye rağmen bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim Ahmet Bey.

Şimdi, HDP Grubundan Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve muhterem hazırım; hiç kuşkusuz, üzerinde fikir yürüttüğümüz eleştiri, öneri ve çeşitli yönleriyle değerlendirdiğimiz bütçe makro bir politikanın gereği olarak 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinde, Türkiye'nin bölgesel, yerel, askerî, siyasi ve ekonomik politikasını çok yakından ilgilendiren bir değerlendirme bütünüdür.

Bu anlamda, bir dönem Genelkurmay Başkanı, bir dönem siyasetçi olarak içinde bulunduğunuz Hükümetin eksiklikleri ve öngörülerindeki yetersizlik ve farklı uygulamaları konusunda kendinizi nerede görüyorsunuz? Bu yetersizliklerdeki payınız, sorumluluğunuz ve görevleriniz konusunda ne diyebilirsiniz?

Hiç kuşkusuz, 21'inci yüzyıl planlanırken bunun makro emperyal bir yönü, yerel bir yönü, bölgesel bir yönü var ve bu yerel ve bölgesel yönünde “yurtta sulh, cihanda sulh” politikası esas alınması gerekirken ve bunun aslında devletin temel paradigması olması gerekirken bu konuda bir eksiklik görüyor musunuz? “Yurtta sulh, cihanda sulh” politikasını özveriyle ve de söylendiği ve murat edildiği şekilde uyguladığınızı düşünüyor musunuz?

“Bedelli askerlik” diye bir kavram var. Devletin kurucu paradigmasının askerliğe bakışı söz konusu olduğunda bu kavramın sahiden askerliği ifade edebildiğini düşünüyor musunuz? Bu bir çelişki içermiyor mu? Ve bunu söylemişken neden askerlerin sendikası yoktur? Askerlere ait bir sendika olabilir mi? Ve bir gün askerlere ait sendika olur da askerler greve gider veya iş bırakırsa ne dersiniz Sayın Bakan? Bu çok önemli bir şey.

Yine bugün İran Cumhurbaşkanı “Bölgede, Türkiye'yle terör ve organize suçlara karşı mücadelede ortak bir tutum belirlemek için anlaşma yapacağız.” dedi. Şu ana kadar böyle bir anlaşma yok muydu? Bu yeni bir anlaşma mı? Bu yeni anlaşma ise bu anlaşmayla murat edilecek olan nedir?

Yine, aynı zamanda NATO Genel Sekreteri bir mülakatta “Türkiye hâlâ demokratik mi?” sorusuna şöyle bir cevap verdi: “Türkiye, NATO'nun en sorunlu çocuğu hâline geldi.” Bizatihi bireysel, kurumsal ve görevsel ilişkilerinizin olduğu, NATO Genel Sekreterinin bu söylemleri hakkında ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan?

Yine, tabii ki göçmenlerin, mültecilerin Bakanlığınızı direkt ilgilendiren, gerek göçmen güvenliği gerek göçmenlerin barınma, yaşama ve çeşitli insan hakları ve bunun içerisinde uğradıkları ihlaller konusunda Bakanlığınızı ilgilendiren bölümleri nedir? Bu konuyla ilgili olarak Bakanlığınızda hangi bilgiler söz konusudur Sayın Bakan?

Sınır ötesi operasyonlar... Yani sıkça sözü edilen, Genelkurmay Başkanlığınız ve Bakanlığınız döneminde Sayın Bakan, ne kadar sınır ötesi operasyon gerçekleşmiştir? Bu sınır ötesi operasyonların maliyeti ve can kaybı konusunda -hiçbir ayırım yapmaksızın asker canlar ve farklı canların tamamını söylüyorum- nasıl bir rakam söz konusudur?

Sıklıkla “Kürt-Türk kardeşdir.” diyorsunuz. Elbette, Kürt ve Türk kardeşdir. Ben bir Kürt Alevi olarak söylüyorum bunu Sayın Bakan. Hatta Meclis kürsüsünden şöyle dedim: Sayın Bakan da şu metaforu değiştirmeli: Kürtler ve Türkler et ve tırnak gibi değildir. Ne gibidir? Kan ve can gibidir. Biz Kürtler, Türklerle kan ve can gibiyiz. Kan giderse can da gider. Bu anlamda, yürütülen askerî, siyasi ve ekonomik politikalara bu hakikat dikkate alınarak bakılmalı ve bu ölçekte bir değerlendirme yapılmalıdır. Dolayısıyla evet, Kürt ile Türk kardeşdir, Kürt’ün Türk’le bir sorunu yoktur; Kürt’ün ret ve inkâr anlamında devlet politikasıyla bir sorunu, askerî politikalarla bir sorunu vardır. Bu konuda ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan?

Tabii, sorulacak birçok soru var. Mesela, FATF tarafından gri listeye alınan Türkiye’nin askerî politikaları ilgilendiren bölümü nedir, bu konuda ne söyleyebilirsiniz Sayın Bakan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Son cümlelerimi söylüyorum.

Şüpheli asker ölümleriyle ilgili Bakanlığınıza bir soru önergesi vermiştim. Antalya’da bu konuda çalışma yürüten bir dernek var ve bu dernek bir hayli çalışma yapıyor. Şüpheli asker ölümleri hakkında bir araştırma yapmış mıdır Bakanlığınız, bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum, kolay gelsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Bayram Yılmazkaya’ya söz veriyorum.

Size yedi dakika söz vereceğim çünkü Emine Hanım iki dakikasını size devretti.

Buyurun lütfen.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli komutanlarım, değerli Bakanlık bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Aslında söylemek istediğimiz çok söz var ancak zaman çok kısa ve manevi anlamı çok fazla olan bir Bakanlığın komisyonu olduğu için çok fazla bir eleştiride bulunmadan bazı noktaları belirtmek istiyorum.

Sayın Bakanım, dediğiniz gibi coğrafi konumumuz, sınırlarımızın hemen yanı başında yaşanan ve küresel güçlerin de dâhil olduğu karmaşık süreç, daha önemlisi, içinde olduğunuz fakat tamamına hâkim olmadığınızın inanmak istediğim, yanlış kararlar alan siyasi Hükümetten dolayı güzide ordumuzun faaliyetleri, bütçesindeki sıkıntılar, malzeme envanterindeki eksiklikler... S-400’leri aldık, kuralım mı kurmayalım mı, aktive edelim mi, nereye kuralım? F-35’ler ne oldu, ne olacak? Çalışma programından çıktık, verdiğimiz para nerede, alabilecek miyiz? Tank Palet Fabrikası satıldı, nasıl bir kararla satıldı? Üç yıl geçti, ALTAY tankı ne durumda, nerede? Ve daha cevabını bilmediğimiz birçok soru...

Sayın Bakanım, sözleşmeli erlerin durumu... Yedi yıllık hizmet süresini bitiren erlerden nitelik belgesi olumlu olanlar, kamu kurum ve kuruluşlarına memur kadrolarıyla atanabileceklerdi ancak kolay kolay hiçbir kurum bunları almıyor, alamıyor. Atanmak için bekliyorlar ama henüz resmî bir açıklama yapılmadı ve sözleşmeli erlerin bilgi dahi almakta güçlük çektiklerini buradan belirtmek istiyorum çünkü bizi defalarca arıyorlar. Lütfen bu mağduriyetin de çözümüyle ilgilenin ve insanlar çözüm bekliyor. Âdeta telefonlarda feryat ediyorlar “Çok kötü durumdayız.” diye.

Sayın Bakanım, değerli komutanlarımız; artık bu güzide ordumuzun üzerindeki cemaat ve tarikat yapılanmalarını ve söylentileri ne olur bitirin. Duyuyoruz ki başka tarikatların, başka cemaat ve yapılanmaların yavaş yavaş orduda kadrolaşmaya doğru gittiği söylentileri var. Bunun söylenti bazında bile konuşulmaması artık ordumuzun şaibe altında kalmamasını diliyoruz ve bu tarikatların ordumuz üzerindeki olası amaçlarını, hedeflerini ve ellerini kırın diyoruz. Bakın ASELSAN, TAİ, HAVELSAN gibi savunma sanayisi şirketlerimizin önemli projelerinde çalışan onlarca mühendis yurt dışına gidiyor ve büyük bir beyin göçü oluyor. Bu göçün arkasında yabancı istihbaratın parmağının yanı sıra bu kurumlardaki olası cemaat, tarikat yapılanmalarının mühendislerimizin üzerinde oluşturdukları baskılardan dolayı da kaçtıkları söyleniyor. Bunlar söylenti dahi olsa bu söylentilerin artık bu ordu üzerinde yapılmaması gerektiğini düşünüyorum.

Son olarak yine, bu SADAT'la ilgili az önce diğer vekil arkadaşımız bahsetti, size İstanbul Vekilimiz Gökân Zeybek Bey de bir soru önergesi şeklinde iletmış ve gördük ki cevap olarak da bu SADAT'la hiç ilginizin dahi olmadığı şeklinde bir cevap vermişsiniz 10 Kasım tarihinde. Yani bu SADAT'ın Türk Silahlı Kuvvetlerinden yavaş yavaş ayrı bir güç hâline geldiğini tek biz mi görüyoruz, başka bunu gören yok mu? Yarın -Allah göstermesin, kesinlikle istemeyiz de- ülkemizde ufak bir kargaşa anında bunlar memlekette sıkıntı yaratır mı yaratmaz mı? Yani bunu bizden çok Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ve istihbarat örgütlerimizin düşünmesi lazım. Sorduğumuz soruya "Hiç bilgimiz yok." denmesi cevap olarak biraz tuhaf geliyor, bunu da belirtmek istiyorum.

Yine, SİHA'lar ve İHA'ların yapımında Bayraktar grubu biliyorsunuz ön planda. Fakat, öyle bir hava yaratıyoruz ki Sayın Bakanım sanki bu Bayraktar grubu Türk Silahlı Kuvvetlerinden bağımsız, kendi havaalanları var, kendi envanterleri var; Türk Silahlı Kuvvetlerinin ASELSAN'ı, diğer başka kurumları bunlara hiç yardımcı olmamış, yarın bu iktidar da gittiğinde SİHA, İHA bitecek, onlarla birlikte ortadan kalkacak gibi bir hava yaratılmaya çalışılıyor gerek kamuoyunda gerek basında. Yani SİHA da İHA da bizimidir, kim gelirse gelsin yarın hep beraber kullanılacak ve ordumuzun envanteridir. Ama bu Türk Silahlı Kuvvetleri olarak da bu farklı görünümü de ortadan kaldırmamız gerekir. Ben biliyorum ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin desteğiyle olan bir yapılanmadır ama halka sanki böyle "Bu iktidardan sonra bunlar ortadan kalkar, bu kazanılanlar elimizden gider." gibi bir hava yaratılmaya çalışılıyor. Buna da bence bir açıklama yapmanız gerekir diye düşünüyorum.

Tabii, bir doktor olarak yine askerî hastanelere geleceğim. Efendim, bu savaş cerrahisi çok farklı bir olay Sayın Bakanım, siz de biliyorsunuz. Çatışma alanında veya askerî hastanede bulunan askerî doktorlar ve askerî personel, düşman unsurlarla çatışmakta olan askerler için en büyük psikolojik destekler. Çünkü çatışma alanında bulunan asker bilir ki şehit olmadığı takdirde hemen yanındaki askerî doktor kendisine müdahale edebilecek ve onu en kısa sürede bir askerî hastaneye götürerek askerî doktor olan bir harp cerrahi uzmanına teslim edecektir. Cephede ağır yaralı askerler için dakikaların bile önemli olduğu düşünülürken, yaralıya kimin, nasıl ve hangi koşullarda müdahale edileceğini, hasta naklinin nasıl yapılacağını, yolda olabilecek sıkıntılarda neler yapılabileceğini en iyi askerî doktor ve personel bilir. Sivil doktorları bugün askerlerimizin yaşamakta olduğu çatışma alanlarına gönderemeyeceğimiz gibi her an başımıza açılacak gerilim ortamlarında ve kaos ortamlarında bu sağlık çalışanlarını cepheye de gönderemezsiniz. Ben de bir sivil doktor olarak yaşadığım için söylüyorum. Hele hele savaş cerrahisi bambaşka bir konu Sayın Bakanım. Bu konuyu da üç yıldır söylüyoruz, tuhaf bir şekilde bir inat var yani elinizi tutan nedir bilmiyoruz. Bir Gülhane Askerî Hastanesi açılabilir. Tamam, belki üniversite olarak olmasın ama deneyimli cerrahları ve eski muvazzaf doktorları buraya alıp burada -asistan seviyesinde hiç olmazsa- uzmanlığını alana kadar bu insanlara, muvazzaf asker olana kadar bir eğitim verilebilir. Bakın, askerî cerrahisi olmayan ülke yok yani askerî hastanesi olmayan ülke yok. Allah göstermesin, görüyoruz, her an sıkıntı olabilecek, kaos yaşanacak bir ülkede yaşıyoruz. En son,

İdlib'teki 34 tane şehidimizin olduğu ortamda bile duyuyoruz ki... Müdahale biraz daha deneyimli, tecrübeli insanlar tarafından yapılırsa belli bir iki askerimizi dahi kurtarabilirdik. Bir doktor olarak bu konu çok önemli diye düşünüyorum. Sayın Bakanım, bunu defalarca söylüyoruz ama bir sonuç alamıyoruz. Yani bu konuya öncelikle sizin bir şekilde ağırlık koymanız gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakanım, bir konu da biliyorsunuz, kuvvet komutanlıklarını siz Millî Savunma Bakanlığına bağladınız. Sizin şu andaki mevcut yapınızda bu sorun değil fakat biz veya herhangi bir iktidar geldiğinde biz Savunma Bakanlığına ya sizin gibi eski bir asker ya emekli bir genelkurmay başkanı bulmak zorundayız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümleleri alalım.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Çünkü bir doktor, bir avukat veya bir mühendis arkadaş bütün bu kuvvet komutanlıklarının kendinden sorumlu olduğu bir yapıda bu işi yapamayacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, Süleyman Bey'in süresinden size bir dakika daha ilave edebiliriz .

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Bitiriyorum. Olur.

Biliyorsunuz, önceki Savunma Bakanlarımızdan, İsmet Bey olsun, diğer bakanlarımız olsun hepsi avukat, mühendis, eskiden valilik yapmış Vecdi Gönül Bakanımız vardı. Ama her gelen iktidar, bundan sonra bakacak ve bir savunma bakanının asker kökenli biri olması mecburiyetinde hissedecek kendisini. İktidar olarak diyorsunuz ki: "Askerî vesayet, askerî vesayet." Şimdi bu gidişat zaten askerî vesayete doğru bir yön değil mi? Yani, bunu da sormak istiyoruz. Bu konuda da gerekli düzenlemelerin yapılmasını bekliyoruz.

Yine, ben, her şeye rağmen Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum vatanımıza, sizlere, ordumuza.

Teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, üyelerimizden Sayın Süleyman Girgin'e söz vereceğim.

Süleyman Bey, üye olarak süreniz on dakikadır.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sekiz dakika...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sekiz dakika, devretmiştiniz bir iki dakikayı tamam.

Süreniz sekiz dakikadır.

Buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi üç yılda bütün köklü kurumlarda kurumsal yapıya zarar vermiştir. Ülkemiz, harp okulu mülakatlarının SADAT tarafından yapıp yapılmadığını, mülki idare amirinin, yargıcın, memurun TÜGVA referansıyla seçilip seçilmediğini, mülke çökme işlemlerinin devlet gücünü yasa dışı kullanan çetelerce gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini ve benzeri ciddi iddialarla tartışan bir noktaya sürüklenmiştir. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası Türk Silahlı Kuvvetlerinin de kurumsal yapısı ağır yara almıştır. Aradan geçen beş yılda bu yaraların üstesinden gelinmesi gerekirken toparlanmanın aksine kamuoyuna yansıyan SADAT iddiaları herkesi endişelendirmektedir.

2012 yılında kurulan Uluslararası Savunma Danışmanlık İnşaat Sanayi ve Ticaret AŞ olan SADAT hakkında kurulduğu günden bugüne kamuoyuna çeşitli iddialar yansımaktadır. Söz konusu kuruluş, uluslararası askeri faaliyetler yürüttüğünü kendisi belirtmektedir. SADAT AŞ'nin Suriye ve Libya başta olmak üzere, iç çatışma yaşanan ülkelerde çeşitli faaliyetler yürüterek Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına aykırı davranışlarda bulunduğu iddiaları mevcuttur. Ayrıca, sivillere yönelik askeri eğitim vererek alternatif ordu oluşturduğu, paralı asker sağladığı ve yasa dışı silah sevkiyatında bulunduğu şeklinde iddialarla kamuoyunda sıkça karşılaşmaktayız. SADAT'a ait iddiaların özellikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin görev yaptığı ülkelerde geçiyor olması Türk Silahlı Kuvvetleri ve ülkemizin itibarına hanel getirecek riskler barındırmaktadır. SADAT kurucusunun 2016-2018 yılları arasında Cumhurbaşkanı Başdanışmanı olması ve Afrin Harekâtı öncesinde yapılan Güvenlik Zirvesi gibi kritik zirvelere katılmış olması da bu iddiaların sorgulanmasını elzem kılmaktadır. Bu bağlamda, şunları sormak istiyorum: Türk Silahlı Kuvvetleri, SADAT'tan herhangi bir öneri ya da eğitim paketi almış mıdır? Partili Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eski başdanışmanı SADAT kurucusu ve başkanı hangi sıfatla Afrin Harekâtı öncesi gerçekleştirilen Güvenlik Zirvesi'ne katılmıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin dönüşümünde SADAT'ın rolü nedir? SADAT'ın yurt içi güvenlik teşkilatları için önerileri olmuş mudur? SADAT'ın Suriye'ye silah taşıdığı iddiaları araştırılmış mıdır?

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kurumsal yapısını yaralayan mevzuatlardan biri de Tank Paletin Katar ordusuna peşkeş çekilmesidir. Hatırlayalım: ALTAY tankı seri üretim ihalesi 9 Kasım 2018'de BMC'ye verildi, ilk tankın on sekiz ay sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilmesi gerekiyordu, tam otuz altı ay geçti, "Tank nerede?" diye sorduk. BMC ALTAY tankını üretebilsin diye Tank Palet Fabrikası beş kuruş bedelsiz Katar'ın büyük ortağı olduğu şirkete peşkeş çekildi, bununla da kalmadı BMC'ye Karasu'da 2 milyon metrekaare hazine arazisi, üstelik kamulaştırması da yapılarak tahsis edildi, bu da yetmedi, üzerine değeri 1,5 milyar lirayı bulan süper teşvik verildi. Aradan yıllar geçti, elimizde ne ALTAY tankı var ne de Tank Palet Fabrikası var. O zaman soruyoruz: Tedarikini sağlayamamış, ön anlaşmaları yapamamış deneyimsiz bir şirkete, üstelik Katar'ın büyük ortağı olduğu şirkete Tank Palet ihalesi neden verildi? Bu kadar açık ihlal varken ihaleyi neden iptal etmiyorsunuz?

Son olarak, 22 Ekim 2021'de Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, ALTAY tankının güç grubu motor ve transmisyonu için Güney Kore'yle niyet beyanının imzalandığını duyurdu. Güç grubu için başta ortak üretim konuşulurken Güney Kore'den hazır ürün tedarikine geçildiği basına yansıdı. Güney Kore'nin ortak üretim planından ABD'nin baskısıyla vazgeçtiği doğru mudur Sayın Bakan?

Değerli milletvekilleri, başka bir konu, yangınlarda askerlere duyulan ihtiyaç. Muğla günlerce cayır cayır yandı. Yangınların dördüncü günüydü, İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu Milas Ören'deki kriz merkezine geldi, yanında Sayın Muğla Valisi de vardı ve Sayın Soylu'ya "Azerbaycan'dan yangını söndürmek için askerler geliyor. Peki, niçin Türk Silahlı Kuvvetleri bu yangın söndürme ve soğutma çalışmalarına aktif olarak katılmıyor?" diye sormuştum. Bakan bana yangın söndürme işinin profesyonel bir iş olduğunu, bu işin artık eskide kaldığını ve askerden sadece araç ve gereç desteğiyle, güvenlik için bin kişilik bir komando desteği aldıklarını söylemişti. Hemen ardından, Sayın Bakan, sizinle hatırlarsınız bir telefon görüşmesi gerçekleştirmiştik çünkü insanlar 5 litrelik bidonlarla yangın soğutma çalışmalarına katılırken, elleriyle toprakla yangın soğutma çalışmalarına katılırken, askerlerin yani donanımlı askerlerin niçin bu soğutma çalışmalarında yer almadığını size sorduğumuzda gerek Tarım ve Orman Bakanıyla gerekse Sayın İçişleri Bakanıyla görüşeceğinizi söylemiştiniz, sonra da döndünüz ve bu konuyu değerlendireceğinizi ifade etmiştiniz. Daha sonra İzmir Buca'da bir yangın çıktı ve Valinin talebi üzerine Türk Silahlı Kuvvetlerinin orada yangın soğutma çalışmalarına katıldığı şeklinde bir duyum aldık. Vali tarafından ancak bu çağırının yapıldığı söylendi bize, Muğla Valisinin

niçin Türk Silahlı Kuvvetlerine böyle bir çağrı yapmadığını anlamış da değiliz ama bu konuyla ilgili mutlaka bir değerlendirme, önümüzdeki süreçle ilgili bir karar almak gerekiyor diye düşüncemi ifade etmek istiyorum..

Değerli milletvekilleri, bir diğer konu astsubaylarımızın özlük hakları. Türk Silahlı Kuvvetlerinde hâlen görev yapan ve emekli astsubayların, aynı eğitim seviyelerine sahip olmalarına rağmen diğer meslek gruplarına göre göreve başlangıç ve derece kademeleri daha alt seviyede. Görevdeki ve emekli astsubaylarımızın bu mağduriyetleri giderilmeli, bu konuda Emekli Astsubaylar Derneğinden çok şikâyet alıyoruz. Bu amaçla astsubayların emekliliklerine yansıtacak şekilde ek göstergenin verilmesi için bir çalışma var mıdır? Hâlen görevde olan ve emekli astsubaylarımızı da kapsayacak şekilde kıdemli astsubay tazminatı verilmesi yönünde bir talep var. Sınıf okullarında 18 yaş altında geçen sürelerin de fiili hizmetten sayılması gerektiği yönünde bir talep var. Adi malul ve vazife malulü emekli astsubayların maddi durumlarının iyileştirilmesi için çalışmalar var mıdır? “Sosyal tesislerin tamamının subay ve astsubaylarca müşterek kullanılması sağlanmalıdır.” şeklinde bir talep var. Bakanlığınız merkezî temin yöntemiyle atanan memur sayısının yeterli olmadığı şeklinde bir Sayıştay bulgusu var, bu konuda değerlendirmeniz nedir? Sayın Bakan, 2019 yılında 31 bin lira olan bedelli askerlik, şu anda 43 bin liranın üzerine çıktı ve 2022 yılında da 46 bin lirayı aşacak. Söz konusu tutar asgari ücretin 16 katına yakın. Ülkemiz şartları açısından bu meblağ yüksek değil midir? Pandemi süresinde yaşanan yüksek istihdam kaybı da düşünüldüğünde bu rakamın eşitsizlik kaynağı yaratacağını düşünüyor musunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bitiriyorum Başkanım.

Tecil yaşının 29’dan 22’ye düşürülmesiyle binlerce genç yoklama kaçağı ve bakaya durumuna düştü. Hâlihazırda yoklama kaçağı durumuna düşen kişi sayısı kaçtır? Askerlik tecil sürelerinin kademeli olarak ileri yaşlara çekilmesi için bir çalışma var mıdır? Son cümlem: 600 binden fazla askeri olup da askerî hastanesi olmayan başka bir ülke var mıdır? Askerî hastanelerin yeniden açılması için bir çalışma yapılacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Durmuş Bey, size söz vereyim.

İYİ Partiden Durmuş Yılmaz, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Bakanım, değerli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Asker besliyoruz, bunun tabii, önemli bir maliyeti var. Dolayısıyla şu soruyu sormakta herhâlde çok haklı değiliz: Niye asker besliyoruz? Şunun için asker besliyoruz: Barış esastır ancak ileride neyle karşılaşacağımızı bugünden kestirmek çok da mümkün değil. Dolayısıyla elli yıl askerimizi besleriz, silah üretiriz, kaynaklarımızı oraya tahsis ederiz ama elli yıl hiç kullanmadığımız ordumuz 51’inci yılda neyle karşılaşacağımızı bilmediğimiz için de bu maliyeti yükleniriz ve yüklenmek zorunluluğundayız. O nedenle yapılan harcamaları bence bu perspektiften değerlendirmek ve dolayısıyla sonuca bu açıdan bakmakta yarar var diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, şimdi, iş başa düştü, zaruret ortaya çıktı; işte, Fırat Kalkanı Operasyonu yaptık, Zeytin Dalı Operasyonu yaptık, Barış Pınarı’nı yaptık, Bahar Kalkanı’nı yaptık; bütün bunlar yapılması gereken elzem işlerdi. Bunun sonucunda şehit verilmesi gerekiyorsa da verdik, masraf

yapmak gerekiyorsa da masrafı da yaptık. Dolayısıyla bunun da hesabı kitabı yapılmaz; gerektiğinde şehit de düşeceğiz, gazi de olacağız. Bunda da bir sıkıntı yok fakat benim öğrenmek istediğim şey şu: Geçen seneki bütçe görüşmeleri sırasında da söyledim hem size hem de Dışişleri Bakanlığımızın bütçesi görüşülürken de söyledim, gerçekten bizi bu operasyonlara... Bunlar birer sonuç. 2010 yılında durum neydi de biz hangi akla hizmetle, hangi şartlar bizi zorladı da Suriye'deki bu soruna taraf olduk, ortaya çıkardık ve sonuçta da gelişmeler bizi bu tür operasyonları yapmaya mecbur kıldı ki biz de bunu destekliyoruz? Yani gerçekten bizim o günkü durumumuz neydi? Evet, Suriye'de bir Baas rejimi vardı, insanların özgürlükleri yoktu ama şunu da söyleyelim, soralım kendimize: Yani başındaki Ürdün, Suriye'den çok mu demokratikti? Suudi Arabistan bugün çok daha mı demokratik? Veyahut da bir ara ilişkimizin bozulduğu, bugün itibarıyla tekrar düzelmeye başladığı Birleşik Arap Emirlikleri'nde durum çok daha iyi miydi, çok mu demokratikti? İnsanlar bireysel haklarını çok daha kolay mı kullanabiliyorlardı? Böyle bir şey söz konusu değildi. Aslında Türkiye'nin dışında hangi İslam ülkesinde demokrasi geleneği vesaire var? Yani biz bunu kendimize niye iş edindik de Suriye'yi bu hâle getirdik ve bu kadar insanın göç etmesine sebep olduk?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Yılmaz...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yani siz yapmayın Sayın Yılmaz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – IŞİD'i biz mi yerleştirdik?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir dakika, bir dakika...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmalıyım, sırası geldiğinde fikirlerinizi söylersiniz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam. Neydi? Bakın, ben 2010 yılında 5 kere gittim Suriye'ye ve ilişkilerimiz o kadar güzel geliyordu ki...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Eğer biz bu ilişkiyi geliştireydik bugün çok daha doğru bir yerde olacaktık ama geldiğimiz noktada insanımızı yurdundan ettik. Karşımıza yeni bir devlet kuruluyor, onun sıkıntısını çekiyoruz.

Sayın Bakanım, benim size sorum şu: Gerçekten hangi saikler bizi bu işin içerisine girmeye itti de biz buraya taraf olduk? Benim öğrenmek istediğim husus bu. Dolayısıyla, bütün bunların sonucunda -biraz evvel başka gruptan arkadaşlarımız da söyledi- maalesef, biz, Rusya'nın iki yüz elli yıllık sıcak denizlere inme emelini kendi elimizle gerçekleştiriyoruz. Rusya'yı İskenderun'un güneyinden başlayıp, Lazkiye'den başlayıp Cibuti'ye kadar yerleştirdik. Bunun gerekçesi neydi? Bunu bize bir açıklayın.

Teşekkür ediyorum.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, şu anda sisteme giren, söz talebinde bulunan yoktur.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Valla size bravo!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu soruyu sormanız lazım: Neydi derdimiz bizim?

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, devam etmemiz gerekiyor, rica ediyorum. Söz talebinde bulunan yoktur. Eğer sisteme giren olmazsa soru-cevap bölümüne geçeceğim.

AK Parti grubundan Bekir Bey, söz talebinde bulundu...

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Bekir Bey’e söz verdim. Sırası geldiğinde herkes fikrini söylesin rica ediyorum.

Bekir Bey, vakti çok verimli kullanan arkadaşlarımızdandır.

Buyurun Bekir Bey.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, kıymetli Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım, kıymetli bürokratlar ve çok kıymetli basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Tarihi şanlı zaferlerle dolu olan kahraman Türk ordusu; birikimi, donanımı, disiplini, nitelikli personeli ve üstlendiği tüm görevlerinde elde ettiği başarılarla bizlerin her daim gurur kaynağı olmuştur. Tüm insanlığın huzuru, adaleti ve dünya barışı için çalışan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz son on dokuz yılda atılan büyük atılımlarla artık dünyada çok az sayıda ordunun elde edebileceği yüksek teknolojinin sağladığı avantajlara ve operasyonel üstünlüğe kavuşmuştur. Nitekim, kahraman Türk ordumuz yurt içinde, Suriye’nin ve Irak’ın kuzeyinde, Kıbrıs’ta, Azerbaycan’da, Libya’da, Doğu Akdeniz’de ve Ege’de daha birçok coğrafyada hem ülkemizin hem de dost ve kardeşlerimizin hakkını hukukunu korumak, bölgesel ve küresel barış ve istikrara katkı sağlamak için büyük bir fedakârlık ve kahramanlıkla hiç olmadığı kadar yoğun ve etkin bir şekilde başarılı mücadelesine devam etmektedir.

Millî Savunma Bakanlığı tarafından yürütülen faaliyetlerin yapısı ve fonksiyonel özelliklerine göre otomasyona bağlı birçok bilişim ve teknolojik sistemler kullanılmaktadır. Ayrıca, modernizasyon kapsamında bilişim ve teknolojik sistemler projelendirilerek geliştirilmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri Uydu Muharebe Sistemi Projesi (TUMSİS), Türk Silahlı Kuvvetleri Kumanda Uydu Haberleşme Sistemi, Evrak Yönetim Sistemi (EYS2), Türk Silahlı Kuvvetleri Bulut Bilişim Projesi, kullanılan ve geliştirilen sistemlere ilişkin örneklerden bazılarıdır.

Jeostratejik önemi son derece yüksek bu coğrafyada var olabilmek için etkin, caydırıcı ve saygın bir orduya sahip olmak zorunluluktur. Bu nedenle disiplinli, istekli ve yetenekli personelimizi yerli ve millî savunma sanayi ürünleriyle teçhiz ederek kahraman ordumuzun niteliklerini daha da artırmanın gayreti içindeyiz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği, teşviki ve desteğiyle savunma sanayisinde yerlilik ve millilik oranı yüzde 80’ler seviyesine ulaşmıştır. Bu kapsamda Millî İmkanlarla Modern Tank Üretimi Projesi, Uzun Menzilli Modern Tanksavar Füze Sistemi, Orta Menzilli Modern Tanksavar Silah Sistemi, Uzun Menzilli Bölge Hava ve Füze Savunma Sistemi, Tankların Tanksavar Savunma Yeteneğinin Geliştirilmesi Projesi, Kundağı Motorlu Namlulu Alçak İrtifa Hava Savunma Silah Sistemi, Millî Piyade Tüfegi, Nükleer Biyolojik Kimyasal Koruyucu Elbise Takımı (NBC-KET), Tedarikçi Projesi, Özgün Yerli Tabanca Geliştirme ve Türk Silahlı Kuvvetleri Tabanca Hazır Alım Projeleri, Modüler Üs Bölgesi Projesi, Millî Karakol Gemisi Tedariki Projesi, Yeni Tip Denizaltı, Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi, Satıhtan Satıh Güdümlü Mermi Tedariki, Taarruz ve Taktik Keşif Helikopteri Projesi, Taarruz ve Taktik Keşif Helikopteri ATAK-2, Millî Muharip Uçak Geliştirme, Hedefleme Podu, Özgün Geliştirme Projesi, Temel Eğitim Uçağı Geliştirme Projesi, İnsansız Hava Aracı Geliştirme Projesi, Silahsız İnsansız Hava Aracı, Taarruzi İnsansız Hava Aracı, Akıncı Projesi gibi millî projelerimiz, Millî Savunma Bakanlığımız tarafından takip ve koordine edilen bazı projeler arasında yerini almaktadır. Bu bağlamda, ordumuzu destekleyen, teknolojik açıdan dünya standartlarını sağlayan, dışa bağımlılığı

azaltan, millî ve yerli savunma sanayisinin oluşturulması artık kaçınılmaz olmuştur. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliği, teşviki ve desteği kapsamında savunma sanayisinde yerli ve millîliği yükseltecek projeye, her geçen yıldan daha fazla kaynak aktarılmasını kıymetlendirmekteyim.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; sonuç olarak, ülkemizin şu anda içinde bulunduğu zorlu şartlar altında Millî Savunma bütçesinin arz ettiği özellik göz önünde bulundurularak değerlendirme yapmamızın tüm ülkenin menfaatine olduğunu düşünüyorum.

Sözlerime son verirken, Millî Savunma Bakanlığımızın 2022 yılı bütçesinin, devletimize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda sistemde herhangi bir söz talebi yoktur. Söz talep edilmemesi hâlinde soru-cevap bölümüne geçeceğim.

Ekrem Bey siz mi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Kimse konuşmayacaksa konuşayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz isteyenler oldu, önce Milliyetçi Hareket Partisine söz vereyim, sonra size geleyim.

Sayın Mustafa Baki Ersoy, siz talepte bulundunuz değil mi?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ersoy, süreniz on dakikadır.

Buyurun.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, muhterem milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Metehan'dan Atilla'ya, Sultan Alparslan'dan Mustafa Kemal Atatürk'e kadar asırlardır Türk varlığını sürdürme pahasına kan dökmüş, can vermiş şehitlerimize; Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa ve sağlıklı bir ömür niyaz ediyorum.

Sayın Bakanım, şahsınızın önderliğinde sınırlarımız içinde ve gönül coğrafyamız sınırları dâhilinde Büyük Turan yolunda emin adımlarla yürümenin, Türk düşmanlarını bir bir etkisiz hâle getirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Bu vesileyle, hudutlarımızın güvenliği için, yedi gün yirmi dört saat esasına göre görev yapan, gecesini gündüzüne katan, ardında anasını, yarını, evlatlarını bırakıp, Peygamber ocağına İsmail olan evlatlarımıza selam ediyor, her birine hürmetlerimi sunuyorum.

Tarihimize ve bugünüme baktığımızda, Türk'ün bahtında ve namında savaşmak olduğunu görüyoruz. Türklük kimliğinin, bulunduğumuz coğrafyanın, Peygamber sancağının ne demek olduğunu maziden atıye yaşayarak ve yaşatarak öğrendik.

Sayın Bakanım, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin belki de en kapsamlı ve en yoğun mücadelesinin verildiği hassas dönemlerden geçiyoruz. Böylesi bir dönemde enkaza dönüşmemizi bekleyenleri, taarruz anlayışıyla aralıksız olarak, sadece son bir yıl içinde 52'si büyük, 182'si orta çaplı olmak üzere toplam 234 başarılı operasyonla enkaza gömdüğünüz için sizlere minnettarız. Yine, terörle mücadele kapsamında gönül coğrafyamızın ve halkımızın huzur ve güvenliğini sağlamak için Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı Harekâtlarıyla bir ucu hainlere, bir ucu cennet vatanımıza açılan terör koridorunu parçaladığınız için yine size minnettarız. Bunların yanı sıra, dün, 15

Kasım Pazartesi günü kurtuluşunun 38'inci yıl dönümünü kutladığımız yavru vatan Kıbrıs'ın menfaat ve güvenliğinin sağlanması noktasındaki duruşunuz, mavi vatan hususundaki azim ve kararlılığınız için sizlere minnettarız. İki devlet-tek millet anlayışıyla kenetlendiğimiz kardeş ülke Azerbaycanlı kardeşlerimizin Karabağ'ın Ermenistan'ın işgalinden kurtulmasına uzanan zafer yolundaki duruşunuz ve desteğinizden dolayı sizlere minnettarız.

Sayın Bakanım, şanlı ordumuzun ve dolayısıyla devletimizin bekası için, tüm bu yapılanlar damarlarımızdaki asil kandan sonra güçlü savunma sanayimiz sayesinde. Bu anlamda, ayrılan bütçe ve harcanan her bir kuruş feda olsun diyoruz. Son yıllarda, yerli üretim yaparak millî silahlar üreten Türkiye'nin bu konudaki başarılarını artırarak sürdürmesi için gereken her türlü desteği vereceğimize şüphe olmasın. Bize göre, Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin millî silahlar üretimi noktasındaki başarıyı kat kat yukarıya yükseltecek ölçüde belirlemek oldukça önemlidir. Millî savunma üretimi konusunda altyapısı, teknik imkânı olan bütün illerimize millî savunma teknolojilerimiz için bütçe ayrılması gerekmektedir. Türk devletinin terörle mücadelesini millî savunma sanayisi güçlendirecektir. Bu noktada, seçim bölgem olan sanayisiyle kendini dünya çapında kanıtlamış Kayseri ilimiz, millî savunmayı güçlendirecek üretim imkânlarına sahiptir ve daha güçlü hâle getirilmesi en büyük temennimizdir. Bu sebeplerle her türlü savunma sanayisi yatırımlarına talip olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Sayın Bakanım, emeklerinizden ve şanlı ordumuza katkılarınızdan dolayı bir kez daha teşekkür ediyor, Kayserili hemşehrileriniz olarak sizinle gurur duyuyor, Allah yolunuzu, bahtınızı açık etsin diyorum.

Bütçemizin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Ersoy.

Sayın Çelebi, söz talebiniz devam ediyor mu, daha sonra mı?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Süre var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Var, var.

CHP Grubuna geçebilirim.

Sayın Polat Şaroğlu, buyurun.

Süreniz beş dakikadır ama gerekirse iki dakika Emine Hanım'dan ilave edebilirim.

POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve kıymetli konuklar; öncelikle, astsubayların özlük haklarının iyileştirilmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesine dönük taleplerini dile getirmek istiyorum. Astsubaylar, göreve başlama derecesiyle ilgili düzenleme yapılarak hak kayıplarının giderilmesini talep ediyorlar. Aynı şekilde, tazminatlarıyla ilgili yaşadıkları sorunun giderilerek hem çalışırken hem de emeklilik döneminde makam, görev ve temsil tazminatı hakkının da sağlanmasını istiyorlar. Aynı zamanda ön lisans düzeyinde eğitim veren astsubay meslek yüksekokullarının da lisans düzeyine çıkarılması yönünde talepler var. Söz konusu temel sorunların giderilmesine dönük düzenleme yapılmakta mıdır?

Millî Savunma Komisyonumuzda kabul edilen ve yeni askerlik sistemini düzenleyen Askerlik Kanunu kapsamında bedelli askerlik uygulaması kalıcı hâle gelerek lise ve dengi okullardaki öğrenciler için 29 olan tecil yaş sınırı 22'ye düşmüştür. Ancak bu durumdan ötürü, yasa değişikliğinden haberi

olmayan binlerce genç ise yoklama kaçağı ve bakaya durumuna düşmüştür. Binlerce gencimiz eğitim, iş ve sosyal hayatından kaynaklı büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Bu konuda bir çalışmamız olacak mıdır?

Bilindiği üzere, AK PARTİ hükümetleri döneminde ülkemizin en önemli savunma üretim tesisleri verimsiz olduğu gerekçesiyle “özeleştirme” adı altında yabancılara peşkeş çekildi. Millîlik ve yerlilik söylemlerinin dillerden düşmediği bu süreçte stratejik öneme sahip birçok kurumun nasıl iç edildiğine üzüntüyle tanıklık ettik. ALTAY tankının üretiminin yapılabileceği tek adres olan Tank Palet Fabrikası da bunlardan biri. ALTAY tankı seri üretim ihalesi, 9 Kasım 2018’de BMC’ye verildi. Sözleşmeye göre, ilk tankın on sekiz ay sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilmesi gerekiyordu, tam otuz altı ay geçti, tank nerede? BMC, ALTAY tankı üretebilsin diye Tank Palet Fabrikası beş kuruş bedelsiz Katar’ın büyük ortağı olduğu şirkete peşkeş çekildi. Üç yıl geçti, elimizde ne ALTAY tankı var ne de Tank Palet Fabrikası? Yetmedi, BMC’ye Karasu’da 2 milyon metrekaare hazine arazisi, üstelik kamulaştırması da yapılarak tahsis edildi. Bu da yetmedi, üzerine, değeri 1,5 milyar lirayı bulan süper teşvik verildi; ortada hâlâ fabrika yok.

Cumhurbaşkanı, Ocak 2019’da fabrikanın temelini atarken “Tesisin ilk bölümü 2020 başında devreye girecek, istihdam olacak, ihracat olacak.” dedi. 2020 geçti, 2021 geçti, fabrika yok. Halkın malı, hazinemizin değeri nerede, fabrika neden yapılmadı? Ülkemizin kaybettiği zamanın, paranın hesabını kim verecek?

Ayrıca, sivil terör mağduru ailelerin de taleplerini iletmek istiyorum: Malumunuz, 15 Temmuz şehit yakınlarına, kamuda, 2 kişilik istihdam hakkı tanınmaktadır. Terör eylemleri nedeniyle hayatını kaybetmiş diğer sivil terör mağduru ailelerin de, 1 kişilik olan kamuda istihdam hakkının 2 olması yönünde talepleri var. Aynı acıyı yaşayan, aynı mağduriyet sahibi insanlar bu eşitsizliğin giderilmesini talep ediyor. Benim de bu konuyla ilgili değişiklik öngören kanun teklifim komisyonda beklemekte ve bu aileler tarafından şahsımıza yoğun bir talep başvurusu yapılmaktadır. Bakanlığınızın gündeminde bu konuda bir çalışma bulunmakta mıdır? Aynı şekilde, Kore ve Kıbrıs gazilerine de aynı hakların tanınması, kamuda istihdam ve maaşlarında iyileştirme yapılarak gaziler arasındaki ayrımcılığın son bulması gerekmektedir.

Son olarak, Sayın Bakanım, seçim bölgem olan Tunceli’nin Mazgirt ilçesine bağlı Bulgurcular köyünde 1990’lı yıllardan kalma mayınlı arazi bölge insanı açısından büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Yerleşim yerine ve köyde bulunan okula yakın mesafede bulunan bu alanın etrafında herhangi bir tel örgü, bariyer ve beton duvar gibi koruyucu ve uyarıcı tedbirler bulunmamaktadır.

Birkaç sene önce güvenlik görevlileri tarafından yapılan arama neticesinde bölgede yaşanan toprak kayması ve erozyondan dolayı mayınların yer değiştirmiş olabileceğinden bölge temizlenmemiştir. Bölge halkının canlarının yaşam tehlikesi altında bulunması nedeniyle bu alanla ilgili gerekli tedbirlerin alınmasını talep ediyoruz.

2021 yılı bütçesinin Bakanlığımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sisteme giren yoktur, herhangi bir söz talebi yoktur. Dolayısıyla müzakerelerimiz tamamlanmıştır.

Şimdi, soru bölümüne geçiyorum.

Soru sormak isteyen arkadaşlarımız sisteme giriş yapsınlar lütfen. Öncelikle üyelerimizden başlayacağız. Üyelerimiz için on dakika, diğer milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika soru taleplerini karşılayacağım. Sonra da Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar’a cevap vermesi için söz vereceğim.

Şimdi, soru bölümünü başlatıyorum.

Sayın Salih Cora, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, kapsamlı sunumunuz için çok teşekkür ediyoruz.

Özellikle ifade etmek isterim ki Trabzon’da deniz üssüyle alakalı ortaya koymuş olduğunuz iradeden dolayı tüm hemşehrilerimiz adına teşekkür ediyoruz. Trabzon’da 9’uncu deniz üssü kurulma kararı şehrimizde çok olumlu bir hava yaratmıştır; buna ilişkin olarak alınan kararlardan dolayı teşekkürlerimizi arz ediyoruz, saygılarımızı sunuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekir Kuvvet Erim.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Bakanım, bu tabii afetler için -başta yangın, sel, heyelan, toprak kayması- böyle, bir ekip, bir filo oluşturulabilir mi, bu işle ilgili ihtisaslaşmış bir ekibimiz olabilir mi? Gerçekten bu yaz yangınlar bayağı bizi üzdü; aynı zamanda seller, deprem de olsun... Bu olaylarda profesyonel bir ekibimiz olabilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın İbrahim Aydemir...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, şahsınızda bütün heyete saygı sunuyorum.

Önceki bütçelerinizden birinde zannediyorum kayda geçmiştim ben, Osman Turhan’ın çok esaslı bir kaydı var, bir hadisekutsiden bahsediyor ve Cenab-ı Hakk’ın “Benim kuzeyde iskân ettiğim bir ordum var, adı Türk’tür.” diye kayıt geçiyor. Hakikaten öyledir ve siz Türk ordusunun şerefli, bir numaralığını yapmış yüksek bir isimsiniz. Şimdi, Bakanlıkta da hakkını vererek vazifenizi yapıyorsunuz; milletçe minnettarız.

Az önce, Erzurum’un Karaçoban ilçesinden bir hemşehrim beni aradı. Bütçe görüşmelerinden bahsedince bana özellikle “Sayın Bakanımıza saygımızı ifade edin ama bir şeyin de lütfen altını çizin; Suriye’de, Irak’ta ordumuzun bu bölücülere karşı, bu vicdansızlara karşı, bu insanlık düşmanlarına karşı vermiş olduğu mücadeleden aman geri durmasınlar, bizim istihdamımızdır.” dedi. Bu çok çok önemli, özellikle bu bölücü hareketin “Kürt düşmanı” olduğunu ifade etti bu kardeşimiz, Kürt menşeli bir kardeşimiz; size de saygıları var.

Değerli Bakanım size sualim şudur: Bu mücadeleyi verirken özellikle, ben biliyorum ki, bütün Türk dünyasında yüreklerdesiniz ama hususen bir mesaj alıyor musunuz bu mücadelelerde? Türk Devletleri Teşkilatı kuruldu, malumunuz, büyük bir yürek birlikteliği var, o frekanstan size yansıyan bir güç mutlaka vardır; bununla ilgili düşüncelerinizi almak istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başarılarınız daim olsun, ekibinize de çok saygı duyuyorum, saygı sunuyorum efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun Sayın Aydemir.

Şimdi İYİ Parti Grubundan Dursun Ataş, buyurun.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Bakanım, öncelikle Kayseri adına bir şey söylemek istiyorum: Savunma sanayisini geliştiriyoruz -daha önceki yıllarda da birkaç talebimiz oldu- biliyorsunuz ki Kayseri hem coğrafi olarak hem de -Türkiye’nin tam ortasında olması, her yere ulaşılır olması- güvenlik

bakımından çok önemli bir noktada. Ayrıca, 1926'da uçak üreten bir şehirden bahsediyoruz. Bugün Hava İkmaliyle, Anamiriyle, ASPİLSAN'ıyla ordumuza da önemli görevlerde bulunuyor. Madem savunma sanayisini geliştiriyoruz Türkiye'de, bir ayağını da Kayseri'de yapma şansımız var mı? Kayseri bu manada altyapısıyla, her donanımıyla uygundur; sizden bunu Kayserili olarak ve Türkiye adına da güzel bir şey olacak diye tekrar talep ediyoruz.

İkinci bir sorum: Bu, biraz dedikodu durumunda bir şey. Kuleli Askeri Lisesi'nin Fransızlara veya yabancı birilerine otel yapılmak üzere kiralanacağı konusunda dedikodular çok ayyuka çıkmış durumda; lütfen, buna müsaade etmeyelim, tüm Türkiye olarak buna karşı çıkarız. Bu gündem, varsa böyle bir şey, olmadığına inanmak istiyorum ben...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, ben epey bir soru sordum konuşmam sırasında ama sunumunuzu da sonradan okudum, sunumunuzda tabii kısaca geçtiniz; Sakarya'daki Tank Palet Fabrikasıyla ilgili olarak açıklamalar da var. Bununla ilgili olarak sonuçta ne kadar bedel ödendi ya da alınabildi, Silahlı Kuvvetleri bu konuyla ilgili olarak... BMC ne kadar para ödedi? Bununla ilgili bir de bir açıklama yaparsanız bu tartışmalara da son veririz.

Çok teşekkür ederim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Uğur Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, bütçemiz hayırlı olsun inşallah.

Sayın Bakanım, biz millet olarak ordumuzu Peygamber ocağı olarak görüyoruz. Bizler öteden beri "Yurtta sulh, cihanda sulh." cümlesini kendimize şiar edinmişiz. Biz her zaman öncelikle vatanımızın bölünmez bütünlüğünü korumak... Hiçbir vatandaşımızın burnu kanamasın diye mücadele eden ve bu mücadeleyi artık kendi sınırları içerisinde değil sınırlarımız dışında da mücadele etmeye başlayan bir ordumuz var. Biz ordumuzla sınırlarımız dışında mücadele ederken -acaba, gittiğimiz yerlere-bazı kesimler, hatta ve hatta Meclis çatısı altında dahi birileri bizi "İşgalci" olarak tanımlıyorlar; bu tanımlamaya karşı cevabınız nedir, bunu merak ediyorum.

İkincisi, bizim bu almış olduğumuz tavır ve sınırlarımız dışındaki hareketimiz Birleşmiş Milletler kararlarına aykırı mıdır, bu yöndeki düşüncenizi merak ediyorum Sayın Bakanım.

Tekrar bereketli olsun bütçemiz. Sizinle gurur duyuyoruz Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu kabul edilebilir bir şey değil, bu komplo.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır ama arkadaşlara soruldu, söz alabilirlerdi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Olmaz böyle bir şey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır Erol Bey...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdiye kadar böyle bir bakanlık görüşmesi oldu mu bütçe döneminde?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Oldu, oldu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Defalarca sordum. Hocam, defalarca sordum, defalarca.

Süleyman Bey, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Böyle bir işleyiş olamaz.

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erol Bey, sisteme girin. Soru-cevap bölümünde birkaç cümle söyleyin, buyurun.

Süleyman Bey, devam edelim lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – İstedığınızı yapın, böyle işlemeye devam edin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kusura bakmayın ama siz yoktunuz burada. Bakın, Plan ve Bütçe Komisyonu varken diğer toplantıları iptal edeceksiniz. Üç dört defa ben ilan ettim, arkadaşlarınız buradaydı; üç, dört defa... Yarım saat geçti aradan. Kusura bakmayın.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben yanlış bir şey söylemiyorum, içinize siniyorsa devam edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erol Bey, hem suçlu hem de güçlü oldunuz; kusura bakmayın. Üç dört defa anons ettim, arkadaşlarınız buradaydı, sizi çağırabilirlerdi; burada olmanız gerekirdi. Lütfen... Benim bir kabahatim yok, defalarca ısrarla sordum, arkadaşlarınız da buradaydı. Soru-cevapta söz isteyin, biraz müsamaha edelim, söyleyin fikrinizi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben bir şey demiyorum, siz böyle yapmaya devam edin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama siz yoktunuz burada Değerli Hocam, kusura bakmayın ya. Siz yoktunuz burada.

Süleyman Bey, devam edin lütfen.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkanım...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Erol Bey, HDP’li arkadaşlarınız buradaydı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Aradılar, geldik işte.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey var mı? Sayın Başkan defalarca sordu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yarım saat kadar konuşmalar oldu, yarım saat.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kayıtlarda geçiyor, kayıtlarda var hepsi, defaultle söylendi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gelmedi kimse, akşama kadar bekleyemeyiz ki.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ara verin, gelsin arkadaşlarımız. Sayın Başkan, beş dakika ara verebilirsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlarınız telefon açsaydı, telefon açsın arkadaşlarınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, arkadaşlarınız sisteme girseler onlara söz vereceğim, sisteme de girmediler, konuşmak istemediler; ne yapabilirim ben? 3 arkadaşınız buradaydı, kimse sisteme girmedi defalarca hatırlattığım hâlde.

Buyurun Süleyman Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Herkes planını bütçeye göre yapacak Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, grup toplantılarına bile gitmiyoruz biz, buradayız, hepimiz buradayız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, her zaman yaşanan bir durum değildir bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süleyman Bey, devam eder misiniz lütfen.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Biz Komisyonunda varız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin görev yeri burası, her şeyi ona göre ayarlamamız lazım. Bizi mi bekleyecek bu kadar insan?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, devam edin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süleyman Bey, devam edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Basın sisteme, girin. Size de söz vereceğim, buyurun.

Biraz uzatacağım soru-cevap kısmını.

Buyurun Süleyman Bey.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayın Bakan, ASELSAN, TAI, HAVELSAN ve ROKETSAN gibi savunma sanayisindeki şirketlerimizin projelerinde çalışan mühendisler yurt dışına göç etmektedir. Bunun sebebi nedir? Ekonomik sorunların yanı sıra torpil ve haksızlıklar gibi durumlar söz konusu mudur? Bu konuda bir araştırma yapılmış mıdır? Bu kurumlarda bazı cemaat yapılanmalarının mühendislerimiz üzerinde bir baskısı var mıdır? Bu konuda bir araştırma yapılmış mıdır? Tecrübeli elaman kaybı şirketlerin bilgi hafızasını yok ediyor, savunma sanayisi şirketlerinin kritik elamanları tutmak için politikaları var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Behiç Bey, buyurun lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Teşekkür ederim.

Öncelikle Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Partizanlıktan uzak, adil, dürüst, jeopolitik gerçeklere dayalı bir yönetim sergilemek, tahribata uğrayan düzeni yeniden kurmak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sisteme girerseniz soru-cevabı biraz uzatacağım.

Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – ...işlevsizliği kanıtlanmış olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine son vermek millî güvenliğimizin gereğidir. Bu duygularla, İYİ Parti olarak kahraman ordumuzun her zaman yanında olduğumuzu bildiriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Ali Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Bakan, askerî hastaneler savaş cerrahisinde ciddi önem arz eden hastanelerdir ve ayrı bir disiplindir, travma cerrahisi bilgisine sahip cerrahların yetiştiği hastanelerdir. Askerî hastanelerin kapatılması çok ciddi sıkıntılara yol açıyor, ileride de yol açacaktır. Tekrardan açılması konusunda düşünceniz nedir? Kaç tane askerî hastanenin tekrar açılmasını düşünüyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir başka sorum da: “Tank Palet Fabrikası motorsuz kaldı.” deniliyor. Motorsuz bir tank, tank maket fabrikasına döndü demektir. Bu fabrikayı tekrardan motoruyla birlikte tank üretir hâle ne zaman getireceksiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Dilşat Canbaz, buyurun lütfen.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Sanırım konuşmamı yapabileceğim, değil mi Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kısaca sorunuzu sorun.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, söz hakkı var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sordum, istemedi “Hazır değilim.” dedi. Defalarca sordum, burada değildiniz, defalarca sordum.

Buyurun lütfen.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Tamam, ben sorumu sorayım.

Sayın Bakan...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, zorla mı konuşturacağız sizi?

DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Arkadaşlar, sorumu sorayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, lütfen sorunuzu sorun.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Tamam.

SADAT isimli örgütün TSK içindeki misyonu nedir? SADAT üyelerinin Türk Silahlı Kuvvetleri personel seçmelerinde bulunduğu iddiaları doğru mudur? SADAT hangi dayanakla TSK personel seçmelerine katılmaktadır? SADAT üyelerinin TSK içindeki örgütlenmesi Bakanlığınız talimatıyla mı sağlanmaktadır? Bunu, aynı zamanda, Sayın Bakan, soru önergesi olarak sormuştum, tekrar cevap verirsiniz sevindirir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Garo Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben usul üzerine bir söz rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usulü sonra, şu anda soru-cevap kısmındayız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, daha sonra...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha sonra konuşursunuz.

Sayın Özgür Ceylan, buyurun.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Bakan, FIRTINA obüsleri nokta atışında dünyanın en ileri, en iyi obüslerinden bir tanesi, bütünüyle bizim ordumuzun tasarımı bir üretim. Tank Palet Fabrikasında üretilen FIRTINA obüsleri fabrikayla birlikte devredildi mi? Ethem Sancak bile Habertürk'teki canlı yayında “O başka bir alan, FIRTINA obüsleri için ihale yapılacak.” demişti. FIRTINA obüsleri için ihale yapıldı mı? Yoksa FIRTINA obüsleri de ihalesiz, beş kuruş bedelsiz BMC'ye peşkeş mi çekildi? Şimdi, obüsleri kim, nasıl üretiyor? Bizim ordumuzun fabrikasında askerimizin tasarladığı, işçilerimizin ürettiği FIRTINA obüsleri, şimdi BMC etiketiyle ordumuza mı satılacak? Bu işin mantığı nedir? Kim ne kazanıyor? Türk ordusu ne kaybediyor? Cevap istiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Devam etmek istiyorum müsaadenizle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kısa sorarsak, daha söz talepleri var.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Bir başka konu, konuşmanızda bahsettiğiniz gibi Tank Palet Fabrikasında zaten devam eden faaliyetler için anladığım kadarıyla, BMC'nin bize bir fatura bedeli kesmesi söz konusu. Bizim oralarda buna “Çayın taşıyla çayın kuşunu vurmak.” deniyor Sayın Bakan. Zaten devam eden bir hizmet için biz, el değiştirdiğinden dolayı ona para ödüyoruz. Bu devir işleminden sonra BMC acaba Türk ordusuna ne kadar fatura kesmiştir? Ne kadar para ödedik bu devam eden işlemler için?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurun.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, ordumuzun şerefli mensupları; sözlerimin başında doğudan batıya, kuzeyden güneye, dünyanın dört bir yanında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamer Bey, soru-cevap kısmına geçtik sadece sorumuzu sorabilirsek...

Buyurun lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Evet, efendim.

...şanlı Türk Bayrağı'nı hakkıyla dalgalandıran, Türk'ün dostluğunun ne kadar kıymetli, düşmanlığının ise ne kadar korkunç olduğunu cihana gösteren; karada, havada ve denizde sürüngenleri bir bir ait oldukları yere gömen; Müslüman'a ve Türklere taarruzda bulunan, zulmeden, şeytanın verdiği gururla insanlık vasfını kaybedenlere insanlığı öğreten, kahramanlıklarıyla destan yazan, fedakârlıklarıyla gönülleri fetheden büyük Türk milletinin büyük ordusunun her bir ferdiyi saygılarımla selamlıyorum.

Bütçenin Türkiye Cumhuriyeti devletine hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Orhan Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Bakanım, “Yirmi yıldır Afganistan işgalinin parçası oldunuz.” diyenlerin, “Sert güç yarışına girebilirsiniz, abat olacağınızı sanırsınız ama -Saddam'ı, Kaddafi'yi örnek verip- bak sonları ne oldu?” diyenlerin, “Türkiye bütün bu bölgesel oluşan meselelerde sadece İHA satarım, SİHA satarım sevdasında.” diyenlerin, “Agresif politikalarımızla yani Türkçü ve Müslümancı politikalarla cihatçı güçlerle birlikte hareket ettiniz, cihatçı güçlerde bir tane başı açık kadın yoktur.” diyerek başörtüyü de terör simgesi hâline getirmeye çalışanların, daha neler neler diyenlerin olduğu bir ortamda, biz acaba hangi parlamentodayız, bunları konuşanlar nereden gelmişler, kimdir bunlar, kim için konuşuyorlar diye siz ve ekibiniz hayrete düştü mü? Birinci sorum budur. İkinci sorum, “Dört yıldır buraya gelip gidiyorsunuz Sayın Bakan. Sizden farklı bir şey duymak istiyoruz.” diyenlerin dört yıldır söylemlerinde, söylemlerinin içeriğinde, ayrıştırıcı vurgularında en ufak bir değişiklik, gerçekten, dikkate alınıp değer verilip kıymette bulunacak en ufak bir ize rastladınız mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Böylece soru işlemi bitmiştir.

Gar0 Bey'in ve Cavit Bey'in usulle ilgili söz talepleri vardır.

Gar0 Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Gar0 Paylan 'ın, parti grup toplantıları nedeniyle ayrılmak durumunda olduklarından, Başkanlık Divanından konuşmalara devam etme yönünde bir irade ortaya koyması talebine ilişkin açıklaması

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, bu, benim 7'nci bütçem ve yedi yıldır Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe çıkarıyoruz. Bugüne kadar, hiçbir bütçemiz saat altıdan önce bitmedi Sayın Başkan ve eğer ki bizim bir eksikliğimiz varsa... Şu anlamda söyleyeyim: Bugün grup toplantıları var, biliyorsunuz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sadece siz değil, diğer partilerin de, İYİ Parti, hepsi öyle...

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, müsaade edin, meramımı söyleyeyim lütfen.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Bugün, biliyorsunuz, salı günü ve Mecliste grup toplantılarımız var. Grup toplantılarımızdan dolayı bir ayrılmak zorunda kaldık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütçede çalışanlar gitmiyor biliyorsunuz, kuralımız o, biz de gitmiyoruz.

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, benim sözümü kesecekseniz ben konuşmayayım isterseniz? Meramımı söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun konuşun, devam edin.

SALİH CORA (Trabzon) – Bütçe üyeleri toplantılardan muaftır.

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, Mecliste sonuç olarak kurallar kadar teamüller de vardır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam.

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle değil mi? Sonuç olarak hiçbir bütçemiz bugüne kadar saat altıdan önce bitmemişse bugünkü bütçenin de saat ikide, üçte bitme olasılığında bahsedemezsiniz. Eğer ki bizim bir eksikliğimiz varsa, o anda burada olamamışız, Grup Başkan Vekilimiz bir şey arz etmek, söylemek için bizi çağırmış, bir yirmi dakika gitmişiz yukarıya, söylemişiz...

SALİH CORA (Trabzon) – Başkandan izin aldınız mı?

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Her zaman alırım, bu sefer ihmal ettim, onu da söyleyeyim. Sayın Başkan bilir, buradan her ayrıldığımda ben Sayın Başkana mazeretimi söylerim ama o anda aklıma gelmedi yani yirmi dakika gidersek bir anda oturumun bitebileceği aklıma gelmedi. Her seferinde kendisinden müsaade alıp buradan çıkarım ve her zaman, burada, on iki saat mesaiyi birlikte yapıyoruz.

Şimdi, böyle bir eksikliğimiz de varsa Sayın Başkan, o anda bizi göremediniz, yapılması gereken şu olabilirdi: Beş dakika bir ara verirdiniz. Bütçe Başkanımız bize bir telefon açardı. "Sayın Vekilim, böyle bir durum var. Durum nedir?" diyebilirdi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kaç beş dakika ya.

GAR0 PAYLAN (Diyarbakır) – Bizde gelip, konuşma haklarımızı kullanıp kullanmayacağımıza dair bir beyanda bulunurduk.

SALİH CORA (Trabzon) – Zaten konuşma yaptınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, böyle bir yöntem varken bir anda “Kimse yok, ben soru-cevaba geçiyorum, bu işi kapatıyorum.” demek Sayın Başkan, doğru olmamıştır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kimse yok değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru olmamıştır, bir uyarı... Hepimizin bir eksikliği olabilir, sizin de bir eksikliğinizi olabilir, bizlerin de bir eksikliği olabilir, yarın AK PARTİ’li arkadaşlarımızın da olabilir. Bu anlamda, bir ara verip bir telefon açmaya bakarken mesele, “Ben bitiriyorum, soru-cevaba geçiyorum.” demek doğru olmamıştır Sayın Başkan. Bakın, biz birbirimizin rakibiyiz yalnızca yani uyarılmak Başkanın da görevi olabilir, bir uyarıdır. Bir eksikliğimiz varsa da “Neredesiniz? Bakın, soru-cevaba geçiyorum.” diye bir uyarıda bulunmak, “Gelmiyorsanız geçiyorum.” demek bence nezaket ve siyaset anlamında yapılması gereken bir konuydu Başkanlık Divanı anlamında. Bunu eksiklik olarak görürüm Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Talebim şudur, talebimi söyleyeyim: Bu konuda konuşmalara devam etme yönünde bir iradeyi ortaya koymanız gerekir. Burada konuşmak isteyen milletvekilleri var; Bütçe Komisyonu üyeleri var, Bütçe Komisyonu üyesi olmayan, söz talebi olan milletvekili arkadaşlar var. Bu açıdan konuşmalarımız devam etsin, varsın bir saat daha sürsün; Sayın Bakan da herhâlde randevularını şimdiye göre ayarlamıştır, bugün akşam yediye kadar burada kalacağına göre planlamıştır. Bu açıdan bu eksikliği de bu şekilde giderelim diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cavit Arı...

2.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, ilk defa Komisyon sürecinin erken tamamlandığına şahit olduklarına ve zaman olsaydı sormak istedikleri konular olduğuna ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, ben de benzer şeyler söylemek isterim çünkü zaman zaman oylama nedeniyle AK PARTİ’ye mensup arkadaşlarımızın buradan ayrılma durumu olduğunda sizin ara verdiğinizi biliyoruz. Biz, burada daha erken saatlerde ilk defa böyle bir Komisyon sürecinin tamamlanacağına şahidiz.

Zaman olsaydı bizim soracak olduğumuz konular vardı ve onları sormak istiyorduk. Örneğin, geçen yılki bütçe görüşmelerinde de ben Sayın Bakana özellikle Sayıştay raporlarıyla bağlantılı olarak askeriye kantinlerindeki kâr düşüklüğünün nedenlerini sormuştum. Örneğin, 2020 yılı hesaplarında -bakın- 2 milyar 249 milyon 868 bin TL’lik bir ciroda çok düşük bir kârın olduğunu görüyoruz kantinde; geçen yıl da aynı şey vardı. Bunu merak ediyoruz yani bu kadar yüksek bir ciroda, milyarları bulan bir ciroda bu kadar düşük bir kâr payının nedeni çok önemli. Geçen yıl da aynı şeyleri sormuştuk Sayın Bakanım.

Yine, yaklaşık 2.900 kilometrelik Afganistan-Türkiye arasındaki mesafeden yüzlerce, binlerce Afganlının nasıl ellerini kollarını sallayarak gelip de Türkiye’deki sınır kapılarından geçebildiğini soracaktık. Çünkü biliyorum ki -ben de o bölgelerde görev yapmış birisiyim- Türk askeri kar kış demeden, yağmur çamur demeden, soğuk sıcak demeden sınır kapılarını, hudut kapılarını bekleme mücadelesi verir, Mehmetçik’imiz oralarda sınırları bekler ama sınır kapılarından böyle elini kolunu sallayarak yıllar önce Suriyeliler, şimdi de Afganlar geçti. Afganlara bakıyoruz, hepsi neredeyse 25-

35 yaş grubu ve yanında ne kadın var ne çocuk var. Bunlar hangi amaçla Türkiye'ye gelmiştir, niye girişlerine müsaade edilmiştir ve şu an Türkiye'deki durumları nedir? Bunları sormak istiyorduk Sayın Başkan ama ancak fırsat bulabildik.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydemir, buyurun.

3.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın yaptığı açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ve Komisyon Başkanının usulünü doğru bulduğuna ilişkin açıklaması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ben usulünüzün lehinde olarak söz aldım.

“Meclis bütçesinde 7'nci bütçemiz, 8'inci bütçemiz -belki benim daha fazla- ilk defa karşılaşıyoruz.” dedi Sayın Paylan.

Şimdi, Sayın Başkanım, siz burayı yönetirken birkaç defa sordunuz, “Arkadaşlar, söz almak isteyen var mı, yoksa soru-cevaba geçeceğim?” dediniz. Ondan sonra CHP'den bir arkadaşımız söz aldı, daha sonra Milliyetçi Hareket Partisinden bir arkadaşımız söz aldı. Bu esnada siz defaaten soruyorsunuz, âdeta “Hadi arkadaşlar, gelip konuşun.” der gibi birkaç defa tekrarladınız; kayıtlarımızda mevcut zaten bunlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tutanaklara bakabilirsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kayıtlarımızda mevcut, tutanaklarda mevcut.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlarınız burada, 3 arkadaşınız burada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hatta ve hatta, Sayın Paylan, biz burada Meclis kampüsünün en uzak yerinden beş dakikada buraya intikal edebiliriz. Sizin arkadaşlarınız... “Kimse yok.” dediniz, kimse yok değil; karşı sıralarda yine arkadaşlarımız vardı. Sizin olmayışınız “Kimse yok.” anlamına gelmiyor, siz yoktunuz ama arkanızdaki arkadaşlarınız burada mevcuttardı, CHP'den de arkadaşlarımız buradaydı, İYİ Partiden de arkadaşlarımız buradaydı.

Şimdi, Başkanımız, defaaten “Arkadaşlar, söz almak isteyen var mı? Söz almak isteyen var mı?” diye sordu. Zorla da kimseyi konuşturamayız; bu bir.

İkincisi: Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin görevlerini burada tekrar tanımlayacak hâlimiz yok, artı, üçüncüsünü söylüyorum...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Buranın usulünü...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, bir müsaade ederseniz... Siz konuştunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi bir şey daha söyleyeyim: Geçen hafta Genel Kurul, yoklama yapıldı, kapandı. Niye kapandı? 8 arkadaşımızın olmayışından dolayı. Bizler Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak burayı terk etmedik ve Genel Kurulda yoklamaya gitmedik. Yoklamaya gitmediğimizden dolayı ne oldu? Meclis kapandı.

Arkadaşlar, burada kimse yok değil, burada arkadaşlarımız var ama irtibat, diyalog eksikliğinizi Sayın Başkanıma fatura edemezsiniz.

Sayın Başkanım, usulünüzü ben gayet doğru buluyorum, hatta ve hatta, çok ısrarlı bir şekilde “Kuşuşmacı arkadaş yok mu?” demenizi de ben bir Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak yadırgadığımı ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Feridun Bahşı, lütfen buyurun.

Sorunuzu alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bugün bize, yarın size...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, biz yoksak tamam, konuşmak istemiyoruz... Eğer haksızlık...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Feridun Bey’e söz verdim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Garo Bey, lütfen...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben zerre kadar... Arkadaşlar, Başkanımızın...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bugün bize, yarın size...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - “Bugün bize, yarın size.” değil...

FERİDUN BAŞŞI (Antalya) – Arkadaşlar, sıra bende zannediyorum; Sayın Başkan bana sıra verdi. İzin verirseniz konuşalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Feridun Bey’e söz verdim.

Feridun Bey, buyurun lütfen.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Millî Savunma Bakanlığı (Devam)

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı (Devam)

FERİDUN BAŞŞI (Antalya) – Eyvallah.

Türk milletinin güvenlik ve refahının güvence altına alınması için savunma ve güvenlik sistemi hızla ve yeniden inşa edilmelidir. 15 Temmuz kalkışması sonrası, TSK’nin kurumsal eğitim sistemi ve birikimi yok sayılarak değiştirilmiştir. Askerî eğitim sisteminin, risk ve tehditlerin gerektirdiği ihtiyaçları karşılayacak şekilde, askerî liseler, harp okulları ve harp akademilerine dayanan birikimi de dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi düşünülüyor mu? Askerî tıp alanının kendine özgü ihtiyaçları dikkate alınarak, askerî sağlık hizmet personelinin yetiştirilmesine yönelik olarak GATA yeniden yapılandırılmalı, TSK’nin askerî sağlık sistemi içinde yer alması sağlanmalıdır. Bu yönde herhangi bir düşünceniz var mı?

Mavi vatan, Türkiye’nin devletler hukuku tarafından tanınan, üzerinde egemenlik hakkı kullanabileceği deniz yetki alanları demektir. Türkiye’nin bu alanlara sahip çıkması ve haklarının korunması devlet olmanın gereğidir. Bugün, Yunanistan büyük ağabeylerinin de desteğiyle Türkiye’yi sürekli kışkırtmaktadır ancak, ne olursa olsun, mavi vatandan taviz verilmemelidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erol Katircioğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (devam)

4.- İstanbul Milletvekili Erol Katircioğlu, Komisyondaki usulle ilgili hayal kırıklığını ifade etmek istediğine ve Komisyon Başkanını bu konuda protesto ettiğine ilişkin açıklaması

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben, usul üzerine birkaç cümle etmek istiyorum yani hayal kırıklığımı ifade etmek istiyorum. Hayal kırıklığımın bir sebebi şü: Geldiğimde, Cevdet Bey sizinle konuşurken arkadaşlarımın neredeyse büyük bir mutluluk içinde “Bitti, bitti... Artık, siz konuşamazsınız.” anlamına gelen tepkilerini gerçekten anlamakta zorlanıyorum.

Değerli arkadaşlar, yani Sayın Bakan buraya gelmiş, bürokratları orada ve Halkların Demokratik Partisinin görüşleri hiç mi onları ilgilendirmiyor Allah’ımızı severseniz? Biz, bu ülkede, bu Parlamentoda 3’üncü büyük partiyiz ya! Yani bizim sesimizin duyulmamasını mı istiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hiç alakası yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Gerçi bu ülkede bizi istemeyenler var tabii ki, kabul ediyorum. Ama değerli arkadaşlar, bakın, Adalet ve Kalkınma Partisine yakışmıyor bu; bunu söyleyeyim, asla yakışmıyor çünkü ben Adalet ve Kalkınma Partisini böyle bilmezdim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dinleyelim, hatibi dinleyelim lütfen.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bizler, sonuç olarak, farklı partilerin mensupları olabiliriz ama farklı partilerde olmak düşman olmak anlamına gelen bir şey değildir ki, en fazla rakiptir, dolayısıyla da bir centilmenlik gerekir burada, bir centilmenlik gerekir. Sayın Paylan söyledi, pekâlâ ben de onu söylemeye çalışıyorum; Sayın Başkan durumu görüp bir beş dakika ara verebilirdi, bunun bir engeli yok çünkü mesele...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Erol Bey, beş dakikalık konuşmayı...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, arkadaşlar, bir dakika ya...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sözü olan...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Öyle bir şey yok!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hiç alakası yok Sayın Paylan, hiç alakası yok! Siz de bana laf attınız, bana laf atmadınız mı? Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, bir müsaade edelim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, beş dakikalık konuşmayı...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika müsaade eder misiniz...

Yani bu bütün mesele şü: Biz, Sayın Bakanın bütçesiyle ilgili ne düşünüyoruz? Bu hiç mi ilgilendirmiyor sizleri? Eğer ilgilendiriyorsa o zaman bu ara çözümü pekâlâ aklına getirip yapabiliirdi Sayın Başkan. Dolayısıyla da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben söyleyeceğim, cevap vereceğim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Erol Bey...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, yapmayın; Allah aşkına, yapmayın. Bu gerçekten bize yakışmıyor, size hiç yakışmıyor doğrusunu isterseniz.

Dolayısıyla da Sayın Başkan, bu yaptığınızı da protesto ediyorum, doğru bulmuyorum, o da kayıtlara geçsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir cümle daha ekleyebilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sözleri bitireyim, geleyim tekrar size.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Erol Bey... Erol Bey...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, İsmail öyle değil ya, Allah aşkına yapmayın ya! Şurada arkadaşız aynı zamanda.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Erol Bey, beş dakikalık konuşmamın arasında niye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey... Orhan Bey'e söz verdim. Rica ediyorum...

Buyurun Orhan Bey.

5.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, İstanbul Milletvekili Erol Katircioğlu'nun yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN YEGİN (Ankara) – Değerli Başkanım, ben Komisyonda yeniyim, ilk defa bu yıl başladım, yedi yıllık tecrübeyi bilmiyorum. Bugün olağanüstü farklı bir durum oluştysa bu nasıl değerlendirilir, ben ona dönük bir şey söylemek istemiyorum ama usul hakkında ben de bir şey söyleyeyim: Şimdi, hakikaten, haklının haksız ilan edildiği, haksızın büyük bir hak savunucusu kesildiği bir ortama şahit oluyorum şu anda. Az önce Uğur Bey de bahsetti, siz, burada, söz alma talebi olmadığını görünce bu tarafa dönüp bize “Arkadaşlar, siz söz almayacak mısınız? Söz alın.” dediniz; Baki Bey, burada, sizin şeyiniz üzerine söz aldı. Sonra, döndünüz, tekrar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bekir Bey söz aldı.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bekir Bey aldı. Sonra, tekrar, döndünüz; CHP tarafından bir arkadaşımız söz aldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – En az yarım saat.

ORHAN YEGİN (Ankara) - HDP'nin milletvekilleri de buradaydı.

Şunu söylemek istiyorum: Grup toplantıları bitmişti aslında -grubu söylediler, ama bitmişti- belki görüşmeye gittiler, önemi yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, Orhan...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bak, bir şey söyleyeceğim: Yemek yemeye bile gitmiş olabilirler, gerekçeleri onları ilgilendirir, o onların meselesidir; bu bile konuşulabilir, “Çay içmeye gittik...” “Sigara içmeye çıktık...” Eyvallah, bir şey demeyiz ama salona girdiğinizde bir sorarsınız burada bulunan arkadaşlarınıza: “Bu iş nasıl oldu?” “Niye böyle oldu?” Onlardan bir bilgi alır... Sonra, kürsü basma gibi bir duruma...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, Orhan, sence öyle ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok, öyle görmüyoruz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani orada bağırıp çağırıyorsunuz biz haksızlık etmiş gibi. Erol Bey, sonra bir de diyorsunuz ki: “Sesimiz duyulmasın istiyorsunuz, sesimizi kısmaya çalışıyorsunuz.”

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Öyle ama, öyle!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Böyle bir şey söz konusu olabilir mi? Böyle bir şey...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erol Bey, HDP'den 3 arkadaşımız konuştu otuz beş dakika.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tabii... Ona göre konuşacağız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, Erol Bey, bilgi olarak söyleyeyim...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ama başıra çağıra yapılıyor bu işler, lütfen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – HDP’den 3 arkadaşımız konuştu, otuz yedi dakika söz hakkı kullandı HDP; hiç kullanmadı diye bir durum söz konusu değil.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani, şimdi “Bizi hayal kırıklığına uğrattı AK PARTİ’li arkadaşlar.” dedi. Bir cümle kurmak istiyorum: Ben hayal kırıklığına uğramadım çünkü her meselede böyle yapıyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, davetiye mi göndereceksiniz “Gelin.” diye.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Orhan Bey.

Şimdi, Garo Bey, bir cümle ilave edeceğini söyledi.

6.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın, söz taleplerinin bekletilmesi için siyasi nezaket ve Komisyonun teamülleri gereği yapılması gereken duruma ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ben başka bir örnekten bahsedeceğim. Bu yedi yıllık tecrübeyi Orhan Bey bilmiyor ama ben şöyle biliyorum, AK PARTİ’li arkadaşlarımız da teslim edecektir. Bakın, birkaç kez oldu, buna şahit olurlar...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Talebinize itirazım yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dinleyelim arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın -şahit olurlar- birkaç bütçede bütçe bir anda beklenenden erken bitti ve o anda da oylamaya geçilecek -Bakan Beyin konuşması erken bitti- o anda da AK PARTİ’li arkadaşlarımız eksikti yani diyelim ki oylama yapılsa o anda muhalefet çoğunlukta ve bu, Süreyya Bey döneminde de oldu, Lütfi Bey döneminde de oldu, hakkı teslim edersiniz, o anda...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aynı durum değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynı durum, aynı durum arkadaşlar. Sonuç olarak, teamül değil mi? Aynı durum. O anda Süreyya Bey de Lütfi Bey de o tarafa baktı, eksik gördü, “Ara veriyorum.” dedi. Biz niçin ara verildiğini biliyoruz; sonuç olarak, AK PARTİ’li arkadaşlarımız daha eksik olduğu için o anda ara verdi; bunu biliyoruz, bu oldu.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Olabilir, ona itirazım yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, böyle bir şey yapılırken, bu teamülümüzde varken... Ya, burada, karşıda grup toplantısı olmuş, grup toplantısı sırasında Grup Başkan Vekilimiz bir şey arz etmek için 3 Komisyon üyesini yukarı çağırılmış -diğer arkadaşımız da buranın usulünü bilmez; kaçta başlar, kaçta biter- biz “Biz gelinceye kadar söz taleplerini bekletin.” demişiz arkadaşlarımıza ve bu anlamda biteceğini de bilmiyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, telefon...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bu durumda yapılması gereken şeydu yani siyasi nezaket gereği ve buranın teamülleri gereği: Bir ara verip bir telefon açmak o arada... “Grup sözcüleri” diye bir müessesemiz yok mu Sayın Başkan?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siyaset nezaketi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Grup sözcülerimiz var. Bülent Bey’e, bana, Erhan Bey’e bir telefon açılsaydı “Durum budur.” diye, olay biterdi Sayın Başkanım ama siz, bunu sözlerimizi kesmek için fırsat olarak gördünüz. Teamülde olmayan bir konuyu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum, söylediniz...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, öyle bir göreviniz yok zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben görüşümü söyleyeceğim. Uğur Bey bir sabredin, ben de konuşacağım, lütfen...

Necdet Bey, buyurun.

7.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde konuşulmamasının Meclise, Komisyona yakışmadığına; teamül ve meşru olması açısından muhalefet daha fazla konuşmuş olsaydı dediğine ilişkin açıklaması

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, aslında, tabii, konuşuyoruz da eksiklikler var mutlaka. Ben de bir dönemdir burada takip ediyorum, devam ediyorum. Burada çok çok sert tartışmalarımız oldu ve ikinci gün aynı şekilde başladık; çok kırgınlıklar oldu, toparlamaya çalıştık. Bir kere, burada asıl haksızlık Bakanlığa yapılmıştır. Koskoca Türkiye Cumhuriyeti'nin Milli Savunma Bakanlığı ve 80 milyar gibi bir rakamdan söz ediliyor; sanki bir fırsatmış gibi yaratılıp konuşulmaması bu Meclise yakışmıyor, bu Komisyona yakışmıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle bir durum yok, ben izah edeceğim zaten.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Talebinize itirazım yok.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Niyet bu olmasa bile, bu görünen pozisyon Meclis tarihine geçmiştir, bu da sizin oturumunuzda olmuştur. Yani saat üç gibi soru-cevaba geçtik koskoca, devasa Bakanlıkta. Belki de Bakan Beye bizim sorularımız olacaktı, eleştirilerimiz olacaktı, belki de biz onu dinleyip ikna olacaktık, bundan da mahrum olduk. Yani, belki de bizim karşı çıkacağımız argümanlar olacak. Şimdi, arkadaşlarımızın söylediği, daha önce bütün arkadaşlarımız konuşmak için çaba harcıyorlardı. Eminim şimdi, grupta konuşmayan arkadaşlarımız var, son dakikaya kadar bekliyorlar “Kim son konuşacak?” diye. Arkadaşlar, kendimize dönelim, samimi bir öz eleştiri verelim. Bu ne Komisyona ne Savunma Bakanlığına nede Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışan bir tablo.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Çünkü amaç, özellikle muhalefetin konuşması, muhalefetin eleştirilerini dile getirmesi... Bunun çözümü neydi? Ya, teamüller var. Her şey usul olabilir, usule uygun olabilir, tutanaklara öyle geçebilir ama teamül açısından ve meşru olması açısından keşke muhalefet daha fazla konuşmuş olsaydı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Yaşar Bey, artık tamamlayalım, çok uzadı.

8.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başkanım, ben de teşekkür ediyorum.

Aslında söz almayacaktım ama burada, şu an sanki “Suçlu suçsuz, suçsuz suçlu.” diye bir durumla karşı karşıyayız.

Sayın Başkanım –ben buradayım- siz tam kırk beş dakika ilk önce “Konuşmak isteyen var mı?” diye her gruba yöneldiniz, daha sonra siz uyardıktan sonra bizim gruptan 3 arkadaş konuştu, ondan sonra Cumhuriyet Halk Partisinden 1 arkadaş konuştu, Milliyetçi Hareket Partisinden konuştu arkadaşlar. Burada, hatta HDP'li arkadaşlar da vardı siz bu uyarıyı yaparken. Şöyle bir şey var: Bakın,

Sayın Bakanımız, bir ara verip beş dakika dışarı çıktığında bile ciddi bir eleştiri söz konusu oluyor veya sizlerden birisi konuşurken Bakanımız bir telefona bakınca bunu çok ciddi anlamda eleştiriyorsunuz. Sanki burada, biz fırsattan istifade etmiş gibi ya da talandan mal kaçırmış gibi hava estiriyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, aslında, bakın, burada, bugün bütün gruplar adına konuşmalar yapıldı. Konuşmalar yapıldıktan sonra soru-cevaba geçildi. Soru-cevaptan sonra sizin arkadaşlarınız geldi böyle bir hâl ortaya çıktı. Biz, sizin konuşmanızın içeriğinden rahatsız oluyoruz konuşmanızdan değil. Bunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, müsaadenizle ben de birkaç şey söyleyeyim.

SALİH CORA (Trabzon) – Geçen yıl da Millî Savunma Bakanlığının bütçesi dört buçuk saat sürmüştü.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün yaptığı açıklamalarında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Müsaade ederseniz ben de görüşlerimi söyleyeyim.

Şu anda saat 15.22, daha soru-cevap kısmı bitmedi, Sayın Bakanın sunumu olacak, onun üzerine belki önergeler olacak, oylamalar olacak yani bunun beşten önce biteceğini zannetmiyorum. Saat ondan beşe kadar eskiden her zaman altı, yedi saat sürerdi bakanlıklar. Eski, birkaç yıl önceki standartlarda bir görüşme oldu. Son dönemlerdeki görüşmelerimiz daha uzun oluyor, orada haklısınız. Gün boyu, yeri geldiğinde 70 arkadaşımıza söz verdiğimiz, konuşturduğumuz günler oldu. Kimsenin konuşmasını kısıtlama gibi bir niyetimiz yok, sadece Plan ve Bütçeyi çalıştırıyoruz. Bugün de bütün gruplar konuştu; 19 kişi söz alıp konuştu, bu usulü saymıyorum, soru-cevabı saymıyorum, 19 arkadaşımız söz aldı, bir kısmına devirler oldu dolayısıyla daha uzun konuştular. Sadece HDP'den 3 kişi konuştu ve otuz yedi dakikalık bir konuşma hakkı kullanılmış oldu "HDP'nin görüşleri dile getirilmedi." diyorsanız öyle bir durum söz konusu değil.

Diğer taraftan, sadece HDP'nin meselesi de değil bu, kusura bakmayın en fazla siz söz aldınız ama Cumhuriyet Halk Partisi, İYİ Parti, bütün arkadaşlarımıza, ben dönüp "Bakın, söz talebi olmazsa soru-cevap kısmına geçeceğiz, söz talebiniz var mı?" diye ısrarla, defalarca sordum. AK PARTİ Grubundan, MHP Grubundan arkadaşlara sözler verdim. O sırada, bu sıralarda 3 partimizden de arkadaşlarımız vardı. Kendi içimde doğrusu ben şunu varsaydım. Mutlaka bu arkadaşlarımız kendi gruplarıyla bir temas kurmuşlardır. Bu kadar ısrarla bir şey söylüyoruz, mutlaka uyarılmışlardır "Bakın, böyle bir şey söyleniyor." diye, bunu varsaydım doğrusu. Yapılmamışsa onu bilemem, onu kendi içinizde konuşmanız lazım.

Diğer taraftan, soru-cevap kısmını da gerekirse uzatırım dedim. Soru-cevap kısmında da esnek davranacağımı söyledim. Önergeler verirsiniz önergeler kısmında da esnek davranacağımı söyledim. Kimseyi konuşturmamak gibi bir niyetimiz söz konusu değil. Durum şudur: Sizin o anda başka bir meşguliyetiniz vardı, burada bulunamadınız ve uzun bir süre bulunmadınız, bu doğru bir yaklaşım değil. Plan ve Bütçe Komisyonundaki görev, birinci görevimiz. Bizim de arkadaşlarımızın grup toplantıları oluyor, parti toplantıları oluyor; bazen ben arkadaşlarla tartışıyorum bile "Gitmeyin." diyorum. İline bakan gidiyor mesela "Gitmeyin, ne olur burada kalın." diyorum, ısrar ediyorum. Tabii ki bazen sağlık sorunu olabilir, elimizde olmayan bir mazeret olabilir, onları hariç tutarak söylüyorum

ama onun ötesinde hepimizin birinci işi buraya gelmek, bu bütçede bulunmak. Şimdi, gelip burada uzun süre bulunmayan arkadaşlar bunun kabahatini, faturasını bana çıkarıyorlarsa ben de kendi vicdanlarına bırakıyorum bunu, fazla da yorum yapmak istemiyorum.

Değerli arkadaşlar, hiç de kısa bir süre olmadı, henüz de devam ediyor. Soru-cevaptan sonra, sunumdan sonra önergeler verip de eksik kalan bir fikriniz varsa onu da tamamlama ihtimaliniz vardır diyorum.

Hazırlık yapma ihtiyacı olabilir, on dakika ara vereceğim, ardından Sayın Bakana cevaplar için söz vereceğim.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 15.26



ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.30****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 16'ncı Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Millî Savunma Bakanlığı (Devam)

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, çeşitli görüş, eleştiri ve sorular oldu. 4 grupta toplayabiliriz diye düşünüyorum ben. Bunu, bütün bakanlarımıza söylüyorum, tekrar edeceğim.

Birincisi, birtakım genel değerlendirmeler oldu. Sizin de buna karşılık genel bazı değerlendirmeleriniz olabilecektir.

İkincisi, mükerrer sorular oldu. Onları mümkün olduğunca toplu bir şekilde cevaplandırırsanız memnun oluruz.

Üçüncüsü, müstakil, belli bir arkadaşımızın üzerinde durduğu bir soru oldu. Onlarda mümkün mertebe isim olarak referans verebilerseniz seviniriz.

Dördüncüsü, siz artık tecrübeli bir Bakanımzsınız; yazılı cevap verme hakkınız var. Burada detayına giremediğiniz veya vakit bulamadığınız hususlar olursa onları yazılı olarak Komisyonumuza on gün içinde iletirseniz biz de ilgili arkadaşlarımıza bu cevapları iletacağız.

Şimdi, soru, yorum ve eleştirilere cevap vermek üzere sözü, Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar'a bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

Süreniz otuz dakikadır.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; öncelikle bütün eleştirilerinizden, görüşlerinizden, önerilerinizden ve sorularınızdan dolayı ben size samimiyetle teşekkür ediyorum.

Bu sorduğunuz sorulara burada cevap verebildiğimiz kadar vereceğiz. Daha sonra da bunlar üzerinde önemle, endişeleriniz hakkında önemle üzerinde duracağımızdan, bu konudaki çalışmalarımızı sizin eleştirilerinizi de dikkate alarak yürüteceğimizden emin olabilirsiniz. Bundan dolayı, ben hepimize teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığı bütçesini hazırlarken biz Bakanlığımızın sınırları içinde, görev ve sorumlulukları içinde çalışmalarımızı tamamladık ve tabii ki çalışmalarımızı da Anayasa çerçevesinde, mevzuat çerçevesinde, kendi görev ve sorumlulukları içinde yürütüyoruz. Yani

birinci olarak bu hususun göz önünde bulundurulması lazım. Bizim konumuz savunma ve güvenlik, bizim konumuz savunma ve güvenlik. Hani, “Güvenlikçi politikalar” vesaire... Bizim işimiz, güvenlik. İşimiz güvenlik olduğu için güvenliği yapıyoruz biz. Bunun dışında, başka bir şeyle uğraşacak hâlimiz yok. Dolayısıyla bizim yaptığımız işin, bu savunma ve güvenliğin bir devlet işi olduğunu, devletimizin tamamını, hem vatanımızı, 780 bin kilometrekare vatan topraklarını, denizlerimizi, semalarımızı, aynı zamanda da 84 milyon vatandaşımızı içerdiğini de görmemiz lazım, bilmemiz lazım. Dolayısıyla biz, bu çerçevede, egemenliğimiz için, bağımsızlığımız için ve tüm 84 milyonun güvenliği için yapmaya çalışıyoruz. Bundan dolayı, bizim buna yoğunlaşmış olmamız herhangi bir eksiklik değil, bilakis üzerinde önemle durmamız gereken bir husus bu ve bütün dünya da bunu böyle yapıyor; bütün zamanlarda ve günümüzde.

Altını çizmek istediğim diğer önemli bir husus da... Hani, “Dört yıldan beri burada ne görüyorsunuz?” diye arkadaşlarımız sordular. Yani burada ötekileştirici bir dil kullanmamak lazım. “Siz biz” çok yanlış. “Siz biz” diye bir şey yok. Türkiye Cumhuriyeti devletinin Bakanı olarak biz, 84 milyon, 780 bin kilometrekare vatan toprağını bir bütün hâlinde savunmaya, bir bütün hâlinde güvenliğe çalışıyoruz. Hakkımızı, alakamızı, menfaatlerimizi bir bütün hâlinde. Burada, tabii, devletin organları var; bu, size göre, bana göre değil; gerekli çalışmalar mevzuat çerçevesinde yapılıyor, birtakım kararlar alınıyor, birtakım hedefler konuluyor ve bu hedefler doğrultusunda da biz çalışmalarımızı bütünüyle sürdürüyoruz. Dolayısıyla “siz biz” diye ayırım yapmadan, bir bütün hâlinde meseleye bakmamızın büyük yararı var.

Efendim, tabii ki bizim eskilerin söylediği bir şey var: Bütün görüşler muhterem fakat bütün görüşler muteber değil. Dolayısıyla biz, çalışmalarımızda olabildiğince bütün tenkitleri, eleştirileri, dikkate alıyoruz fakat bu çerçevede çalışmalarımızı elimizden geldiğince mevzuata uygun şekilde, hak ve menfaatlerimize uygun şekilde, çevreye, dünyadaki gelişmelere uygun şekilde yapmak için gayret gösteriyoruz.

Şimdi, burada, tabii, değişik sorular oldu. Bunlardan birincisi, bu S-400 meselesi. Onunla alakalı birkaç şey söylemek istiyorum. Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu S-400 bir savunma sistemi. Dolayısıyla, savunma sistemi olduğu için bunun herhangi bir şekilde tenkit edilmesi ne Amerika tarafından ne bir başkaları tarafından uygun değil. Biz savunma... Niçin savunacağız? 84 milyonun güvenliği için. Biz, başlangıçtan itibaren -yine konuşmacılardan bazı arkadaşlar değindiler- ta 90’lı yıllardan itibaren ülkemizin ve milletimizin Uzun Menzilli Bölge Hava ve Füze Savunma Sistemi’nin temini ve tedariki için çalışmalara başladık ve bununla ilgili birtakım ön koşullarımız, şartlarımız var, kriterlerimiz var; teknoloji transferinden tutun da ortak üretime kadar bazı şartlar var. Dolayısıyla, bununla beraber çıktık biz; işte Amerika, Avrupa vesaire dolaşıldı; en sonunda bu şartları karşılayan S-400 oldu. Bunun hiç saklı gizli bir tarafı yok, gizli bir gündem yok, açık bir şekilde yapıldı bu; birinci husus bu.

İkinci husus: Şu anda S-400 nerede? Arkadaşlar, Türkiye’ye bir hava taarruzu oldu da biz S-400’ü kullanmadık mı? Savunma sistemi bu, nerede kullanacağız; bir. İkincisi; askeri konu bu, bir savunma konusu bu, güvenlik konusu bu; bizim her şeyi böyle pencere önünde, cam önünde, sahnede yapacak hâlimiz yok. Birtakım tedbirlerimiz var, birtakım çalışmalarımız var ve gerektiği yerde ve zamanda kullanılacağını da herkesin bilmesi lazım yani bu konuda bir geri adım yok. Dolayısıyla, tabii, bazı şeyler gizli, bazı şeyler açıklanamaz, ülkelerin kendi millî sırları. Şimdi Amerika ne yapıyor, Rusya ne yapıyor, Yunanistan ne yapıyor; her şeyi biliyor musunuz, söylerler mi? Dolayısıyla, bizim buradaki

konuda böyle birtakım araya sorular sokmak, endişeler sokmak falan son derece yersiz. Devlet tamamıyla duruma hâkimdir, ilgili kurumlar, birimler çalışmalarını yaptılar, yapıyorlar, buna göre de ilerlememizi sürdürüyoruz değerli arkadaşlarım.

Buradan şimdi, tabii, zaman meselesi olduğu için tam da organize olamıyorum. Bu fabrikanın mülkiyeti meselesi var, buradan başlayalım. Bu Arifiye'deki fabrikanın Tank Paleti –“tank ve palet” değil “tank paleti”- Fabrikasının mülkiyeti tamamen hazineye aittir, bunda hiçbir değişiklik yok. Bu konuda çeşitli itirazlar oldu -arkadaşlar hukuk devletinde yaşıyoruz, hukuku tanımamız lazım- bu satışla ilgili, bu fabrikanın Cumhurbaşkanlığı kararıyla ilgili Danıştaya3 kez itiraz oldu ve bunların hepsi de bozuldu ve olayın yasal olduğu, olayın normal olduğu şeklinde Danıştayın kararları var, bu davalar reddedildi. Bu sene, bir yıl boyunca da fabrikamızda 6 adet FIRTINA öbüsü imal edildi. Bunun dışında da fabrikadaki imalat, bakım, onarım ne kadar yenileştirme faaliyeti varsa bunlarda aynen devam ediyor, bunlarda herhangi bir farklılık ve değişiklik yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özel sektöre devredilen taraf mı, askerî taraf mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR - Ya, zaten şimdi orada yönetim tek şu anda yani bir farklı yönetim yok. Bizim orada bu birçok kez anlatıldığı için o kitapta da biraz girmeye çalıştık ama. Şimdi bir tarafta bir yönetim var, bu yönetimde denetimi var Millî Savunma Bakanlığı tarafından, orada içinde mühendislerinde olduğu takriben 100 kişilik bir askerî heyet var. Onlar tarafından bu konular tamamen irdeleniyor, çalışılıyor, konuşuluyor, planlamalar yapılıyor, üretim planı yapılıyor, oradaki teknik takip yapılıyor, oradaki kabul testleri yapılıyor vesaire. Dolayısıyla, birlikte yapılan bir faaliyet bu, herhangi bir ayırım yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Motor üretimi ne durumda?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR - Arkadaşlar, motoru vermiyorlar iyi mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Karşılıklı konuşma usulümüz yok değerli arkadaşlar.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR - Motoru vermiyorlar, vermiyorlar motoru!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bununla ilgili ne yapıldı? Niye bağırıyorsunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR - Ya, “Niye bağırıyorsunuz”u var mı? Motor, motor... Yok, vermiyorlar. Herkesin bildiği soruyu niye soruyorsunuz?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Bakan, bunu söyleyin işte.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ali Bey, karşılıklı konuşma usulümüz yok, rica ediyorum.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Azarlamak gibi bir usulümüz de yok Sayın Başkan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR - Arkadaşlar, yapmayın böyle ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Rica ediyorum, konuştuk biz yeterince.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR - Şimdi, bu motor konusunu işte baştan biraz önce konuşmacı arkadaşlar da ifade ettiler, o Almanya'dan alınacaktı, Kore'yle beraber yapılacaktı vesaire. Almanya, bu işten vazgeçti, vermiyor arkadaşlar; biz de bunun tedariki için çabalıyoruz. Hepimiz aynı gemideyiz, buyurun bildikleriniz varsa, görüşleriniz varsa söyleyin o yönde de çalışalım bu motorun temin için. Ayrıca, yurt içinde de motorun imali için, yapılması için de çalışmalar da sürüyor; çok yönlü bir çalışma var, her tarafta bir çalışma var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Onu söyleyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ali Bey, rica ediyorum, böyle bir usulümüz yok; rica ediyorum, karşılıklı konuşma usulümüz yok.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Arkadaşlar, devam ediyorum şimdi.

2020-2024 yılları arasında 14 milyon ABD doları bir yatırım söz konusu, bu yatırımın da 3 milyon 240 bin doları gerçekleşmiş durumda. Bu, BMC'nin bize karşı taahhütleri. Dolayısıyla bu manada, bu çerçevede oradaki faaliyetlerin yürütülmesi için biz bütün gayretimizle devlet olarak, Bakanlık olarak, Savunma Sanayii Başkanlığı olarak bir an önce bu tank üretiminin yapılabilmesi, motoruyla, transmisyonuyla beraber olabilmesi, bunları bizim imal etmemiz, bu imal çalışmalarımız ayrı bir kanalda devam ederken diğer taraftan da tedarik için olabilecek bütün olasılıkları değerlendirmek suretiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz; bunu lütfen kayıtlarınıza alın.

Efendim, bizim bu firmaya Eylül 2019'dan itibaren alınan mal ve hizmetler karşılığı yaklaşık 40 milyon ABD doları bir ödeme yapılmıştır arkadaşlarım, kayıtlarımızda bu da mevcut. Özgür Bey'in sorusuna cevaben söylüyoruz bunu.

Efendim, burada biraz önce konuştuk, Sayın Andıcan'ın bahsettiği konular vardı. Bunlarla ilgili olarak da Almanya'yla olan temaslardan biraz önce bahsettik. Savunma Sanayii Başkanlığımız dünyada ne kadar olasılık varsa, ihtimal varsa, motor yapanlar varsa onlara ulaştılar, temastalar arkadaşlar; gidiyorlar, geliyorlar, arıyorlar, veriyorlar, çalışıyorlar ve bunun bir an önce tedariki için hem motor hem transmisyon... Bunlar "Haydi." deyince olan şeyler değil ve fakat, maalesef bizim bilmemiz gereken, sizlerin özellikle bilmesi gereken bir husus var: Gerçekten adı konulmamış ambargolarla karşı karşıyayız. Bizim sadece bu askerî konularda, savunma sanayisi konularında değil, aynı zamanda diğer sivil üretim konularında dahi bunlar herhangi bir şekilde kullanılabilir şu veya bu amaçla diye dost bildiğimiz bazı müttefiklerimizden dahi istenilen cevapları alamıyoruz. Bunlar herhangi bir şekilde "ambargo" adı konulmadan "Daha sonra, daha sonra, daha sonra..." vesaire şeklinde uzatmalarla gidiyor fakat bütün bunlara rağmen bu eksiklerin, bu noksanlıkların kırılabilmesi için, önlenbilmesi için elimizden gelen gayret neyse bunları yaptık, yapmaya devam ediyoruz sayın milletvekillerimiz.

Bu arada bu diğer konulara bakacak olursak, Makine Kimyayla ilgili Sayın Kuşoğlu'nun soruları vardı. Şimdi, bir kamu şirketi olarak özel sektör dinamizmini biz elimize aldık Makine Kimyada, bununla alakalı Makine Kimyadaki mevcut maaşının en az yüzde 10 fazlasıyla sözleşme önerilmiştir oradaki bütün personele. Yani bu konuda biz de oradaki arkadaşlarımızla, işçilerimizle, memurlarımızla, orada çalışan kardeşlerimizle konuşuyoruz, görüşüyoruz, temas ediyoruz ve orada herhangi bir şekilde aksaklığa, eksikliğe meydan vermemek için gerçekten çok titiz bir şekilde gayretlerimizi sürdürüyoruz ve onları herhangi bir şekilde mağdur etmemek için de bütün tedbirler alındı. Herhangi bir mağduriyet olmaması lazım, yaptığımız çalışmalar bu yönde. Bunu Kırıkkale biliyor, Makine Kimya biliyor, oradaki arkadaşlarımız biliyor. Hak kaybı olmaması için Bakanlığımızın birimlerinin diğer kamu kuruluşlarıyla temasları var, gerekirse onların yer, mekân, zaman bakımından kaydırılmasına da gayret gösteriyoruz.

Burada rakamlar vermek gerekirse şöyle diyebiliriz Ahmet Önal Bey'e cevaben: 6.614 personelden 1.293 mavi yaka personelin özlük hakları korunarak Millî Savunma Bakanlığına bağlı kuruluşlara atamaları yapılmıştır karşılıklı mutabakatla, karşılıklı memnuniyetle. Efendim, bunun dışında bu personelin yerine mavi yaka alımı için ilana çıkılmış ve 35.521 aday müracaat etmiştir. İş deneyimi üç yıl ve diploma notu 60 üzeri olan adaylar yazılı sınava çağırılmıştır. Kriterlere uyan adaylardan 11.904 kişi yazılı sınava davet edilmiş, bunların 8.851'i de yazılı sınava katılmıştır -çağırıp katılmayanlar da var- yazılı sınav puan sıralamasına göre İnsan Kaynakları mülakatı ve teknik mülakat süreçleri şu anda devam etmektedir. Yani biz başlangıçtan beri söylüyoruz, bütün işlerimizde Anayasa, yasalar ve mevzuatın tamamı –yönetmelik, yönerge- diyoruz, eğer bunlara aksi bir uygulama varsa

telefonumuz belli arkadaşlar, adresimiz belli; sizlerle konuşmaktan, sizlerden bu tür konularda bilgi almaktan memnuniyet duyarız. Gerçekten bu konuda çok istekliyiz ve çok da memnuniyet duyarız, onları düzeltmek bizim boynumuzun borcu. Eğer böyle bir şey varsa, bize de bu fırsatı verirseniz memnuniyetle oradaki yanlışlıkları, aksaklıkları, olursa böyle bir şey... Çünkü bazı imalar var “Burada ne oluyor, ne bitiyor?” falan gibi, derhâl bunları verin, gereğini yapmak bizim boynumuzun borcu.

Taşeron işçilerimizin -diğer bir not da- işten çıkarılması asla söz konusu değildir. Taşeron işçiler görevlerine, işlerine devam etmektedirler arkadaşlar.

Şimdi, burada, diğer münferit konular var; hani böyle toparlanamadı biraz, kusura bakmayın, atlayarak gidiyoruz.

“Bu Yunanistan’la ilgili konularda neler söyledi? Bunu basına söyleyin.” vesaire deniliyor. 8 Ekimde basında çıkan bir sözümüz şu arkadaşlarımız: “Yunanistan’ın içinde bulunduğu ekonomik durum malum, ciddi borç içindeler. Silahlanma sevdasıyla birtakım boş harcamalar yaparak ekonomiyi daha da kötüleştirmekte ve Yunan halkının refahına kastedilmektedir. Bunu Yunanistan’daki akliselim kişilerin görmesi lazım.” diye bir yerde bunu biz beyan ediyoruz. Daha sonra, daha da çarpıcı olan, bir gazeteciyle yaptığımız görüşmede “Öyle üç beş uçak almakla bu denklem çözülmez. Harcanan paralar Yunan halkın cebinden çıkıyor. Yunan siyaseti bu kifayetsiz ve hayalci yaklaşımlarıyla zaten ekonomik sıkıntılar yaşayan komşumuz Yunan halkının kaynaklarını bu şekilde boş yere tüketmekte ve refah seviyesini daha da aşağılara çekmektedir.” dedik. “Yalnızca tatbikatları durdursak milyonlarca dolar tasarruf olur; Yazık değil mi?” Sayın Paylan, bunu da söylemişiz, gazetelerde çıkmış bu.

Efendim, dolayısıyla, askerî yargı ve disiplin konusunda... Bu konuda, biliyorsunuz, 24 Haziranda bazı düzenlemeler yapıldı bu askerî yargıyla alakalı. Bunların biz peşindeyiz, bunları takip ediyoruz, uygulamaları yakından takip ediyoruz. Orada da birtakım sıkıntılar yaşanıyor yeni düzenlemelerle ilgili; daha sonra dönüyoruz, tekrar düzenlemeler yapıyoruz. Dolayısıyla bu askerî yargının bir şekilde, gerçek bir şekilde, etkin bir şekilde çalışması bizim için hayati önemi haiz. Dolayısıyla, bunun için yapılması gereken ne varsa yaptık, yapmaya devam ediyoruz.

Bu Kara Harp Okuluna gelince... Sayın Kuşoğlu, orada sadece akademik dersler için, sivil öğretim üyeleri... Arkadaşlar, Harp Okulunda biliyorsunuz, akademik dersler var, askerî dersler var, bir de bu beden eğitimi vesaire var. Bunlarla alakalı bir bölünme mi var? Dolayısıyla, bizim, akademik derslerle ilgili, akademik kariyer sahibi sivil kesimden, üniversitelerimizden destek almamız söz konusu; önceki uygulamadan farklı bir şey söz konusu değil. Askerî derslerin sayısı ve oranı da yüzde 32 düzeyinde artırılmıştır ihtiyaca binaen Harp Okullarında. Fakat, bazı şayialar, bazı tevatürler, bazı gerçekleri sis arkasına bırakıyor.

Burada, bir arkadaşın sorusu, Tulay Hanım’ın sorusu var. Arkadaşlar, birçok kez bunu resmî olarak açıkladık, gazetede açıkladık, bizim “web” sayfasında açıkladık. Türk Silahlı Kuvvetlerinin envanterinde, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin herhangi bir yerinde kesinlikle ve asla herhangi bir şekilde gaz, kimyasal silah yok; böyle bir şey yok, böyle bir şey söz konusu değil. Ne alınmış ne alındı ne saklı ne gizli ne de imal, böyle bir şey yok. Dolayısıyla, bunun bu şekilde bilinmesi lazım. Bu kimyasal silahın nerede yapıldığı, nereden gelip nereye gittiği de zaten takibi çok kolay işlerdir. Bu bakıldığı zaman -uzmanlar tarafından bakıldığında- Türkiye’de ve Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde böyle bir işin olmadığı çok açık ve net. Fakat, bir şekilde, Türkiye Cumhuriyeti devletinin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Mehmetçik’in son derece onurlu ve şeffaf bir şekilde yaptığı terörle mücadeleyi lekelemek için bu tür iddialar periyodik bir şekilde üç ayda bir, bir sene de bir tekrarlanıyor; bunların hiçbirinin aslı da yoktur, esası da yoktur. Bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Bu bedelli askerlik meselesi... Biz bu sisteme takriben iki yıl filan çalıştık, daha önce de konuştuğuk bunu. Sayın parti başkanlarına, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na, Sayın Meral Akşener'e de gidip şahsen, teferruatlı bir şekilde bilgi sunduk oylamadan önce. Yani, bütün ilgili kurumlarla, bakanlıklarla, birimlerle bunlar tartışıldı, konuşuldu. Üniversitelerle tartıştık, onların bazı ölçümleri oldu, bize bazı istatistik katkılarını oldu, bazı konularda simülasyonlar yaptılar vesaire. Dolayısıyla, en optimal neyse ülkemiz için, milletimiz için ve halkımız için... Şimdi, hatırlayın, buradaki en önemli konu, yeni askerlik sistemde en önemli konu; öngörülebilirlik. "Ne olacak? Bir daha bedelli ne zaman çıkacak?" İşte, insanların ihtiyaçları var; bedelli olmak istiyorlar. Şimdi, 30 yaşına, 35 yaşına kadar teciller var; lisede, ortaokulda, üniversitede. O yaştan sonra ne askerlik olur, ne o insana Silahlı Kuvvetler yarar sağlar. Bunların hepsi konuşuldu, tartışıldı, bir esasa bağlandı ve bir para konusu var mesela, bu niye böyle? Şimdi, efendim her seferinde 30 bin lira, 50 bin lira, 10 bin lira filan şeklinde olmasın; bunu biz sabitleyelim dedik. Onun ilkesi şudur: Efendim, en düşük maaş nerede bizim Silahlı Kuvvetlerde? Asteğmende. Asteğmen maaşının 6 katı. Bu fiyat otomatikman 6 kat ona bağlandığı için, asteğmen maaşı arttıkça 6'yla çarpın sonuç o, birincisi.

İkincisi, dövizle olduğu zaman şu kadar, Türkiye'de olduğu zaman bu kadar, bedelli olduğu zaman. E, bu da kafalarda karışıklık yaratıyor. E, ben de işçiyim sen de işçisin, ben de memurum sen de memursun. Dolayısıyla, bu manada, herkesin ne kazandığı ne ettiği kendisine ait fakat sorumluluğun eşit olması lazım denildi. Diğer bir husus da kanunda, mesela, bir arkadaşımızın tenkidini, eleştirisini buraya gelip giderken biz duyduk bir milletvekilimizden; onu tekrar, hemen konuştuğuk, görüştük ve -sağ olun- o düzeltildi. Nedir o düzelttiğimiz şey? "Kur 1 Ocak itibarıyla, 1 Temmuz itibarıyla." dediler. Hayır dedik, onu değiştirdik, kanunda değişti o. Ne zaman para ödeniyorsa, o günkü kur neyse -Merkez Bankasının kuru- işte büyükelçilikte, konsoloslukta bunun hesabı yapılıyor, ona göre de ödeme yapılıyor. Dolayısıyla, şu anda, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı karşılansın karşılanmaz tartışması vardı; o, mümkün hâle geldi, karşılıyoruz, herhangi bir sorun yaşamadık çok şüktür.

Üçüncüsü, giderek bu ikinci 6 ayda, ikinci 6 ayı bir maaş karşılığı, asgari ücret karşılığı yapma meselesi vardı, böyle bir imkân, fırsat vardı; gençlerimiz buna şimdiden daha çok teveccüh etmeye başladılar. İki yıllık okul okuyanların herhangi bir farklılığı yoktu liseyle; meslek okullarının görünürlüğü bakımından, önemi bakımından, anlamı bakımından çok anlamlı oldu, yedek astsubaylık müessesesini getirdik. Dolayısıyla, sistem gayet güzel, kendi içinde, bütünlük içinde çalışıyor. Bizim, hepimizin bu sistemi bozdurmamamız lazım. Efendim, parayı değiştirelim, süreyi değiştirelim vesaire gibi bilgilerle sistemi bozmayalım çünkü sistemin bütünlüğü bozulursa ayar bozuluyor, her şey karışıyor. Bu manada devam ediyoruz. 2022 yılında bedelli askerlik yapmak için de 51.603 vatandaşımız müracaat etmiştir, onların işlemleri devam etmektedir.

Burada, yine, Sayın Kuşoğlu'nun bir sorusu var. Toplam yükümlü sayısı, 1 Ocak 2020'den başlayıp 31 Aralık 2021'e kadar toplam yükümlü sayısı 112.661; bedelli askerlik için gelenler olmuş ve bunlardan da toplam 4,3 milyar tahsilat yapılmış Maliye Bakanlığımız tarafından.

Bunun dışında, şimdi, süre azalıyor tabii. Dolayısıyla, böyle standart gitmek yerine... Bu SADAT'la ilgili... Hep sıklıkla sorulan, bütün arkadaşlarımızın sorduğu bir soru SADAT. Arkadaşlar, SADAT adlı şirketin hukuki, ticari, mali ve kurumsal yapı olarak hiçbir şekilde bizimle ilgisi yoktur; hukuki, ticari, mali ve kurumsal yapı olarak hiçbir ilişkisi yok bizimle. Bu adı geçen şirketle kişisel ve kurumsal olarak da hiçbir temasımız olmamıştır. Bunun dışında, bir arkadaşımız sordu buna ilaveten; onların bize herhangi bir eğitim paketi vermesi, bizim eğitim paketi almamız, onların bize öneride bulunması, bizim onları dinlememiz veyahut da yurt dışındaki teşkilatımıza karışmaları vesaire böyle bir şey kesinlikle söz konusu değil.

Şimdi, yine devlet ve savunma, güvenlik konusuna geleceğim. Yani burada Sayın Paylan'ın sorularının olduğu yerde bazı notlar almışız. Sayın Paylan, bizi tenkit etmek için kendine göre kafasında bir şey kurmuş, bir söylem kurmuş, efendim konuşma hazırlamış, o konuşmayı yapabilmesi için de bizi hayalindeki bir yere oturtuyor. Ya, öyle bir şey yok, öyle bir şey yok, sizin dedikleriniz hiçbirinizde yok, bir.

İkincisi, bu Rousseau ne yapmış? İş bölümü yapmış; sen şunu yap, sen şunu yap. Biz savunma ve güvenlik yapıyoruz. Dolayısıyla, biz doğal olarak tabii ki güvenlik politikalarıyla ilgileneceğiz. Biz, ülkemizin ve milletimizin egemenliği, bağımsızlık, güvenliği, hakkını hukukunu korumak ve kollamak için çalışacağız, bizim görevimiz bu.

Üçüncüsü, De Gaullene ne diyor biliyor musunuz? De Gaulle'ün güzel bir lafı var, iyi hatırlattınız onu, teşekkür ederim. Korsikalı şeyler var orada, bir ayaklanma vesaire oluyor Korsika'da. De Gaulle diyor ki: "Ey Korsikalılar, Fransız olarak her türlü hakkınız var ama Korsikalı olarak hiçbir hakkınız yok." Bunu da bir tarafa yazalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başka sözleri de var De Gaulle'ün, onları da söyleyin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR - Yani burada bizim herhangi bir şekilde saldırgan bir tavrımız yok -ne planlama yaparken ne siyaseti kurgularken hiçbir şekilde- biz daima şefkatle ve sabırla iş yapıyoruz ve yaptığımız işte karşımızdaki insanların insan olduğunu, yaptığımız işte herkesin hakkı, hukuku olduğunu gözetiyoruz; Irak'ın hakkı, hukuku var, Suriye'nin hakkı hukuku var, oradaki insanların var. Burada biz, terörist ile oradaki insanları çok ince bir şekilde ayırıyoruz ve DEAŞ'la mücadele eden koalisyon kuvvetlerinin kendi resmi "web" sayfasında düzenli olarak her ay ne kadar sivil katlettiklerini, öldürdüklerini, ölümüne sebep olduklarını açıkça yazıyorlar; "Şu kadar bin -1.500, 2 bin- sivil vatandaş "unintentionality" yani herhangi bir şekilde kastımız olmadan bu DEAŞ'la mücadele sırasında öldürülmüştür." diye yazıyorlar. Bizde çok şükür böyle bir şey yok ve olmadı ve bu konuda bizim konuşmalarımız, görüşmelerimiz Yunan basınında çok olumlu etki de yapıyor. O sosyal medyaya bakın, oradaki Çıpras Hükümeti, Çıpras'ın partisi ve onların mensupları çok açık ve net bir şekilde bizim söylediklerimizden hareketle mevcut Hükümetin, Yunan Hükümetinin yaptıkları saldırgan eylemlerin, söylemlerin Yunan halkına zarar verdiğini... Dolayısıyla bu eylemlerden vazgeçin, bu söylemlerden vazgeçin...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Biz de aynı şeyi size yapıyoruz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR - Nasıl?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Biz de aynı şeyi size yapıyoruz Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmaya girmeyelim lütfen, karşılıklı diyalog usulümüz yok.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bakın, siz, biz değil, biz beraberiz. Bakın, karıştırıyorsunuz. Bakın, biz beraberiz, siz, biz yokuz. Biz bir şey yaparken sizin de hakkınızı, sizin de güvenliğinizi sağlamak için çalışıyoruz. 84 milyon diyorum, 84 milyon; 1/84 milyon, herkesin hakkı var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, orada muhalefet...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, rica ediyorum. Böyle bir usulümüz yok Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz, biz diye bir şey yok. Biz iktidarı eleştiriyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen niye kişiselleştiriyorsun?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan devam ediyor, rica ediyorum...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kiminle konuştuğunun farkına varmıyorsun ya. Burası siyasi arena değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Biz, burada, Yunanistan’la sorunlarımızı barışçıl yol ve yöntemlerle çözmek için gerçekten elimizden gelen her türlü gayreti gösteriyoruz. En son, NATO toplantısı sırasında Brüksel’de yaptığımız görüşmede, konuşmada, yine Sayın Yunan Savunma Bakanıyla yaptığımız olumlu bir görüşmede, olumlu gündemle yaptığımız görüşmede daha önce başlattığımız güven ve güven artırıcı önlemler çerçevesindeki 2’sini Yunanistan’da, 1’ini Türkiye’de yaptığımız görüşmenin 4’üncüsünü Ankara’da yapmak için kendilerini beklediğimizi kendilerine söyledik, davetimizi yineledik ve buraya teşriflerini bekliyoruz, gelmelerini bekliyoruz.

Eğer biz Libya’ya müdahale etmeseydik, eğer biz Libya’daki kardeşlerimize yardımcı olmasaydık, onlarla eğitim, iş birliği ve yardımlaşma konusunda beraber olmasaydık arkadaşlar Trablus’a 5 kilometre kalmıştı -darbeci Hafter güçleri- şu anda Trablus yoktu, şu anda herhangi bir şekilde bu siyasi söylem olmazdı, seçimler olmazdı, siyasi görüşmeler olmazdı. Bunun bilinmesi lazım. Bu, matematiksel bir gerçek. 5 kilometre kaldı Trablus’a, Hafter güçleri girmek üzere, sizlerin tezkeresiyle yapılan müracaata, o günkü Birleşmiş Milletler tarafından tanınan Ulusal Mutabakat Hükümetinin başındaki Sayın Serrac’ın Sayın Cumhurbaşkanımıza gönderdiği şahsi mektuba “Bize yardımcı olun.” diye gönderdiği mektuba istinaden biz gittik oraya. Herhangi bir şekilde yayımlanacak yok, saldırganlık yok, ihtiyaç var burada, vefa var, beş yüz yıllık dostluğumuz ve kardeşliğimiz var, oradaki insan haklarının çiğnenmesi var. Nitekim, onu sonunda gördük; oradaki toplu mezarları gördük. O toplu mezarlar çok daha fazla olacaktı gitmeseydik ve aynı mektubu Sayın Serrac, diğer hükümetlere yazdı, Amerika’ya yazdı, İngiltere’ye yazdı, İtalya’ya yazdı, Cezayir’e, artı, NATO’ya yazdı; hiçbirine cevap verilmedi. Göz mü yumsaydık, seyir mi etseydik oradaki insanların katledilmesini?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Şu an Hafter ve Serrac güçleri...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, rica ediyorum, karşılıklı konuşmayalım.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – HDP’nin kendi görüşleri değil, HDP resmî rakamlar üzerinden konuşuyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR - Arkadaşlar bir dakika müsaade buyurun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tulay Hanım, rica ediyorum, konuştuğunuz siz, fikirlerinizi söylediniz.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Ama bilinmeden konuşuluyor, biz de bunlara cevap veriyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Siz neyi biliyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, herkesi uyarıyorum, sükûnet lütfen, lütfen devam edelim. Şimdi, Sayın Bakan’ın cevaplarını dinliyoruz, rica ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Evet, arkadaşlar, devam ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım devam edin lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; niçin Suriye’deyiz? Bu da çok sık sorulan soru malum.

Bu, müteaddit defalar konuşuldu, görüldü ama maalesef bazı şeyler gözden kaçıyor hocam. Şöyle ki: Bir, Arap Baharı diye bir olay oldu, bizim dışımızda, 2011'den itibaren ve bir iç savaş başladı orada, bir rahatsızlık başladı, göç başladı, Türkiye'ye doğru göç gelmeye başladı. Bundan sonra, 2014'ten itibaren de bir DEAŞ meselesi çıktı ve bu DEAŞ çerçevesinde ve YPG'nin, PKK'nın bizim sınırlarımızdaki işgal ettiği yerler ortaya çıktı. Reyhanlı'da, Kilis'te... Kilis'te insanlar yolda yürüyemez, camide namaz kılamaz hâle geldiler. Reyhanlı'da ve Kilis'te bir sürü şehidimiz oldu. O hududa paralel -o hududu bilenler bilir- yollar var, tarlalar var; o yollardan kimse geçemez oldu, tarlalarda kimse çalışamaz oldu. Bu, Silahlı Kuvvetlerin, bir ordunun görevi değil mi? Bu göç karşısında, YPG karşısında, DEAŞ karşısında ABD girdi, Fransa girdi, binlerce kilometreden geldiler. Amerika'nın son açıklaması var "Türkiye'nin yaptığı şu şu işler bizim DEAŞ'la mücadelemizi olumsuz etkiliyor." Artı bizim ülkemizin güvenliğini etkiliyor. Ya, oradaki gelişmelere biz nasıl bigâne kalabiliriz? Ağzımızın içinde, burnumuzun dibinde. Orada hendekler yapılıyor, koruganlar yapılıyor, yerler kazılıyor, korunaklar, sığınaklar, barınaklar, depolar; bekleyelim mi onları? Dolayısıyla, oradaki terör koridoru -adı konuldu bunun, terör koridorunun- "Irak sınırından Akdeniz'e." dediler, seyir mi etseydik? Dolayısıyla, oradaki tamamen uluslararası hukuka uygun, Birleşmiş Milletler kararına tamamen uygun, hiçbir hukuki sorun olmadan, orada insan haklarına saygılı, oradaki dinî yerlere, tarihî yerlere, sanat eserlerine azami dikkat etmek suretiyle, çevreye azami dikkat etmek suretiyle bu operasyonlar gerçekleştirildi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, normal süreniz bitmiştir, on beş dakika ek süre veriyorum, devam edin lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bu Mazgirt'teki mayınlı arazinin temizlenmesi konusunda bir arkadaşımızın... Bu, münferit bir konu, bunu hemen biz ilgili Valimizle ve İçişleri Bakanımızla görüşeceğiz. Herhangi bir şekilde, herhâlde sorun olmaz, gereği yapılır, hallolur o.

Bu arada, şimdi tabii değişik yerlerde geçti bu... Bu, yurt dışındaki mücadeleyi işgalcilik gibi görmek gerçekten emperyal güçlerin dilini kullanmak demek, bu çok yanlış çünkü emperyal güçler hiçbir şekilde kendi alanlarında Türkiye gibi, bizim gibi ülkelerin olmasını asla istemiyorlar. Onlar tek başına orada bir tezgâh kurmuşlar, bu devam etsin diyorlar. Biz nasıl işgalci olabiliriz? Arkadaşlar, altı yüz sene, yedi yüz sene bu Türk idaresinden sonra kimine göre 24, kimine göre 30 devlet ortaya çıkmış. Bu devletlerden hiçbiri Türkçe konuşmuyor fakat Afrika'da şu anda Portekizce, İspanyolca, İngilizce, Almanca, Fransızca herkes konuşuyor; kim işgalci? Geçenlerde IDEF fuarı sırasında yaptığımız bir toplantıda -Afrika'dan 20-25 savunma bakanı vardı, Genelkurmay başkanı vardı- onların huzurunda bu konuyu aynı bu şekilde açıklıkla konuştuk. Herkes bu konuda Türkiye'ye karşı büyük bir muhabbet besliyor, büyük bir saygı besliyor. Gerçekten "Türk" kavramı şu anda Afrika'da çok yüksek yerlerde ve Türkiye'ye karşı güven, Türkiye'yle iş birliği yapma arzusu, Türkiye'ye karşı güvenlik konusu başta olmak üzere çeşitli konularda iş birliğini geliştirmek arzusu... Dolayısıyla, bu, bizim milletimizin atalarımızdan aldığı bir miras; bunu görmemiz lazım, bunu kullanmamız lazım. Biz işgalci değiliz, biz emperyalist değiliz, biz sömürgeci değiliz ancak biz vefasız da değiliz.

Bülent Bey, F-4 uçaklarımız 2030 yılına kadar devam edecek. "F-4 uçak kalktı." dediniz, kalkmadı, hâlâ biz kullanıyoruz F-4'leri. F-16'lar da şu andaki yapılan modernizasyon projeleriyle daha uzun yıllar kullanılmaya aday. Bu teknik bir konuydu, bunu kayıtlarımıza geçelim.

Bir de Dursun Ataş Bey'in değindiği savunma sanayisi konusu var. Savunma sanayisi konusunda gerçekten çok önemli atılımlar yapılıyor. Kayseri olduğu için söyleyemiyorum, söz oraya geldiği için söylüyorum. Airbus'la bizim yaptığımız bir anlaşma çerçevesinde, oradaki Bizim Hava İkmal Bakım Merkezi'yle iş birliği yapıyorlar, bu A400M uçaklarının "retrofit" dediğimiz yani tamamen, sıfıra kadar

söküm, ondan sonra yenileştirmesini yaptığımız çalışmalar dâhil bu konuda da çok önemli mesafeler katedildi, bu da gerçekten hem ülkemiz için hem Kayseri için çok büyük bir kazanım çünkü bunun yan sanayiye etkileri çok büyük olacak; bunun farkındalığını yükseltmemiz lazım, bu bir.

Bir de 1926'dan beri Kayseri'de top ve tayyare fabrikası macerası var, bunu da -oradaki bir akademisyen arkadaşımızdan rica ettik, sağ olsun oradaki Rektörümüz, hocalarımız bunu desteklediler-tamamen akademik normlarda o gündün itibaren neler oldu, ne kadar uçak yaptık, ne kadar uçak satıldı, niçin kapandı, niçin açıldı; böyle, kulaktan duyma değil de akademik bir araştırma sonucunda küçük bir broşür gibi kitaplaştırıldı, o kitabın da tanıtımını arkadaşlarımız yakın bir zamanda yapacaklar, sizlere de mutlaka ulaşacaktır.

Şimdi, hudutlar konusu çok konuşuldu. Tabii, bir de gündem çok fazla yoğun olduğu için bazı konular çalışılıyor ediliyor, birçoğu gözden kaçıyor. Biz açık yüreklilikle, hiçbir ön hazırlık yapmadan, buradaki bazı basın mensubu arkadaşlarımızla beraber hududa gittik; herhangi bir hazırlık yok, pat diye gittik; eğer bir yanlış varsa onlar da görecektir, biz de göreceğiz. Orada gerçekten bu, duvarlar, hendekler, tel örgüler, kuleler, kameralar -gündüz gece- ve onlarla alakalı pusu ve keşif, devriye yolları dâhil; onlara hemen orada müdahale edebilmek için... Şimdi, İran hududu çok açık arkadaşlar, gidenler biliyor, açık orası. Dolayısıyla, orada herhangi bir şey görüldüğü zaman -ki eldeki araçlar buna yeterli- orada bizim mobil kuvvetlerimiz var zırhlı araçlarla mücehhez, askerlerimiz var, timlerimiz var, mangalarımız var; onlar oraya yönlendiriliyor ve dolayısıyla herhangi bir şey yurdumuza girmeden orada durduruluyor. Dolayısıyla, "Buradaki huduttan geliyor, çıkıyor." filan dememek lazım. Konuşmamızda da vardı bu, gerçekten orada yüksek bir fedakârlıkla, kahramanlıkla çalışan bir Mehmetçik var. Oradaki şartlar, ister istemez, elimizden gelen her türlü gayreti göstersek dahi arazi şartları olduğu için soğuktur, sıcaktır, barınaktır vesaire sıkıntılı. Dolayısıyla, o çocuklar bunu hiçbir şekilde yüksünmeden yapıyorlar, onların tek beklemedikleri şey, yaptıkları bu fedakârlığın, kahramanlığın bilinmesi, buna saygı duyulması. Onun dışında, şu veya bu sebeple bazı şeyler söylendiği zaman orada tabii sıkıntı oluyor, bazı sorularla muhatap oluyoruz. Hatta şöyle bir şey geçti: Yanımızdaki 2-3 gazeteci arkadaşla beraber oradaki görevli, sorumlu üstteğmenle konuşurken "Evladım, sen şimdi 'Buradan geçmezler, etmezler.' filan diyorsun da hani ola ki gece gündüz gelen geçen olur mu?" dedim; inanın, üstteğmen bir refleksle -ki normalde bir üstüyle, amiriyle böyle konuşmaz- "Höt, mümkün değil, kimse geçemez!" dedi. Buradaki gazeteciler de o çocuğun heyecanını, o çocuğun güvenini manşet yaptılar. Dolayısıyla, böyle bir gayret içindeyiz, böyle bir çalışma içindeyiz.

Eğer rakam vermek gerekirse, 1 Ocaktan itibaren hudutlarımızda 261.137 geçiş engellendi, biraz önce bahsettiğim mekanizmayla geldikleri görülüyor, orada bizim arkadaşlarımız tedbir alıyorlar, yolları kapatıyorlar ve onlar geri itiriliyor ve geçmiyorlar fakat bunun dışında, geçtikten sonra yakalanan 98.763 kişi var. Geçtiler, bizim hudutlarımız içinde, ülkemiz içinde yakalandılar; bunlar düzensiz göç fakat bunlara ilaveten bir de 406 terörist var PKK, YPG, FETÖ bunlar dâhil, bunların tamamı kolluk kuvvetlerine teslim edildi arkadaşlarımız, bilgilerinize.

Yüksek Askerî Şûrayla ilgili... Burada, tabii, bununla alakalı bir tedbir alındı, Yüksek Askerî Şûra kuruldu 15 Temmuzdan sonra. Onlar görevlerine devam ediyorlar, terfi ediyorlar, takip ediyorlar, çalışıyorlar; bu terfiler, uzatmalar, kadrosuzluktan emekliler tamamen YAŞ kararıyla oluyor yani bunu herhangi bir şekilde kendi başımıza yapmamız söz konusu değil. Kuvvet komutanlıkları ve Genelkurmay Başkanlığı tamamen işin içinde, tamamen işin içinde. Onlar her zaman olduğu gibi kendi içlerinde çalışıyorlar, bu çalışmaların sonuçlarını getiriyorlar, bu çalışmalar Bakanlığına geliyor Genelkurmaydan sonra, daha sonra bu Yüksek Askerî Şûrada tartışılıyor, konuşuluyor, görüşülüyor, -evetse evet, hayırsa hayır- sonuç alınıyor ve bu teklifler üzerinden çalışmalara gidiliyor.

Bir de bu arada emir komuta meselesi var. Birincisi, emir komuta meselesinde, biz nereye gitsek -bu harekâtle alakalı operasyonel konularda ben her zaman arkadaşlarımla beraberim- Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarıyla beraber gidiyoruz; dikkat ederseniz göreceksiniz. İkincisi, harekâtın planlanması ve koordinasyonu tamamen Genelkurmay Başkanının sorumluluğunda. Kime karşı? Bakana karşı. Dolayısıyla bu çerçevede gidiyor, emir komutada herhangi bir zafiyet söz konusu değil, kesinlikle söz konusu değil. Yirmi dört saat telefonla, telsizle, yüz yüze, giderek, gelerek beraberlik içinde bu hizmeti, bu vazifeyi sürdürmeye çalışıyoruz. Bundan da hiç şüphemiz olmasın. Burada herhangi bir aksaklık, eksiklik gerçekten söz konusu olamaz.

Şüpheli ölümler... Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinde bu emir komuta makamında olan, en küçük makamdan başlayıp, bölükten başlayıp, işte, orduya kadar, kolorduya kadar, inanın, orada bir hadise oldu, bir çocuk vefat etti, bir Mehmetçik vefat etti; babası Genelkurmay Başkanı olsa, dayısı kuvvet komutanı olsa, amcası bakan olsa kapatılmaz, mümkün değil yani sistem buna hiç müsaade etmez; mümkün değil, mümkün değil. Ya, mutlaka bir idari tahkikat yapılır, mutlaka bu savcılığa intikal eder ve savcılık bunun gereğini yapar ve bu konuda hiç kimsenin hani delil sakladığı, şüpheli ölüm, öyle bir şey yok. Fakat burada tabii, bazı aileler var; çocuk intihar etmiş ve aile geliyor ağlıyor, yalvarıyor "Sayın Bakanım, sayın komutanım; lütfen bunu açıklamayın, duymasın kimse." Ya, bu normal, resmî bilgilerde böyle geçiyor, kayıtlarda böyle geçiyor; bunun başka türlü izahı yok. Tamam, intiharsa intihar fakat bunu, biz, hani televizyonda veyahut da bizim "web" sayfasında "intihar" diye vermiyoruz, "ölüm" diyoruz. Şüpheli müphemeli olmaz, mümkün değil. Nerede, ne zaman, hangi isim, aklımızda böyle bir soru varsa Bakanlığın kapısı sonuna kadar açık. Bütün bilgileri, belgeleri önünüze koymaya, sizlerle bunları paylaşmaya hazırız ve eğer bir milyonda 1 ihtimal bir şey varsa -biraz önce söylediğim gibi- bunun üzerine gitmek bizim boynumuzun borcu. Böyle bir şeyi kapatmak asla, kesinlikle söz konusu olmaz, olamaz.

TÜRABİ KAYAN – (Kırklareli) – Sayın Bakanım, bu, Ege’de statüsü belli olmayan adalarla...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, böyle bir usulümüz yok ama rica ediyorum, böyle bir usulümüz yok. Sayın Bakanı ziyaret ederseniz bir gün, sohbet edersiniz.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Evet, şimdi diğer konularda da bu, kantinlerle ilgili meseleye baktığımızda yani şimdi bunun hesapları yanımızda değil, neticede bunun dökümünü yapabiliriz, orada hiçbir yanlışlık yok. Ya, çok açık ve net; kantinden maksat, ihtiyaçların karşılanması yani burada herhangi bir şekilde kâr etmek gerçekten söz konusu değil. Yani "kantin" dediğimiz zaman sadece Ankara, İstanbul, İzmir’i düşünmeyin; bizim kantinden maksadımız, kantinlerin asıl fonksiyonu... Çünkü İstanbul’da, Ankara’da, İzmir’de istemediğiniz kadar artık market var, istemediğiniz kadar alışveriş merkezi var. Subay, astsubay herkes istediği yerden alabilir, bazı hâlde de daha da ucuza alabilir. Rekabetten dolayı, şundan, bundan dolayı bazı dükkânlarda bunlar çok daha ucuz olabiliyor. Bizim asıl amacımız; dağda, tepede hiçbir imkânınız yok yani sigara, çay, kahve, işte, ne bileyim, ufak tefek böyle günlük ihtiyaçları karşılayacak; dolayısıyla burada kantinler çalışıyor. Dolayısıyla bunların gerçekten ezasını, cefasını oradaki arkadaşlarımız çekiyorlar, sırf oradaki ihtiyaç sahibi arkadaşlarımız bundan yararlınsınlar diye. Dolayısıyla kâr oranı da yüzde 10’nu geçemez. Zaten öyle bir şey oluyor ki elma, armut, portakal vesaire bunlardaki fiyattan dolayı zarar dahi ediliyor fakat biz bunu durdurmak durumunda değiliz, bu mutlaka devam etmek zorunda. Dolayısıyla kantinler konusunda bunu bizim iyice anlatmamız lazım.

Bu, hastanelerle ilgili, askerî hastanelerle ilgili bu kitapçıkta epey bilgi var, oraya bir şeyler koyduk biz fakat diğer taraftan da gerçekten arazinin yani arazi derken Kara, Deniz, Hava kuvvetlerimizin; kara itibarıyla, deniz itibarıyla, hava itibarıyla; havacılarımızın uçuş hekimliğine ihtiyacı var, denizcilerimizin denizaltı, basınç vesair gibi su altı çalışmalarda bilgi sahibi, beceri sahibi doktorlara ihtiyacı var. Bunlarla ilgili de gerçekten Sağlık Bakanı ve Sağlık Bakanlığı personeliyle ben ve arkadaşlarım devamlı temas hâlindeyiz. “Bunları usulüne uygun şekilde nasıl iyileştirebiliriz? Nasıl geliştirebiliriz? İhtiyaçlara nasıl cevap verebiliriz?” konusunda da yoğun bir şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz arkadaşlarım.

Bu, şehitlerimiz, şehit annelerimiz, gazilerimizle olan münasebetlerimizi biliyorsunuz. Bunun dışında... Bizim toparlayabildiğimiz bunlar.

Sendika konusu var. Bu, sendika konusu biraz erken. Geçen sene de şeyi tartıştık sizinle, askere gitmemek için “vicdani ret” meselesi vardı; onlar biraz erken. Bunların, her şeyin zamanı var. Dolayısıyla bu aşamada sendikanın filan sırası daha henüz gelmedi.

Binbaşılarımızın, başçavuşlarımızın kıdem tazminatı, onların sıkıntıları, bunların hepsi biliniyor. Bunlarla alakalı bütün ilgili birimlerle yakın koordinasyon içindeyiz ve fırsat buldukça, imkân buldukça mutlaka bunlar için de tedbir alınacaktır, bundan da kimsenin şüphesi olmasın.

Yangınlara değindik. Yangınlarda tabii -İçişleri Bakanımız gayet güzel cevap vermiş- orada şimdi devlet bir düzen kuruyor, AFAD diye bir düzen var, Genel Müdürlük var; bu çerçevede çalışmalar yapılıyor fakat bu hiçbir zaman orada böyle donmuş bir kalıp değil, buna ilaveten Türk Silahlı Kuvvetlerinden ne istenirse, ne lazım olursa biz de bunları yirmi dört saat esası... Zaten bir yangın çıktığında, bir sel olduğunda, böyle tabii bir afet, deprem -Allah korusun- olduğunda, inanın, o anda zaten, televizyondaki haberlerden sonra emir beklemeksizin oradaki tugay, tümen kim varsa bütün kuvvetlerimiz alarma geçiyor, herkes görevinin başında. Ne geliyor? İşte, ulaştırma uçakları geliyor. Ne geliyor? Efendim, işte, helikopter ihtiyacı oluyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Beş dakika bir ek süre veriyorum Sayın Bakanım. Beş dakikada toparlayabilirsek artık sevinirim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Ne geliyor? Yüzücü köprü geliyor, askerî köprü geliyor vesaire. Bunların hepsini yapmaya hazırız. Bunun yapmak konusunda da Mehmetçik’in hiçbir şekilde bir farklı düşüncesi yok. Vatan için, millet için görev görevdir, bunu da yapmaya çalışıyoruz.

Ben o zaman sözlerimi toparlayayım müsaade ederseniz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, talep edilmedi mi? O noktayı tamamlayalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Taleplerin hepsine cevap verildi. İhtiyaç olduğu zaman...

CAVİT ARI (Antalya) – Orman yangınında asker yoktu sahada.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Arı, karşılıklı diyaloga girmeyelim, rica ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Şimdi, oradaki Bakan arkadaşlarımız bu faaliyetleri sevk ve idare ettiler; onlar ihtiyaca göre telefonla görüştüler, telefonla görüştük; ihtiyaçları neyse bunların hepsi karşılandı; dolayısıyla orada herhangi bir boşluk olmaması için biz her türlü girdiyi yaptık.

Ben katkılarınızdan dolayı, güzel sözlerinizden dolayı, eleştirilerinizden dolayı, sorularınızdan dolayı tekrar hepimize teşekkür ediyorum. Bizim de cevap verebildiklerimiz bunlar, veremediklerimiz üzerinde çalışıp en kısa zamanda sizlere bunları yazılı olarak cevaplandıracağız. Kapımız açık, telefonumuz açık, herhangi bir soru varsa, kafanızda herhangi bir endişe varsa bunları cevaplandırmak da bizim boynumuzun borcu, görevimiz; dolayısıyla da bunları memnuniyetle yerine getiririz.

Efendim, burada yapmaya çalıştığımız şey, ülkemizin ve milletimizin -bir daha ifade etmek istiyorum- egemenlik ve bağımsızlığı... Yani bu, Ege adaları, EGAYDAAK'lar dâhil, adaların silahlandırılması dâhil, oradaki deniz yetki alanları dâhil, hava sahası, kara suları; bunların hepsinde çok hassasız. Tabii, burada bu çerçevede bunları söyleyebiliyoruz, ilave bilgiye ihtiyacımız varsa onları da biz görüşmeye hazırız. Dolayısıyla bu konuda Yunanlı komşularımızla biz her ne kadar diyalog içinde, iyi komşuluk ilişkileri içinde olmak istiyor isek de hiçbir hakkımızın çiğnenmesine müsaade etmeyeceğimizi yüzlerine söyledik, basından söyledik, burada da söylüyoruz. Bunun için de azimliyiz, kararlıyız ve bu konuda da muktediriz çok şükür.

Ben her şey için teşekkür ediyorum, hepimize kolaylıklar diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Geri kalan hususlarda -dediğim gibi- on gün içinde yazılı cevaplarımızı bekliyoruz, gelince biz de arkadaşlarımıza ileticeğiz.

Değerli milletvekilleri, böylece gündemimizdeki kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, oylamalara geçiyoruz.

Sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum.

Millî Savunma Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığının 2022 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böylece gündemimizdeki kurumların bütçe ve kesin hesabı kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Bakanımıza, Bakan Yardımcılarımıza, milletvekillerimize, bürokratlara ve bütün katılımcılara katkıları için teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 17 Kasım 2021 Çarşamba günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.21

